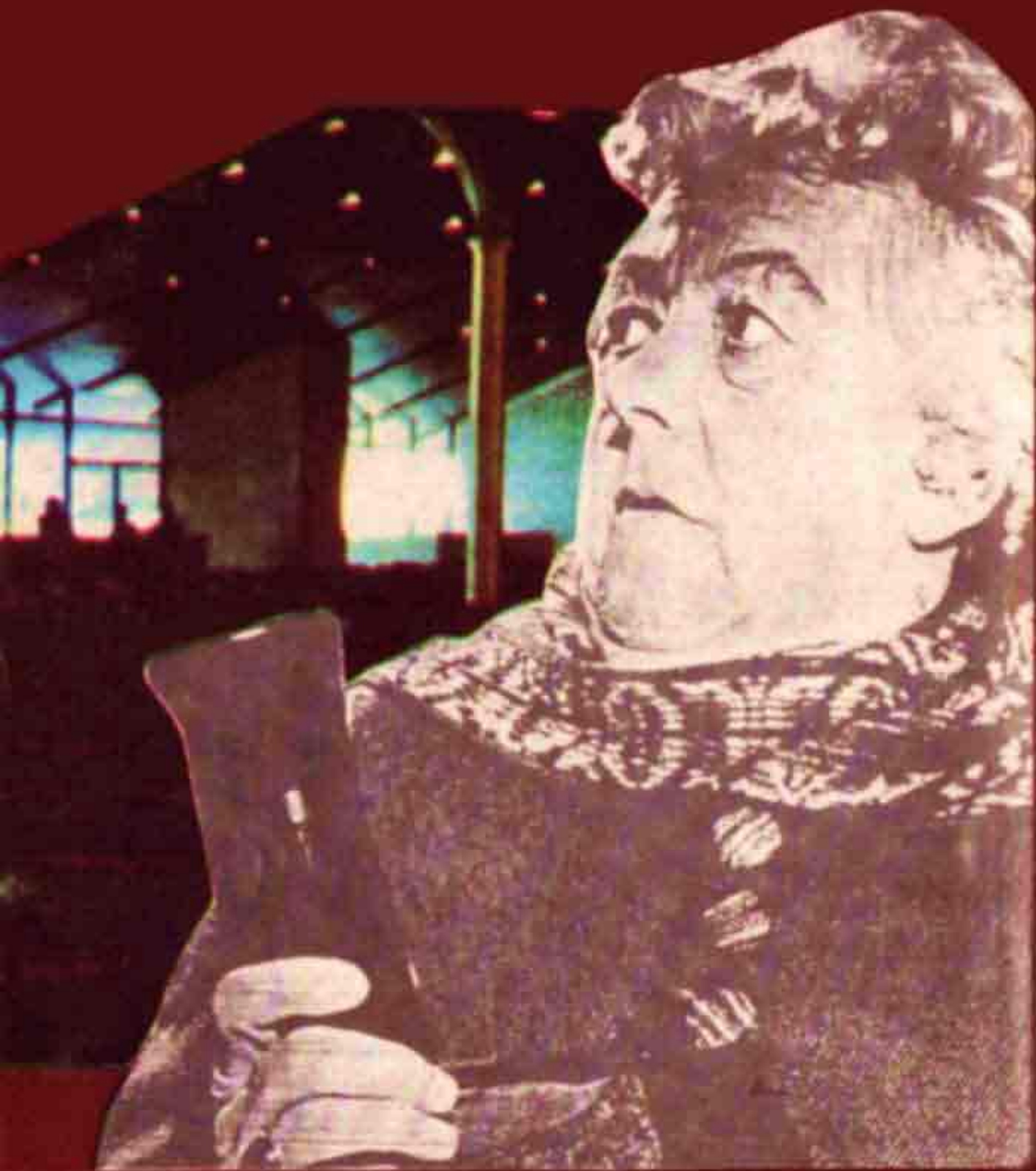

AGATHA
CHRISTIE

CÂINELE
MORTII

EXCELSIOR - MULTI PRESS

Colecția de opere Agatha Christie
îi prezintă în acțiune
pe investigatorii favoriți ai autoarei:
Hercule Poirot, Miss Marple, Parker Pyne.

Consilier editorial: dr. Gh. Sprințeroiu

Coperta: Victor Ciobanu

Ilustrația: Simina Sprințeroiu

Casa de editură "EXCELSIOR – MULTI PRESS"
mulțumește călduros S.C. "LUCEAFĂRUL" S.A –
ing. Romeo Puiu, director general, ing. Emilia Roșianu,
director tehnic, ing. Constanța Papahagi, director comercial –
pentru sprijinul acordat în tipărirea acestei cărți.

© Aghata Christie 1937
Drepturile exclusive de traducere și tipărire
în limba română în întreaga lume aparțin
Casei de editură
"EXCELSIOR – MULTI PRESS"

I.S.B.N. 973 - 9086 - 12 - 8

AGATHA CHRISTIE

CÂINELE MORTII

Traducerea : DOINA TOPOR

Coordonatorul editiei : CONSTANTIN TANASIE

CASA DE EDITURA

Bucuresti - 1994

Câinele Morții

De la William P. Ryan, corespondentul de presă american, am auzit, prima dată, de întâmplarea asta. Luam cina împreună la Londra, în ajunul reîntoarcerii sale la New York și s-a întâmplat să aduc vorba că în dimineața următoare aveam să mă duc la Folbridge.

Ridică privirea și întrebă interesat:

– Folbridge, Cornwall?

Ca să spun drept, numai o persoană dintr-o mie știe că există un Folbridge în Cornwall. Întotdeauna se gândesc că e vorba de Folbridge din Hampshire. Așa încât faptul că Ryan îl știa mi-a stârnit curiozitatea.

– Da, i-am răspuns. Îl cunoști?

Zise doar că era blestemat. Apoi mă întrebă dacă știu cumva acolo o casă numită Trearne.

Interesul meu spori.

– Chiar foarte bine. De fapt, la Trearne mă și duc. E casa surorii mele.

– Bine, spuse William P. Ryan. Dacă nu vă pasă!

L-am rugat să înceteze cu remarci criptice de genul acesta și să-mi spună despre ce e vorba.

– Ei bine, începu el, ca să fac asta va trebui să mă întorc cu gândul la o experiență de-a mea de la începutul războiului.

Am oftat. Evenimentele pe care vi le relatez au avut loc în 1921. Ca să i se mai amintească de război, era ultimul lucru pe care și-l dorea cineva. Slavă Domnului,

începusem să uităm... Și apoi, William P. Ryan, după cum știam, era în stare să vorbească la nesfârșit despre întâmplările sale din timpul războiului.

Dar acum nu-l mai puteam opri.

– După câte cred că știi, ziarul meu m-a trimis în Belgia și mă mișcam încolo și înapoi. Ei bine, există un sătuleț – am să-i spun X. O localitate minuscule, dacă a existat vreodată așa ceva, dar acolo era o mănăstire destul de mare. Maici îmbrăcate în alb cărora voi le spuneți... nu știu numele ordinului. Oricum, nu contează. Ei bine, acest locușor se găsea exact pe traseul trupelor germane care avansau. Ulanii au sosit...

M-am mișcat stingherit. William P. Ryan a ridicat o mână, ca să mă liniștească.

– Totul e în ordine, spuse el. Nu este vorba de o poveste despre vreo atrocitate germană. Ar fi putut fi, dar nu e. De fapt, șpilul e în altă parte. Hunii s-au îndreptat spre mănăstirea aceea, au ajuns acolo și totul a explodat.

– O! am zis cam mișcat.

– Ciudată treabă, nu-i așa? Bineînțeles, după prima impresie, s-ar fi zis că hunii se distrau și s-au păcălit cu propriul lor explozibil. Dar, se pare că n-au avut nimic de soiul ăsta cu ei. Nu erau maieștrii în explozibil puternic. Și-atunci, te întreb, ce-ar fi putut să știe niște maici despre explozibil? Unele maici, să zicem!

– E ciudat, am confirmat eu.

– M-a interesat să aud relatarea țăranilor despre întâmplare. Toți fuseseră omorâți și totul făcut praf. După părerea lor, a fost o explozie, eficientă sută la sută, un miracol modern de primă clasă. Se pare că una dintre maici își făcuse o oarecare reputație – o sfântă în devenire – intra în transe și avea viziuni. Tot aceștia spuneau că ea făcea minuni. Aceasta a determinat ca fulgerul să-i trăsnească pe hunii profanatori și mănăstirea a explodat

odată cu ei ca și tot ce se afla pe o anumită rază în jur. Era o adevărată minune reușită!

Niciodată n-am izbutit să aflu adevărul despre treaba asta; n-am avut timp. Dar, miracolele se țineau lanț pe atunci: îngeri la Mons și chestii de astea. Mi-am scris articolul. Am pus câteva fraze înduioșătoare, am folosit bine și efectul religios și l-am trimis la ziarul meu. A fost foarte bine primit în SUA. Tocmai tipul ăsta de articole le plăceau atunci cititorilor.

Dar (nu știu dacă înțelegi asta) a început să mă intereseze. Simțeam că vroiam să știu ce s-a întâmplat cu adevărat. Nu era nimic de văzut la locul propriu – zis. Două ziduri mai rămăseseră în picioare și pe unul dintre ele se afla o urmă de praf negru care avea forma exactă a unui câine mare. Țăranii din împrejurimi erau speriați de moarte de această imagine. O numeau Câinele Morții și nu treceau pe acolo după lăsarea întunericului.

Superstiția este întotdeauna interesantă. Simțeam că, aș fi vrut s-o văd pe fata care a făcut minunea. Se părea că ea nu murise. Plecase în Anglia împreună cu alți refugiați. Mi-am dat osteneala s-o găsesc. Am aflat că fusese trimisă la Trearne, Folbridge, Cornwall.

Am dat din cap afirmativ.

– Sora mea a primit în gazdă o mulțime de refugiați belgieni la începutul războiului. Vreo douăzeci.

– Ei bine, am vrut întotdeauna, dacă găseam timp, s-o caut pe maică. Doream s-o aud pe ea povestind despre dezastru. Apoi, fiind ocupat cu una și cu alta, am uitat. Cornwall este, oricum, puțin retras. De fapt, uitasem toată povestea până când te-am auzit pe tine acum vorbind despre Folbridge; asta m-a făcut să-mi reamintesc.

– Trebuie s-o întreb pe sora mea, am zis eu. Ea poate să fi auzit ceva. Desigur, toți belgienii au fost repatriați de mult timp.

– Firesc. Totuși, în cazul în care sora ta știe într-adevăr ceva, m-aș bucura dacă mi-ai scrie și mie.

– Sigur c-am să-ți scriu, i-am promis bucuros.
Și asta a fost tot.

II

A doua zi, la sosirea mea la Trearne, mi-am reamintit povestea. Împreună cu sora mea serveam ceaiul pe terasă.

– Kitty, am întrebat-o, n-ai avut vreo călugăriță printre belgienii tăi?

– Te referi la sora Marie Angelique, da?

– S-ar putea, am spus eu rezervat. Povestește-mi despre ea.

– O, dragul meu! Era ființa cea mai ciudată. Știi, este încă aici.

– Poftim? În casă?

– Nu, nu, în sat. dr. Rose, îți amintești de dr. Rose? Am dat din cap afirmativ.

– Îmi amintesc de un bătrân de vreo 83 de ani.

– Dr. Laird. O! el a murit. Dr. Rose este aici numai de câțiva ani. E destul de tânăr și-l pasionează foarte mult ideile noi. A manifestat cel mai mare interes pentru sora Marie Angelique. Ea are halucinații și lucruri de astea, știi, aparent este extrem de interesantă din punct de vedere medical. Biata de ea n-are nicăieri unde să se ducă – după părerea mea e cam trăznită sau, dacă înțelegi ce vreau să spun, impresionantă – ei bine, cum îți spun, n-avea nicăieri unde să se ducă, așa că doctorul Rose a fost foarte

drăguț și i-a aranjat să locuiască în sat. Cred că scrie o monografie sau ceva de genul unui studiu despre ea.

Se opri și apoi adăugă:

– Dar ce știi despre călugăriță?

– Am aflat o poveste destul de curioasă.

I-am relatat-o așa cum mi-o spusese Ryan. Kitty se arată foarte interesată.

– Ea pare a fi tipul de om care te-ar putea face să sări în aer, dacă înțelegi ce vreau să spun.

– Cred, zisei eu, întrucât devenisem foarte curios, că trebuie s-o văd pe tânăra asta.

– Du-te. Aș vrea să știu ce părere o să-ți faci. Întâi fă-i o vizită doctorului Rose. De ce să nu te duci până-n sat după ce ai servit ceaiul?

Am acceptat propunerea.

L-am găsit pe doctorul Rose acasă și m-am prezentat. Părea un tânăr plăcut, deși ceva la persoana sa îmi cam repugna. Se străduia prea mult să pară agreabil.

În momentul când am menționat de sora Marie Angelique deveni mai atent. Era evident interesat îndeaproape. I-am relatat și lui povestirea lui Ryan.

– Ah! spuse el pe gânduri. Aceasta explică multe lucruri.

Îmi aruncă repede o privire și adăugă:

– Cazul este cu adevărat unul extraordinar de interesant. Călugărița a sosit aici după ce a trecut, fără îndoială, printr-un șoc mental grav. Se afla și într-o stare de mare agitație psihică. A avut halucinații de tipul cel mai impresionant. Personalitatea ei este cât se poate de neobișnuită. Poate ați dori să veniți cu mine și să-i facem o vizită. Merită într-adevăr s-o vedeți.

Am fost imediat de acord.

Am pornit împreună. Ne-am îndreptat spre o căsuță mică de la marginea satului. Folbridge este un loc cât se poate de pitoresc. Se află la vărsarea râului Fol în mare, mai ales pe malul său estic; cel vestic este prea abrupt pentru construcții, deși câteva căsuțe au fost ridicate pe partea aceea stâncoasă. Chiar casa doctorului era la capătul stâncilor de pe partea de vest. De la ea se vedeau jos valuri mari lovindu-se de stânci negre.

Căsuța spre care ne îndreptam acum se afla în partea ținutului care nu avea vedere la mare.

– Sora medicală a districtului locuiește aici, îmi explică doctorul Rose. Am aranjat ca sora Marie Angelique să stea împreună. E cât se poate de bine ca ea să fie sub supraveghere de specialitate.

– De felul ei se poartă normal? am întrebat curios.

– Într-o clipă vă veți putea da seama singur, îmi răspunse zâmbind.

Sora medicală, o persoană mică, plăcută, plinuță era tocmai pe punctul de a pleca cu bicicleta când noi am sosit.

– Bună seara, soră, ce-ți mai face pacienta? strigă medicul.

– E ca de obicei, doctore. Stă doar cu mâinile împreunate și cu mintea dusă departe. De cele mai multe ori nu răspunde când vorbesc cu ea, deși pentru asta nu-i trebuie decât puțină engleză, pe care o înțelege.

Rose dădu din cap și după ce sora plecă cu bicicleta, se duse la ușa căsuței, bătut tare și intrară.

Sora Marie Angelique stătea într-un șezlong lângă fereastră. Își întoarse capul.

Avea o față stranie, palidă, străvezie, cu ochi enormi. Părea să degaje o infinită tragedie ochii aceia.

– Bună seara, soră, spuse doctorul în franceză.

– Bună seara, *monsieur le docteur*.

– Permite-mi să-ți prezint un prieten, domnul Anstruther.

M-am înclinat și ea a dat din cap zâmbind ușor.

– Cum te mai simți astăzi? întrebă doctorul, așezându-se lângă ea.

– Sunt la fel ca de obicei. Făcu o pauză și apoi continuă: nimic nu mi se pare real. Trec zile... luni sau ani? Nu prea îmi dau seama. Numai visele mele mi se par adevărate.

– Deci încă mai visezi mult?

– Întotdeauna... întotdeauna și înțelegeți, visele par mai reale decât viața.

– Visezi propria ta țară, Belgia?

Clătină din cap.

– Nu. Visez o țară care n-a existat niciodată, niciodată. Dar știți asta, *monsieur le docteur*. V-am spus-o de multe ori. Se opri și apoi spuse brusc: dar poate acest domn este tot doctor, unul tot pentru boli ale creierului?

– Nu, nu.

Rose părea s-o liniștească, dar, în timp ce zâmbea, am observat cât de extraordinari de ascuțiți îi erau caninii și mi-a trecut prin cap că omul ăsta avea ceva din aerul unui lup. El continuă:

– M-am gândit că te-ar putea interesa să-l cunoști pe domnul Anstruther. Știe ceva despre Belgia. Recent a aflat știri despre mănăstirea ta.

Ochii ei se întoarseră spre mine. Obrajii i se înroșiră ușor.

– De fapt nu-i nimic, m-am grăbit să-i explic. Dar acum două seri am luat cina cu un prieten care mi-a descris zidurile în ruină ale mănăstirii.

– Deci, s-a ruinat!

A exclamat încet, mai mult ca pentru ea. Apoi, uitându-se din nou la mine, mă întrebă nehotărâtă:

– Spuneți-mi, *monsieur*, prietenul dumneavoastră v-a spus cum, în ce fel a fost distrusă?

– A explodat, i-am zis și am adăugat: țăranilor le e frică să treacă pe acolo noaptea.

– De ce le e frică?

– Din cauza unei imagini negre de pe un zid în ruină. Au o frică superstițioasă în legătură cu ea.

Se aplecă spre mine.

– Spuneți-mi, *monsieur*, repede... repede, spuneți-mi! Ce reprezintă imaginea aceea?

– Are forma unui câine uriaș, i-am răspuns. Țăranii o numesc Câinele Morții.

– Ah!

Începu să țipe ascutit:

– Deci este adevărat, este adevărat. Tot ceea ce îmi reamintesc este adevărat. Nu e nici un coșmar urât. S-a întâmplat! S-a întâmplat!

– Ce s-a întâmplat, soră? întrebă doctorul pe un ton coborât.

Se întoarse spre el precipitată.

– Mi-am reamintit. Acolo, pe trepte, mi-am reamintit. Mi-am reamintit cum s-a întâmplat. Am folosit puterea așa cum obișnuiam s-o folosim. Stăteam pe treptele altarului și le-am cerut să nu se apropie. Le-am spus să plece în liniște. Ei n-au ascultat, înaintau deși i-am avertizat. Așa că... Se aplecă în față și făcu un gest curios. Așa că am asmuțit Câinele Morții asupra lor...

Se lăsă pe spate în șezlong tremurând toată, cu ochii închiși.

Doctorul se ridică, luă un pahar din dulap, îl umplu pe jumătate cu apă, turnă o picătură sau două dintr-o sticlă pe care o scoase din buzunarul său și apoi i-l dădu.

– Bea asta, spuse el autoritar.

Ea ascultă în mod mecanic, după cât părea. Ochii ei priveau undeva departe ca și cum contemplau o viziune interioară proprie.

– Deci, totul este adevărat, zise ea. În întregime. Orașul Cercurilor, Oamenii Cristalului – totul. Totul este adevărat.

– Așa s-ar părea, spuse Rose.

Vocea lui era blândă și liniștitoare, urmărind în mod clar să încurajeze și nu să tulbure șirul ei de idei.

– Povestește-mi despre Oraș, spuse el. Orașul Cercurilor, mi se pare că l-ai numit?

Ea răspunse absentă, ca un automat.

– Da, erau trei cercuri. Primul cerc pentru cei aleși, al doilea pentru călugărițe și cercul exterior pentru preoți.

– Și în centru?

Își trase brusc răsuflarea și vocea i se schimbă din cauza unei groaze indescritibile.

– Casa Cristalului...

În timp ce rostea cuvintele, își duse mâna dreaptă la frunte și degetul îi desenă o anume imagine acolo.

Silueta ei părea să devină mai rigidă, ochii i se închiseră, se clătină puțin și apoi, deodată, se îndreptă instantaneu, ca și cum se trezise brusc.

– Ce este? întrebă ea amețită. Ce spuneam?

– Nu-i nimic, zise Rose. Ești obosită. Ai nevoie de odihnă. Noi o să plecăm.

Părea puțin amețită când ne-am luat la revedere.

– Ei bine, mă întrebă Rose când am rămas singuri. Ce părere ai?

Îmi aruncă o privire aspră, oblică.

– Cred că mintea ei trebuie să fie cu totul dezordonată, da, i-am spus eu încet.

– Te-a vexat așa de mult?

– Nu, de fapt, ea a fost, în mod curios, convingătoare. Ascultând-o, am avut impresia că ea a făcut cu adevărat ceea ce a susținut – un soi de miracol gigantic. Încrederea ei în ceea ce a făcut pare destul de veridică. De aceea...

– De aceea consideri că mintea ei trebuie să fie deranjată. Să zicem că-i așa! Dar, analizează chestiunea dintr-un alt unghi. Să presupunem că ea a făcut într-adevăr acel miracol... Să presupunem că l-a făcut, că personal a distrus o clădire și mai multe sute de ființe omenești.

– Printr-un simplu exercițiu de voință? am zâmbit eu.

– N-aș pune problema chiar așa. Ești de acord cu mine că o singură persoană ar putea distruge o mulțime prin simpla apăsare a unui buton care controlează un câmp de mine.

– Da, dar asta este o treabă mecanică.

– Adevărat, mecanică dar este, în esență, antrenarea și controlarea unor forțe naturale. Tunetul și un depozit cu praf de pușcă sunt, în mod fundamental, același lucru.

– Da, dar ca să controlăm tunetul ar trebui să folosim mijloace mecanice.

Rose zâmbi.

– Fac o mică digresiune acum. Există o substanță numită "wintergreen"*. Se găsește în natură, sub formă vegetală. Aceasta poate fi reprodusă și de om în mod sintetic și pe cale chimică în laboratoare.

* Diferite plante sub formă de tufe mici, cu frunze care rămân verzi iarna, răspândite în special, în America de Nord; (bot. *gaultheria procumbens*) cu flori albe, boabe roșii comestibile și frunze aromate al căror ulei e folosit în medicină și cosmetică.

– Și?

– Vreau să spun că adesea există două căi de a ajunge la același rezultat. A noastră este evident cea sintetică. Ar mai putea fi o alta. Rezultatele extraordinare la care au ajuns, de exemplu, fahirii indieni nu se pot explica câtuși de puțin ușor. Lucrurile pe care le numim supranaturale nu sunt deloc neapărat supranaturale. Lumina electrică ar putea fi supranaturală pentru un sălbatic. Supranaturalul este numai naturalul ale cărui legi nu sunt încă înțelese.

– Vrei să zici... am întrebat fascinat.

– Că eu nu pot elimina în întregime posibilitatea ca o ființă umană să poată controla o vastă forță distructivă și s-o folosească pentru a-și urmări scopurile lui sau ale ei. Mijloacele prin care aceasta s-a realizat s-ar putea să ni se pară supranaturale, dar, în realitate, ele nu ar fi așa.

L-am privit cu atenție.

El râse.

– E o speculație, asta-i tot, zise el în glumă. Spune-mi, ai observat un gest pe care l-a făcut când a menționat Casa Cristalului?

– Și-a dus mâna la frunte.

– Exact. Și și-a făcut un cerc acolo. Tot așa cum un catolic își face semnul crucii. Acum, am să-ți spun ceva destul de interesant, domnule Anstruther. Întrucât cuvântul "cristal" revine atât de des în rătăcirile pacientei mele, am încercat un experiment. Am împrumutat un cristal de la cineva și, într-o zi, l-am scos pe neașteptate ca să testez reacția ei.

– Și?

– Ei bine, rezultatul a fost foarte curios și sugestiv. Întregul său corp a înțepenit. Îl privea ca și cum nu putea

să-și creadă ochilor. Apoi se lăsă în genunchi înaintea lui, murmură câteva cuvinte și leșină.

– Ce cuvinte a spus?

– Foarte curioase. A spus: "Cristalul! Atunci Credința încă există!"

– Extraordinar!

– Sugestiv, nu-i așa? Acum, următorul lucru curios. Când și-a revenit din leșin uitase totul. I-am arătat cristalul și-am întrebat-o dacă știa ce este. A răspuns că își închipuie că e un cristal asemenea celor folosite de cei care ghicesc viitorul. Am întrebat-o dacă mai văzuse unul înainte. Mi-a răspuns: "Niciodată, *monsieur le docteur*". Dar, am observat o privire uluită în ochii ei. "Ce te tulbură, soră?" am întrebat-o. Ea a replicat: "Pentru că este atât de straniu. N-am văzut niciodată un cristal mai înainte și totuși mi se pare că-l cunosc bine. E ceva numai dacă aș putea să-mi reamintesc..." Efortul de memorie era evident atât de obositor pentru ea, încât i-am interzis să se mai gândească. Asta s-a întâmplat acum două săptămâni. Îmi programez din timp ce am de gând. Măine am să fac un nou experiment. Cu cristalul. Am s-o determin să se uite în el. Cred că rezultatul ar putea fi interesant.

– Ce aștepti să afli din asta? l-am întrebat curios.

Rostisem cuvintele la întâmplare, dar ele avură un rezultat neașteptat. Rose se crispă, se înroși și când vorbi, tonul lui se schimbase oarecum. Era mai formal, mai profesional.

– Vreau să fac lumină asupra anumitor dezordini mentale imperfect înțelese. Sora Marie Angelique este un subiect de studiu cât se poate de interesant.

M-am întrebat dacă interesul doctorului Rose era pur profesional.

– Vă supărați dacă vin și eu?

Poate c-a fost doar o impresie, dar mi s-a părut că a ezitat înainte de a răspunde. Am intuit deodată că nu vroia să fiu de față.

– Desigur. Nu văd de ce nu.

Adăugă:

– Bănuiesc că nu rămâneți aici foarte mult timp?

– Numai până poimâine.

Mi s-a părut că răspunsul i-a fost pe plac. Fața i se luminează și încep să vorbească despre niște experiențe recente făcute pe cobai.

III

După cum ne înțelesesem m-am întâlnit cu doctorul în după – amiaza următoare și ne-am dus la sora Marie Angelique. Doctorul era numai un zâmbet. Cred că era dornic să șteargă impresia pe care o lăsase în ziua anterioară.

– Nu trebuie să iei prea în serios ceea ce i-am spus, remarcă el râzând. N-aș vrea să mă crezi un șarlatan care se ocupă cu științe oculte. Cel mai rău la mine este că am o slăbiciune grozavă pentru a rezolva un caz.

– Adevărat?

– Da, și cu cât este mai fantastic, cu atât îmi place mai mult.

Râse ca de o slăbiciune amuzantă.

Când am ajuns la căsuță, sora medicală a districtului avea ceva în legătură cu care dorea să-l consulte pe Rose, așa că am fost lăsat cu sora Marie Angelique.

Am văzut-o studiindu-mă îndeaproape. Spuse deodată:

– Buna soră medicală de aici mi-a spus că sunteți fratele doamnei generoase de la casa cea mare unde am fost dusă când am venit din Belgia.

– Da.

– Ea a fost foarte bună cu mine. E tare blândă.

Tăcu, ca și cum își urmărea un anume fir al gândurilor. Apoi adăugă:

– *Monsieur le docteur* și el este un om bun?

M-am simțit puțin încurcat.

– De ce, da. Vreau să zic... așa cred.

– Ah! Se opri și apoi zise: Desigur, se poartă foarte bine cu mine.

– Sunt sigur că da.

Se uită deodată drept la mine.

– *Monsieur*, dumneata, dumneata care vorbești acum cu mine crezi că sunt nebună?

– Vai, soră, o asemenea idee niciodată...

Dădu încet din cap, întrerupând protestul meu.

– Sunt nebună? Nu știu... lucrurile pe care mi le reamintesc... lucrurile pe care le uit...

Oftă și în momentul acela, Rose intră în cameră.

O salută vesel și îi explică ce dorea să facă ea.

– Știi, anumiți oameni au darul de a vedea lucruri într-un cristal. Îmi închipui că ai putea avea un asemenea har, soră.

Arăta întristată.

– Nu, nu, nu pot face asta. Să încerc să spun viitorul – asta înseamnă a păcătui.

Rose a fost surprins. Nu se așteptase la o asemenea părere din partea călugăriței. Își schimbă propunerea cu abilitate.

– Nu trebuie să citim viitorul. Ai perfectă dreptate. Dar să căutăm în trecut, asta este cu totul altceva.

– În trecut?

– Da, sunt multe lucruri stranii în trecut. Imagini pe care le revezi, doar pentru o clipă și care apoi dispar. Nu încerca să vezi nimic în cristal, dacă asta nu ți se permite. Ia-l doar în mâinile tale, așa. Uită-te în el, uită-te adânc. Da, mai adânc și mai adânc. Îți reamintești, nu-i așa? Îți reamintești. Mă auzi vorbindu-ți. Poți să-mi răspunzi la întrebări. Nu mă auzi?

Sora Marie Angelique luase cristalul cum i se ceruse, purtându-se cu el cu un ciudat respect. Apoi, când se uită înăuntru, ochii ei se goliră ca și cum nu mai vedeau, iar capul îi căzu. Părea să doarmă.

Încet, doctorul îi luă cristalul și îl puse pe masă. Îi ridică o pleoapă. Apoi veni și se așeză lângă mine.

– Trebuie să așteptăm până se trezește. Cred că n-o să dureze mult.

A avut dreptate. După cinci minute sora Marie Angelique se mișcă. Ochii ei s-au deschis visători.

– Unde mă aflu?

– Ești aici, acasă. Ai ațipit puțin. Ai visat, nu-i așa? Dădu afirmativ din cap.

– Da, am visat.

– Ai visat Cristalul?

– Da.

– Povestește-ne despre el.

– O să mă crezi nebună, *monsieur le docteur*. Pentru că, vedeți, în visul meu Cristalul este o emblemă sfântă. Am văzut chiar un al doilea Christ, un Învățător al Cristalului care a murit pentru credința sa, credincioșii săi au fost vânați, persecutați... Dar credința a rămas.

– Credința a rămas?

– Da, de cincisprezece mii de luni pline, vreau să zic de cincisprezece mii de ani.

– Cât durează o lună plină?

– Treisprezece luni obișnuite. Da, s-a întâmplat în a cincisprezecea mie lună plină, desigur, eram o preoteasă a Semnului al Cincilea în Casa Cristalului. Era în primele zile ale venirii celui de al Șaselea Semn...

Se încruntă, o expresie de teamă i se imprimă pe față.

– Prea curând, murmură ea. Prea curând. O greșeală... ah, da! Îmi reamintesc al Șaselea Semn!

Sări pe jumătate în picioare, se lăsă din nou jos, își trecu mâna pe față și șopti:

– Dar ce spun? Delirez. Lucrurile acestea nu s-au întâmplat niciodată.

– Nu te amări acum.

Dar ea se uita la el neliniștită și perplexă.

– *Monsieur le docteur*, nu înțeleg. De ce îmi vin visele astea, fanteziile astea? Aveam numai 16 ani când m-am dus la mănăstire. N-am călătorit niciodată. Totuși visez orașe, oameni ciudați, obiceiuri stranii. De ce?

Își apăsă capul cu amândouă mâinile.

– Ai fost vreodată hipnotizată, soră? Sau ai fost într-o stare de transă?

– N-am fost niciodată hipnotizată, *monsieur le docteur*. De fapt, când ne rugam în capelă, spiritul meu mi-a fost adesea luat din trup și am rămas ca moartă multe ore. Era, fără îndoială, o stare binecuvântată, spunea maica șefă – o stare de grație. Ah, da! Își ținu răsufarea. Îmi reamintesc; și noi o numeam o stare de grație.

– Aș vrea să fac o experiență, soră. Rose vorbea pe un ton obișnuit. Ți-ar putea risipi acele frânturi dureroase. Te-aș ruga să te uiți încă o dată în cristal. Atunci îți voi spune un anumit cuvânt. Tu vei răspunde cu un altul. Vom continua în felul acesta până când obosești.

Concentrează-ți gândurile asupra cristalului nu asupra vorbelor. Când am dezvelit din nou cristalul și l-am dat sorei Marie Angelique, am observat modul plin de pioșenie în care mâinile ei l-au atins. Se afla pe catifeaua neagră, între palmele ei fine. Minunații ei ochi adânci priviră înăuntru. Urmă o scurtă tăcere, după care doctorul pronunță: Câine.

Imediat, sora Marie Angelique răspunse: Moarte.

IV

Nu-mi propun să povestesc în amănunt întreaga experiență. Multe cuvinte fără importanță sau înțeles au fost folosite intenționat de către doctor. Pe altele le-a repetat de mai multe ori, câteodată obținând același răspuns, alteori, unul diferit.

În seara aceea, în căsuța de pe stânci a doctorului, am discutat rezultatele experienței.

Își dresе glasul și-și trase mai aproape caietul cu însemnări.

– Aceste rezultate sunt foarte interesante, foarte curioase. Ca răspuns la cuvintele al Șaselea Semn am obținut pe rând Distrugere, Roșu, Câine, Putere, apoi din nou Distrugere și, în cele din urmă, Putere. Mai târziu, după cum poate ai observat, am inversat metoda cu următoarele rezultate. Ca răspuns la Distrugere, am obținut Câine; la Roșu – Putere; la Câine – Moarte și la Putere – Câine. Toate astea se leagă, dar la a doua repetare a Distrugerii, am obținut Mare, care apare cu totul nerelevant. La cuvintele al Cincilea Semn am obținut: Albastru, Gânduri, Pasăre, Albastru, și la sfârșit, expresia destul de sugestivă Deschiderea minții către minte. Din faptul că al Patrulea Semn a produs cuvântul Galben și mai

târziu Lumină și că Primul Semn a fost urmat de Sânge, deduc că fiecare Semn avea o anumită culoare și, probabil, un simbol propriu – al Cincilea Semn având o pasăre, al Șaselea Semn un câine. Totuși, presupun că al Cincilea Semn reprezintă ceea ce este în general cunoscut ca telepatie – Deschiderea minții către minte. Al Șaselea Semn reprezintă, fără îndoială, Puterea Distrugerii.

– Ce înseamnă Mare?

– Mărturisesc că asta nu pot să explic. Am introdus cuvântul mai târziu și am obținut răspunsul obișnuit Barcă. La al Șaptelea Semn am obținut întâi Viață, a doua oară Dragoste. La al Optulea Semn am primit răspunsul Nimic. Consider de aceea că șapte era suma și numărul semnelor.

– Dar al Șaptelea nu s-a realizat, am spus dintr-o inspirație bruscă. Pentru că în timpul celui de al Șaselea a avut loc Distrugerea!

– Ah! Așa crezi? Noi luăm în serios toate delirurile astea. Ele sunt cu adevărat interesante numai din punct de vedere medical.

– Cu siguranță, ele vor atrage atenția psihiatrilor. Ochii doctorului se micșorară.

– Dragă domnule, n-am intenția să le fac publice.

– Atunci interesul dumitale?

– Este pur personal. O să fac însemnări asupra cazului, desigur.

– Înțeleg.

Dar pentru prima oară simțeam, ca un prost, că nu înțeleg nimic. M-am ridicat.

– Bine, vă doresc noapte bună, doctore. Măine mă întorc la Londra.

– Ah!

Mi s-a părut că era satisfacție, poate ușurare în această exclamație.

– Vă doresc succes în investigațiile dumneavoastră, am continuat eu în glumă și nu asmuțiți Câinele Morții asupra mea, când ne vom întâlni data viitoare!

Mâna lui era într-a mea când vorbeam și am simțit cum tresare. Își reveni repede. Zâmbi, lăsând să se vadă caninii săi lungi și ascuțiți.

– Pentru un om care iubește puterea, ce putere ar fi aceea! rosti el. Să ții viața fiecărei ființe umane în coșul palmei tale!

Zâmbi și mai mult.

V

Acesta a fost sfârșitul legăturii mele directe cu afacerea.

Mai târziu, caietul cu însemnări și jurnalul doctorului au intrat în posesia mea. Voi reproduce cele câteva adnotări sumare din ele, deși înțelegeți, că acestea au ajuns cu adevărat la mine după un anumit timp.

5 august. Am descoperit că prin "Aleși" sora M.A. se referă la cei care reproduceau rasa. Aparent, lor li se acordau cele mai înalte onoruri și erau situați deasupra Preoțimii. Comparați aceasta cu primii Creștini.

7 august. Am convins-o pe sora M. A. să mă lase s-o hipnotizez. Am reușit s-o adorm și să intre în transă, dar n-am stabilit nici o legătură.

9 august. Au existat civilizații în trecut față de care a noastră este un nimic? Ciudat, dacă ar fi așa și eu singurul om cu un clu la asta...

12 august. Sora M. A. nu răspunde deloc sugestiv când este hipnotizată. Totuși cade ușor în stare de transă. Asta nu pot să înțeleg.

13 august. Sora M. A. a menționat astăzi că în "stare de grație", "poarta trebuie să fie închisă astfel ca altcineva să nu poată comanda trupul". Interesant, dar derutant.

18 august. Așadar, Primul Semn nu-i altceva decât... (cuvintele sunt șterse aici)... atunci câte secole îți trebuie să ajungi în al Șaselea? Dar dacă ar exista o scurtătură spre Putere...

20 august. Am aranjat ca M. A. să vină aici cu sora medicală. I-am spus că e necesar să țin pacienta cu morfină. Sunt nebun? Sau voi fi eu Supermanul cu Puterea Morții în mâinile mele?

(Aici însemnările se opresc)

VI

Cred că era 29 august când am primit scrisoarea. Îmi era adresată mie cu un scris de mână stângace. Am deschis-o cu o oarecare curiozitate. Avea următorul conținut.

Cher monsieur,

V-am văzut doar de două ori, dar am simțit că aș putea avea încredere în dumneavoastră. Dacă visele mele sunt reale sau nu, ele au devenit mai clare recent... Și, monsieur, un lucru în orice caz, Câinele Morții nu este un vis... În zilele de care v-am povestit (nu știu dacă sunt reale sau nu) Cel Care era Gardianul Cristalului a revelat al Șaselea Semn prea curând Poporului... Răul a intrat în

inimile lor. Aveau puterea de a ucide după voie și ei au omorât fără să facă dreptate, de furie. Erau îmbătați de plăcerea Puterii. Când am văzut aceasta, noi, care eram încă puri, ne-am dat seama că din nou nu vom completa Cercul și nu vom ajunge la Semnul Vieții Veșnice. Celui care ar fi trebuit să devină următorul Gardian al Cristalului i s-a cerut să acționeze. Pentru ca vechiul să poată muri și ca noul, după nesfârșite secole, să poată reveni, el a dezlănțuit Câinele Morții asupra mării (având grijă să nu închidă Cercul) și marea s-a ridicat sub forma unui câine și a înghițit pământul cu totul.

Mi-am mai reamintit o dată aceasta pe treptele altarului din Belgia.

Doctorul Rose este din Frăție. El cunoaște Primul Semn și forma celui de al Doilea, deși înțelesul său este ascuns tuturor, în afară de puțini aleși. El ar vrea să afle de la mine despre al Șaselea. Până acum am rezistat, dar îmi slăbesc puterile. Monsieur, nu e bine ca un om să ajungă la putere înaintea timpului său. Multe secole trebuie să treacă ca omenirea să fie pregătită să primească în mâinile sale puterea morții... Vă implor, monsieur pe dumneavoastră care iubiți bunătatea și adevărul, să mă ajutați... înainte de a fi prea târziu.

Sora dumneavoastră în Christ,
Marie Angelique

Am scăpat scrisoarea din mână. Pământul de sub mine părea mai puțin solid ca de obicei. Apoi am început să-mi revin. Credința bietei femei, destul de adevărată, aproape mă impresionase! Un lucru era clar. Doctorul Rose, în zelul său pentru un caz, abuzase în mod grosolan de statutul său profesional. Aveam să mă duc acolo și...

Deodată am observat o scrisoare de la Kitty prin corespondența mea. Am deschis-o. Am citit:

"S-a întâmplat un lucru atât de îngrozitor. Îți amintești de căsuța doctorului Rose de pe stâncă? S-a prăbușit odată cu o alunecare de teren noaptea trecută; doctorul și biata călugăriță, sora Marie Angelique, au murit. Resturile de pe plajă arată groaznic – toate adunate într-o grămadă fantastică – de la distanță seamănă cu un câine mare..."

Scrisoarea îmi căzuse din mână.

Celelalte fapte pot fi o coincidență. Un domn Rose, despre care am aflat că era o rudă bogată a doctorului, a murit pe neașteptate în aceeași noapte; s-a spus, lovit de un fulger. După câte se știe, nici o furtună nu izbucnise prin împrejurimi, dar unul sau doi oameni au declarat că au zisă o lovitură de tunet. El avea o arsură "de-o formă curioasă". Prin testament îi lăsa totul, nepotului său, doctorul Rose.

Acum, presupunând că doctorul Rose reușea să obțină secretul celui de al Șaselea Semn de la sora Marie Angelique... Mi se păruse întotdeauna un om lipsit de scrupule, el nu s-ar fi dat în lături să-și ucidă unchiul dacă n-ar fi fost sigur că averea nu i-ar fi revenit lui. Dar o propoziție din scrisoarea sorei Marie Angelique mi-a rămas întipărită în minte: "având grijă să nu închidă Cercul..." Doctorul Rose n-a avut acea grijă, nu știa poate ce măsuri să ia și nici necesitatea lor. Așa că Forța, pe care a folosit-o, s-a reîntors completând circuitul său...

Dar, sigur totul este o prostie! Totul poate fi explicat în mod natural. Faptul că doctorul credea în halucinațiile sorei Marie Angelique dovedește doar că și mintea lui era puțin dezechilibrată.

Totuși, câteodată, visez un continent sub ocean, unde oamenii au trăit cândva atingând un grad de civilizație mult mai avansat decât al nostru...

Sau sora Marie Angelique își reamintea "în urmă" – așa cum unii spun că e posibil – și este acest Oraș al Cercurilor în viitor și nu în trecut?

Prostii, bineînțeles că totul a fost o simplă halucinație!

Chemarea Aripilor

Silas Hamer a auzit asta prima dată într-o noapte de februarie. El și cu Dick Borrow plecaseră pe jos de la o cină oferită de Bernard Seldon, specialistul neurolog. Borrow era neobișnuit de tăcut și Silas Hamer îl întrebă, cu o anumită curiozitate, la ce se gândește. Răspunsul lui Borrow a fost cu totul neașteptat.

– Mă gândeam că, dintre toți oamenii din seara asta, numai doi se pot considera fericiți. Și aceștia, destul de ciudat, ești tu și cu mine.

Cuvântul "ciudat" era potrivit pentru că nu puteau exista doi bărbați mai deosebiți între ei decât Richard Borrow, preotul muncitor din cartierul de est și Silas Hamer, omul mulțumit de sine, uns cu toate alifiile, ale cărui milioane i se scurgeau printre degete.

– E ciudat, știi, spuse gânditor Borrow. Cred că ești singurul milionar mulțumit pe care l-am întâlnit.

Hamer rămase tăcut o vreme. Când începu să vorbească, tonul său era altul.

– Am fost un amărât de băiețel zgribulit care vindea ziare. Atunci doream ce posed acum – confortul și luxul pe care ți le aduc banii, nu puterea lor. Voiam bani nu ca să-i folosesc drept o forță, ci să-i cheltui fără nici o socoteală pentru mine! Sunt sincer în această privință, înțelegi. Se spune că banii nu pot cumpăra orice. Foarte adevărat. Dar cu ei cumpăr tot ce-mi place, așa încât sunt satisfăcut. Sunt un materialist, Borrow, un materialist convins!

Strălucirea orbitoare a largei artere luminate confirma confesiunea sa de credință. Rotunjimile trupului lui Silas Hamer erau mărite de haina sa grea, căptușită cu blană și lumina albă sporea gușa sa triplă. În contrast cu el, Dick Borrow avea o față suptă de ascet și ochi cu sclipiri de fanatic.

– Eu pe tine nu te înțeleg, rosti apăsător Hamer.
Borrow zâmbi:

– Eu trăiesc în mijlocul mizeriei, lipsurilor, foamei – toate rele trupesti! Și o Viziune fundamentală mă susține. Nu-i ușor să înțelegi, dacă nu crezi în Viziuni, lucru de care sunt sigur.

– Nu cred, spuse Silas Hamer, în nimic ce nu pot vedea, auzi sau atinge.

– Exact. În asta constă diferența dintre noi. Bine, la revedere, de-acum mă înghite pământul!

Ajunseseră în dreptul unei guri luminate de metrou care-l ducea pe Borrow spre casă.

Hamer își continuă drumul singur. Era bucuros că-i dăduse liber șoferului în seara aceea și preferase să meargă pe jos acasă. Aerul era aprig de rece, simțurile i se desfătau de căldura deplină a paltonului îmblănit.

Se opri pentru o clipă pe bordură, înainte de a traversa strada. Un autobuz uriaș își croia cu greutate drum spre el. Hamer, cu sentimentul că avea toată viața la dispoziție, aștepta să treacă. Dacă ar fi traversat prin fața lui, ar fi trebuit să se grăbească și îi displăcea graba.

Pe lângă el, un amărât, abandonat al sorții, dar de rasă umană, beat criță se rostogoli de pe trotuar. Hamer auzi un strigăt, o deplasare nereușită într-o parte a autobuzului și apoi... privea, fără să înțeleagă, cu o groază care pune treptat stăpânire pe el, la o grămadă de zdrențe nemișcată, lipsită de viață, din mijlocul drumului.

Ca prin minune, o mulțime se adună, cu vreo doi polițiști și șoferul autobuzului în centru. Dar ochii lui Hamer erau pironiți, cuprinși de teroare, asupra grămezii informe și inerte care fusese adineauri un om – unul ca el însuși! Se cutremură ca de o amenințare.

– Nu trebe să vă căiți, înălțimea voastră, i se adresă, dintr-o parte, un individ cu o înfățișare neîngrijită. Nu puteați face nemica. Oricum era un neisprăvit!

Hamer îl privi atent. Ideea că putuse cumva să fi salvat omul nu- i trecuse, ce e drept, prin cap. O respinse cu dispreț ca pe o absurditate. Dar, dacă omul n-ar fi fost atât de nechibzuit el ar fi putut în clipa asta... Gândurile i se frânseră brusc și se desprinse din mulțime. Se pomeni tremurând de o spaimă nedefinită, nedomolită. A fost obligat să recunoască în sinea sa că-i era teamă, groaznic de teamă de... Moarte – Moartea care sosea, cu o iuțeală înfricoșătoare și o certitudine lipsită de remușcări, la cei bogați și săraci deopotrivă...

Grăbi pasul, dar noua teamă era împreună cu el, învăluindu-l în strânsoarea ei rece, de gheață.

Se întreba ce-l apucase, căci știa că nu era din fire un laș. Se gândi că o asemenea frică nu l-ar fi cuprins cu cinci ani în urmă. Deoarece atunci Viața nu fusese așa de dulce... Da, asta era; dragostea de Viață reprezintă cheia misterului. Ajunsese pe culmea plăcerii de a trăi; un singur lucru îl amenința – Moartea cea distrugătoare!

Artera luminată se terminase. Un pasaj îngust printre ziduri înalte i se prezenta ca o scurtătură către scuarul unde era situată reședința sa, vestită pentru comorile ei de artă.

Zgomotul străzilor din spatele său se estompă și dispăru, singurul zgomot care se auzea era sunetul liniștit al pașilor săi.

Și atunci, din întunericul ce se așternea în față, răzbătu un alt sunet. Rezemat de zid se afla un tânăr care cânta la flaut. Bineînțeles, unul din enormul trib al muzicanților de pe stradă, dar de ce alesese un loc atât de deosebit? Sigur, că la ora asta din noapte, poliția... meditațiile lui Hamer s-au întrerupt, deodată, când își dădu seama, cu un șoc, că omul nu avea picioare. O pereche de cârje stăteau lipite de zid, lângă el. Hamer mai văzu că nu cânta la flaut, ci la un instrument ciudat care scotea sunete mult mai înalte și mai clare decât celălalt.

Omul continua să cânte. Nu observă că Hamer se apropiase. Stătea cu capul foarte mult aplecat pe spate ca și cum era extaziat de propria sa muzică și sunetele răzbăteau cu puritate și vioiciune, înălțându-se... tot mai sus...

O melodie stranie, mai bine zis nu era deloc o melodie, doar o simplă frază muzicală, destul de apropiată de sonoritățile bogate ale viorilor din "Rienzi", repetată la nesfârșit, reluată dintr-o cheie în alta, dintr-o gamă armonică în alta, dar ridicându-se permanent și atingând, de fiecare dată, cote tot mai mari de libertate neîngrădită.

Nu semăna cu nimic din ceea ce auzise Hamer vreodată. Era ceva ciudat la ea, care te cuprindea, te învăluia... ea... Se prinse disperat cu amândouă mâinile de o protuberanță din zidul de lângă el. Era conștient de un singur lucru – că trebuie să se mențină la pământ – cu orice preț, trebuia să se mențină la pământ...

Și deodată își dădu seama că muzica se opri. Ologul își căuta cârjele. Și Silas Hamer văzu că încercase ca un nebun să se țină de o piatră ieșită în afară, pentru simplul motiv că avusese ideea absurdă, cât se poate de irațională, că se ridica de la sol, mai bine zis că muzica îl înălța...

Începu să râdă. Ce idee cu totul trăznită! Bineînțeles că picioarele sale nu se desprinseseră nici o clipă de pământ, dar ce halucinație stranie. Trăncănitul rapid al lemnului pe trotuar îl făcu să-și dea seama că înfirmul plecase. Se uită după el până când silueta omului fu înghițită de întuneric. Ce tip ciudat!

Silas își continuă drumul mai încet; nu-și putea șterge din minte senzația curioasă, imposibilă că pământul îi fugise de sub picioare...

Și-atunci, dintr-un impuls, se întoarse și se îndreptă în grabă în direcția în care o luase celălalt. Omul nu putea să fi ajuns departe, el avea să-l găsească imediat.

Strigă de îndată ce zări silueta schilodită legănându-se încet de-a lungul drumului.

– Hei! O clipă!

Omul se opri și rămase nemișcat până când Hamer se apropie de el. Un bec ardea chiar deasupra capului său și-i lumina toate trăsăturile. Lui Silas Hamer i se tăie respirația din cauza acestei surprize mari. Omul avea într-adevăr cel mai frumos cap pe care-l văzuse vreodată. Îi puteai da orice vârstă; sigur nu era un băiat, totuși, tinerețea era caracteristica sa predominantă – tinerețe și vigoare, o pasiune intensă!

Hamer reuși cu foarte multă greutate să înceapă a-i vorbi.

– Ascultă, îi spuse el stingherit, aș vrea să știu ce cântai mai devreme?

Omul zâmbi... Cu surâsul său lumea păru deodată să sară în sus de bucurie...

– Era un cântec vechi, un cântec foarte vechi... De ani de zile, de secole.

Vorbea cu o ciudată claritate pronunțând distinct, conferind o valoare egală fiecărei silabe. Se vedea clar că nu era englez, dar Hamer nu ghici naționalitatea sa.

– Nu ești englez. De unde ești?

Din nou se ivi zâmbetul acela larg, voios.

– De peste mare, domnule. Am venit... cu mult timp în urmă... Cu foarte mult timp în urmă.

– Trebuie să fi avut un accident foarte grav. S-a întâmplat recent?

– Acum câțva timp, domnule.

– Ce ghinion să pierzi amândouă picioarele.

– Ba a fost bine, spuse omul foarte calm. Își întoarse privirea cu o stranie seriozitate spre interlocutorul său. Erau rele.

Hamer îi puse un șiling în mână și se întoarse. Era uluit și ușor neliniștit. "Erau rele!" Ce lucru straniu să spui asta! Evident, făcuse o operație din cauza unei anumite boli, dar... ce ciudat sunase.

Hamer se duse acasă gânditor. Încercă fără succes să uite incidentul. Stând în pat, cu prima senzație de somnolență care-l cuprindea, auzi orologiul din împrejurimi bătând ora unu. O bătaie clară și apoi liniște – liniște care fu întreruptă de un sunet slab familiar... Începu să-l recunoască treptat. Își simțea inima bătându-i tare. Omul din pasaj cânta, undeva, nu foarte departe...

Notele se auzeau vesele, reluarea lor înceată cu chemarea sa voioasă, aceeași scurtă frază muzicală obsedantă... "E ceva nefiresc, murmură Hamer. Este nefiresc. Are aripi..."

Tot mai clar, tot mai sus, fiecare val ridicându-se deasupra celuilalt și cuprinzându-l și pe el. De data aceasta nu se opuse; se lăsă dus... sus-sus... valurile de sunete îl

transportau din ce în ce mai sus... Triumfătoare și libere, ele învăluiau totul.

Din ce în ce mai sus... De acum trecuseră de limitele sunetelor umane, dar continuau încă să se ridice... Vor atinge țelul final, întreaga perfecțiune a înălțimii?

Se ridică...

Ceva îl trăgea, îl trăgea în jos. Ceva mare și greu și insistent. Îl trăgea a remușcare, îl trăgea înapoi, jos... jos...

Stătea în pat uitându-se la fereastră alăturată. Apoi, răsuflând din greu și dureros, își întinse un braț în afara patului. Mișcarea i se păru curios de stânjenitoare. Moliciunea patului era apăsătoare; apăsătoare erau și perdelele grele de la ferestre care împiedicau lumina și aerul. Tavanul parcă îl apăsa. Se simțea înecat, strangulat. Se mișcă ușor sub plapumă și greutatea trupului său deveni cea mai apăsătoare dintre toate...

II

– Vreau o consultație, Seldon.

Seldon își împinse puțin scaunul de la masă. Se tot întreba care ar fi putut fi motivul acestei cine în doi. Nu prea îl mai văzuse pe Hamer din iarnă și în seara aceasta era conștient de o anumită schimbare, greu de definit, la prietenul său.

– Uite ce este, începu milionarul, sunt îngrijorat în privința mea.

Seldon se uită la el peste masă.

– Arăți în floarea vârstei.

– Nu la asta mă refer. Hamer se opri un minut, apoi adăugă liniștit: mă tem că înnebunesc.

Neurologul ridică privirea cuprins deodată de mai mult interes. Își turnă un pahar de Porto cu o mișcare

înceată și apoi îl întrebă liniștit, privindu-l pătrunzător pe celălalt bărbat:

– Ce te face să crezi asta?

– Ceva ce mi se întâmplă. Ceva inexplicabil, incredibil. Nu poate fi adevărat, așa că, pesemne, îmi pierd mințile.

– Nu te grăbi, spuse Seldon, povestește-mi totul.

– Nu cred în supranatural, începu Hamer. N-am crezut niciodată... Dar, mai bine ți-aș spune toată povestea de la început. Prima dată s-a întâmplat iarna trecută, într-o seară după ce am cinat la tine.

Apoi, cât se poate de concis, îi relată evenimentele petrecute în drumul spre casă și ciudata lor urmare.

– Acesta a fost începutul. Nu-ți pot explica exact sentimentul, dar a fost minunat! Nu semăna cu nimic din ceea ce mai trăisem sau visasem vreodată. Ei bine, se întâmplă mereu de atunci. Nu în fiecare noapte, din când în când. Muzica, sentimentul de a fi ridicat în sus, zborul avântat... și apoi, teribila revenire, simțământul că sunt tras jos, pe pământ, urmat de durere, de reala durere fizică a trezirii. E ca și cum cobor de pe un munte înalt – știi ce dureri de urechi te apucă? Ei bine, e același lucru, dar intensificat și cu el groaznicul simț al greutateii, acela de a fi clausturat, sufocat...

Se întrerupse și urmă o pauză.

– Deja servitorii cred că sunt nebun. N-am putut suporta acoperișurile și zidurile, așa că mi-am aranjat în podul casei un loc deschis spre cer, fără mobilă, covoare sau alte lucruri sufocante... Dar chiar și așa, toate casele din jur îmi fac rău. Am nevoie de loc deschis la țară, undeva unde să pot respira în voie... Se uită către Seldon. Ei, ce zici? Poți să-mi explici asta?

– Hm, făcu Seldon. Sunt o mulțime de explicații. Ai fost hipnotizat sau te-ai hipnotizat singur. Stai prost cu nervii. Sau poate să fie doar un simplu vis.

Hamer dădu din cap descurajat.

– Nici una din aceste explicații nu ține.

– Mai sunt și altele, continuă Seldon rar, dar ele, în general, nu sunt admise. Ești pregătit să le admiți?

– În ansamblu, da!

– Sunt o mulțime de lucruri pe care nu le înțelegem, care nu pot fi explicate în mod normal. Mai avem încă o groază de descoperit și cred că e bine să avem o minte receptivă, deschisă.

– Ce mă sfătuiești să fac? întrebă Hamer după o vreme.

Seldon se aplecă brusc spre el.

– Unul din mai multe lucruri. Părăsește Londra, caută-ți "spațiul tău deschis". Visurile s-ar putea să înceteze.

– Nu pot face asta, spuse Hamer repede. Am ajuns că nu pot trăi fără ele. Nici nu vreau să renunț la ele.

– Ah! Cred că am ghicit. O altă alternativă ar fi tipul ăsta, mutilatul. Îl înzestrezi acum cu tot felul de attribute supranaturale. Vorbește cu el. Risipește vraja.

Hamer dădu din nou din cap.

– De ce nu?

– Mi-e teamă, rosti Hamer simplu.

Seldon făcu un gest de nerăbdare.

– Ei, acum nu mai crede în toate astea, așa, orbește! Cântecul, mediumul care stârnește totul, cum e?

Hamer îl murmură și Seldon îl ascultă, încruntat și uluit.

– Seamănă cu o bucălică din uvertura la "Rienzi". E ceva înălțător în ea – parcă ar avea aripi. Dar eu nu

mă-nalț de la pământ! În privința zborurilor astea ale tale, seamănă exact unele cu altele?

– Nu, nu. Hamer se aplecă spre el nerăbdător. Ele cresc în amplitudine. De fiecare dată văd puțin mai mult. E greu să-ți explic. Înțelegi, întotdeauna sunt conștient că ating un anumit punct – la care mă duce muzica – nu direct, ci printr-o succesiune de valuri, fiecare ridicându-se mai sus decât cea precedentă, până în punctul cel mai înalt de la care nu mai poți merge mai departe. Rămân acolo până când sunt tras înapoi. Nu e un loc, e mai mult o stare. Ei bine, nu chiar de la început ci după puțin timp, am început să înțeleg că există alte lucruri înconjurătoare care așteaptă până când sunt în stare să le percep. Gândește-te la un piseu. Are ochi, dar la început nu vede cu ei. E orb și trebuie să învețe să vadă. De fapt, asta mi se întâmplă mie. Ochii și urechile omenești nu-mi folosesc, dar există ceva corespunzător lor care nu se dezvoltase încă – ceva ce nu ține deloc de trup. Și treptat s-a dezvoltat... Au fost senzații de lumină... apoi de sunete... apoi de culoare... Toate foarte vagi și nedefinite. E mai mult decât cunoașterea lucrurilor prin văzul și auzul lor. Întâi a fost lumina, o lumină care a devenit mai puternică și mai clară... apoi nisip, mari întinderi de nisip roșiatic... ici și colo lungi linii drepte de apă precum canalele.

Seldon își ținu brusc respirația.

– Canale! Asta-i interesant. Continuă!

– Dar aceste lucruri n-au contat, ele nu mai contează. Reale erau cele pe care încă nu le puteam vedea, dar le auzeam... Era un sunet ca fâlfăitul din aripi. Într-un fel, nu pot să explic de ce, era măreț! Nu seamănă cu nimic din ce-i aici. Și apoi se arată altceva înălțător – le-am văzut – Aripile! O, Seldon, Aripile!

– Dar ce erau ele? Oameni, îngeri, păsări?

– Nu știu. N-am putut să văd, nu încă. Dar culoarea lor! Culoarea aripilor – noi nu avem așa ceva aici – este o culoare minunată.

– Culoarea aripilor? repetă Seldon. Cum arată? ♦
Hamer dădu din mână nerăbdător.

– Cum să-ți povestesc? Să descriu culoarea albastră unui orb! E o culoare pe care n-ai văzut-o niciodată – culoarea Aripilor!

– Și?

– Și! Asta-i tot. Până aici am ajuns. Dar de fiecare dată, revenirea a fost mai dificilă, mai dureroasă. Asta nu pot înțelege. Sunt convins că trupul meu nu părăsește niciodată patul. În locul la care mă înalț nu mai dispun de o prezență fizică. Atunci, de ce mă doare atât de rău după aceea?

Seldon dădu din cap în tăcere.

– E ceva dureros, mă refer la revenire. Tragerea în jos și- apoi durerea, durerea în fiecare membru, în fiecare nerv și îmi simt urechile ca și cum ar plesni. Apoi totul mă apasă atât de tare, toată greutatea, groaznicul sentiment de-a fi închis. Simt nevoie de lumină, aer, spațiu, mai mult decât orice, de spațiu în care să respir! Și am nevoie de libertate.

– Și dintre toate celelalte lucruri care însemnau atât de mult pentru tine înainte? întrebă Seldon.

– Asta-i partea cea mai proastă. Țin la ele la fel de mult, ba chiar mai mult decât înainte. Și aceste lucruri, confortul, luxul, plăcerea par să mă tragă în partea opusă a Aripilor. E o luptă continuă între ele și nu văd cum o să se termine.

Seldon rămase tăcut. Ciudata poveste pe care o ascultase era cu adevărat destul de fantastică. Era totul amăgire, o halucinație neobișnuită sau există vreo posibilitate să fie adevărată? Și dacă da, de ce Hamer,

dintre toți oamenii...? Desigur, materialistul, omul care ținea la lucruri și nega spiritul. Era ultimul care s-ar fi cuvenit să aibă viziunea unei alte lumi.

În fața lui la masă, Hamer îl cerceta îngrijorat.

– Cred, fu de părere Seldon, că poți doar să aștepti. Așteaptă și vezi ce se întâmplă.

– Nu pot! Îți spun că nu pot! Ceea ce-mi spui îmi dovedește că nu înțelegi. Mă sfâșie în două, această luptă groaznică, această rupere, lupta asta nesfârșită între... între... Ezită.

– Între carne și spirit? îl completă Seldon.

Hamer privi obosit înainte.

– S-ar putea numi așa. Oricum, este insuportabil... Nu mă pot elibera...

Din nou, Bernard Seldon clătină din cap. Era prins în încleștarea inexplicabilului. Îi mai dădu o sugestie.

– Dacă aș fi în locul tău, aș pune mâna pe schilodul acela.

Dar când se îndreptă spre casă, murmură în sinea sa: "Canale... Știu eu?"

III

Silas Hamer plecă de acasă, în dimineața următoare, cu o nouă hotărâre. Se decise să urmeze sfatul lui Seldon și să-l găsească pe omul fără picioare. Totuși, convingerea sa intimă era că avea să-l caute degeaba, că acesta trebuie să fi dispărut complet, ca și cum pământul l-ar fi înghițit.

Clădirile întunecate de pe laturile pasajului nu permiteau să intre lumina soarelui, făcându-l întunecos și misterios. Numai într-un singur loc, pe la jumătatea sa, se afla o spărtură în zid și prin aceasta cădea o lumină aurie

care contura binefăcătoare o siluetă ce se afla jos. O siluetă, da, era omul!

Instrumentul din fluiere stătea rezemat de zid, lângă cârjele sale și el acoperea pietrele cu desene făcute cu cretă colorată. Două erau terminate, scene de pădure de-o minunată frumusețe și delicatețe, înfățișând pomi ce se legănau și un izvor ce clipoceă, toate părând aieveau.

Din nou Hamer se întreabă. Omul ăsta era doar un muzicant de pe stradă, un desenator pe trotuare? Sau era ceva mai mult...?

Deodată, milionarul se pierdu cu firea și strigă tare și supărat:

– Cine ești tu? Pentru numele lui Dumnezeu, cine ești tu?

Ochii omului îi întâlniră pe ai săi, zâmbind.

– De ce nu răspunzi? Vorbește, omule, vorbește!

Observă apoi că acesta desena cu o incredibilă repeziciune pe o bucată goală de piatră. Hamer îi urmări mișcărilor... Câteva trăsături și niște copaci uriași apărură. Apoi, așezat pe un bolovan... un bărbat... cântând la un nai. Cu o față extraordinar de frumoasă și picioare de țap...

Mâna schilodului se mișcă iute. Bărbatul stătea încă pe stâncă, dar picioarele de țap dispăruseră. Din nou, ochii săi îi întâlniră pe cei ai lui Hamer.

– Ele erau rele, zise acesta.

Hamer privea fascinat. Căci fața era cea din desen, dar în mod ciudat și incredibil înfrumusețată... Purificată de tot, emanând o intensă, o imensă bucurie de a trăi.

Hamer se întoarse și aproape fugi prin pasaj la lumina strălucitoare a soarelui repetându-și la nesfârșit: "E imposibil. Imposibil... Sunt nebun, visez!" Dar fața îl obseda – fața lui Pan...

Intră în parc și se așază pe o bancă. Era o oră când se plimba puțină lume. Câteva doici cu copii mici în umbra copacilor și presărați ici și colo, pe întinderile verzi, ca insule pe o mare, zăceau întinși niște bărbați...

Cuvintele "un vagabond nenorocit" erau pentru Hamer echivalentul mizeriei. Dar, deodată, astăzi, el îi invidia...

Ei îi apăreau lui, dintre toate ființele, singurii liberi. Pământ dedesubt, cer deasupra lor, o întreagă lume în care să umble... nu erau nici claustrați, nici înlănțuiți.

Ca o străfulgerare își dădu seama că ceea ce îl lega cu atâta lipsă de remușcare era lucrul pe care îl venera și îl prețuise cel mai mult – bogăția! Crezuse că ea e lucrul cel mai puternic de pe pământ și acum, învăluit în puterea sa de aur, văzu adevărul cuvintelor sale. Banii erau cei care îl țineau în sclavie...

Dar asta era? Asta era cu adevărat? Exista vreun adevăr mai profund și mai edificator pe care nu-l văzuse? Banii sau propria sa dragoste pentru bani? Era legat în fiare făcute de el însuși; nu bogăția în sine, ci dragostea sa pentru aceasta era lanțul.

Acum știa clar cele două forțe care trăgeau de el, puterea caldă, complexă a materialismului ce îl înconjura și îl închidea și, în opoziție cu aceasta, clara, imperativa chemare pe care el o numi pentru sine Chemarea Aripilor.

Și în timp ce una lupta și se agăța de el, cealaltă îi declara război și nu se lăsa înfrântă. Ea doar chema, chema neîncetat... O auzea atât de clar că aproape se exprima în cuvinte.

– Nu poți cădea la învoială cu Mine, părea aceasta să spună. Deoarece, eu sunt deasupra tuturor celorlalte lucruri. Dacă vei urma chemarea mea, trebuie să renunți la

toate celelalte și să te scuturi de forțele care te țin. Căci numai cei Liberi mă vor urma acolo unde eu îi conduc...

– Nu pot, strigă Hamer. Nu pot...

Câțiva oameni s-au întors să se uite la bărbatul cel voinic care ședea și vorbea de unul singur.

I se cerea un asemenea sacrificiu, a ceea ce îi era cel mai drag, care făcea parte din el însuși.

Parte din el însuși – își reaminti omul fără picioare...

IV

– În numele Domnului, ce te aduce aici? întrebă Borrow.

Într-adevăr, parohia din cartierul de Est era un mediu pe care Hamer nu-l cunoștea.

– Am ascultat multe predici bune, începu milionarul, în care se spunea ce-ați putea face voi dacă ați avea fonduri. Am venit să-ți spun asta: poți avea fondurile.

– Foarte frumos din partea ta, răspunse Borrow, oarecum surprins. O mare donație, da?

Hamer zâmbi trist.

– Aș spune așa: până la ultimul penny pe care-l am.

– Ce?

Hamer îi dezvălui detaliile într-o manieră rapidă de domeniul afacerilor. Borrow simțea cum i se învârtea capul.

– Vrei să spui că cedezi întreaga ta avere pentru a fi folosită la ajutorarea celor săraci din East End, numindu-mă pe mine legator?

– Exact.

– Dar de ce, de ce?

– Nu pot să-ți explic, zise Hamer încet. Îți amintești discuția noastră din februarie trecut despre viziuni? Ei bine, o astfel de viziune a pus stăpânire pe mine.

– E splendid!

Borrow se aplecă înainte cu ochii strălucindu-i.

– Nu-i nimic deosebit de splendid în legătură cu asta, zise Hamer întunecat. Nu-mi pasă nici negru sub unghie de sărăcia din East End. Ei nu au nevoie decât de tărie de caracter și curaj! Eu am fost foarte sărac și am scăpat. Dar trebuie să renunț la bani și aceste societăți așa-zise de binefacere n-o să pună mâna pe ei. Ești un om în care pot să am încredere. Hrănește trupuri sau suflete cu ei. De preferat sunt primele. Eu am fost flămând, dar poți să faci cum îți place.

– Este un lucru fără precedent, abia bolborosi Borrow.

– Totu-i terminat și parafat, continuă Hamer. Avocații au făcut actele, în sfârșit, și eu le-am semnat pe toate. Pot să-ți spun că am fost foarte ocupat în aceste ultime două săptămâni. E aproape la fel de greu să scapi de o avere ca și s-o faci.

– Dar tu, ți-ai păstrat ceva?

– Nici un penny, îi răspunse Hamer vesel. Nu e chiar așa adevărat. Am exact doi penny în buzunar. Râse.

Își luă la revedere de la uluitul său prieten și ieși pe străzile strâmte, urât mirositoare. Cuvintele pe care tocmai le rostise atât de bucuros îi reveniră acum în minte cu sentimentul dureros al unei pierderi. "Nici un penny!" Din vasta sa avere nu păstrase nimic. Îi era teamă, tare teamă de sărăcie, de foame și de frig. Sacrificiul nu-i adusese nici o plăcere.

Totuși, era conștient că greutatea și amenințarea lucrurilor dispăruseră; nu se mai simțea apăsător și legat. Strânsoarea lanțului cedase și se rupsesse, dar viziunea eliberării se afla în apropiere ca să-i dea puteri.

Necesitățile lui materiale puteau umbri Chemarea, dar nu s-o ucidă fiindcă el știa că un lucru nemuritor era veșnic.

Se simțea în aer venirea toamnei și vântul bătea rece. Simți frigul, se cutremură și îi mai era și foame căci uitase să mănânce de prânz. Asta-i apropia viitorul. Era incredibil că el renunțase la tot: viață ușoară, confort, căldură! Trupul său striga neputincios... Și-atunci încă o dată îl cuprinse un simțământ bucuros și înălțător de libertate.

Hamer ezită. Era aproape de o stație de metrou. Avea doi penny în buzunar. Îi veni ideea să-l ia până la parcul unde, cu două săptămâni în urmă, îi văzuse pe leneșii aceia întinși. În afara acestei fantezii, n-avea nici un plan pentru viitor. Acum credea, pe cinstea lui, că era nebun, oamenii sănătoși n-ar fi procedat ca el. Și dacă așa stăteau lucrurile, nebunia era un lucru minunat și uimitor.

Da, se va duce acum în spațiul deschis din parc și a ajunge acolo cu metroul avea o semnificație specială pentru el. Căci subteranul ăsta reprezenta toate ororile vieții închise, înmormântate... Se va ridica din închistarea vagoanelor liber către spațiul verde și pomii care ascundeau amenințarea caselor apăsătoare.

Scara rulantă îl duse repede și uniform jos. Aerul era greu și apăsător. Stătea la capătul peronului departe de masa de oameni. În stînga sa era deschiderea tunelului din care trenul trebuia să apară dintr-o clipă într-alta ca un șarpe. Simți în toată stația un rău subtil. Nu se afla nimeni aproape de el cu excepția unui tânăr ghemuit pe un scaun, cufundat, după câte se părea, într-o toropeală de om beat.

Din depărtare, se auzi slab hurelul amenințător al trenului. Băiatul se ridică din scaun și își târși pașii nesiguri într-o parte a lui Hamer, rămânând pe marginea peronului ca să se uite în tunel.

Apoi, se întâmplă atât de repede că păru aproape incredibil, își pierdu echilibrul și căzu...

O sută de gânduri îi cuprinse simultan creierul lui Hamer. Văzu o grămadă călcată de un autobuz și auzi o voce răgușită zicând: "Nu trebe să vă căiți, înălțimea voastră. Nu puteați face nemica." Și astfel își dădu seama că acea viață putea fi salvată numai de el însuși. Nu era nimeni altcineva acolo și trenul se apropia... Toate îi trecură prin minte cu rapiditatea unui fulger. Dădea dovada unei curioase și calme lucidități.

Avea doar o secundă să se decidă și știu, în clipa aceea, că teama lui de Moarte nu dispăruse. Îi era îngrozitor de teamă. Și- apoi, nu era o speranță deșartă? Pierderea inutilă a două vieți?

Privitorilor îngroziți de la celălalt capăt al peronului nu li se păru nici o distanță în timp între căderea băiatului și săritura bărbatului după el – și apoi trenul luând rapid curba tunelului, incapabil să frâneze la timp.

Iute, Hamer îl prinse în brațe pe băiat. Nici un impuls firesc de conservare nu-l împiedică, carnea ce tremura asculta comanda spiritului străin care-i cerea sacrificiu. Cu un ultim efort îl aruncă pe băiat pe peron, el însuși căzând...

Apoi, deodată, teama îi dispăru. Lumea materială nu-l mai ținea jos. Nimic nu-l mai încătușa. Pentru o clipă, i se păru că aude veselul nai al lui Pan. Apoi, – mai aproape și mai tare – absorbind în sus totul, sosi bucurosul fâlfâit al nenumăratelor Aripă... învăluindu-l ocrotitor.

O duminică fructuoasă

– Mi se pare cu adevărat încântător, zicea pentru a patra oară domnișoara Dorothy Pratt. Ce n-aș da să mă poată vedea acum cotoroașa aia. Ea și Janele ei!

"Cotoroașa" la care făcea așa nemilos aluzie era mult stimabila stăpână a domnișoarei Pratt, doamna Mackenzie Jones, care avea păreri categorice privind prenumele potrivite pentru cameriste și îi respinsese numele de Dorothy în favoarea celui de-al doilea său prenume de Jane, disprețuit de domnișoara Pratt.

Prietenul domnișoarei Pratt nu-i răspunse pe loc pentru un motiv cât se poate de serios. Când abia ai cumpărat un mic Austin, la a patra mână, pentru suma de 20 de lire și-l scoți doar a doua oară, întreaga ta atenție se concentrează de la sine asupra dificilei sarcini de a-ți folosi mâinile și picioarele după cum dictează imperativele momentului.

– Da, da! exclamă domnul Edward Palgrove, negociind o criză cu un oribil scrâșnet care l-ar fi scos din sărite pe un adevărat automobilist.

– Nu prea ești vorbăreț cu fetele, se plânse Dorothy.

Domnul Palgrove a fost salvat de la formularea unui răspuns pentru că exact în acel moment fu înjurat de mama focului de șoferul unui autobuz.

– Vai, câtă neobrăzare, zise domnișoara Pratt, întorcându-și capul.

– I-aș dori să aibă și el o frână ca a mea, spuse amărât curtezanul ei.

– S-a întâmplat ceva cu frâna?

– Poți să apeși până la fund. Nimic nu se întâmplă.

– Dar bine, Ted, doar nu poți să te aștepti să ai totul pentru 20 de lire. În fond, iată-ne într-o mașină adevărată, într-o după-amiază de duminică, ieșind din Londra la fel ca toată lumea.

Alte scrâșnituri și zdrăngăneli.

– Ah, a intrat mai ușor în viteză, anunță Ted, roșu la față de fericire.

– Dar, șofezi de minune, îi declară cu admirație, Dorothy.

Încurajat de aprecierea domnișoarei, domnul Palgrove încercă să traverseze în viteză Hammersmith Broadway și a fost în mod sever admonestat de un polițist.

– Ei bine, nu m-am gândit niciodată, începu Dorothy în timp ce se îndreptau spre Hammersmith Bridge într-un mod mai temperat. Nu știu unde o să ajungă poliția asta. Cred că ar trebui să vorbească mai politicos, mai ales după felul în care a fost atacată în ultimul timp.

– Oricum, n-am vrut s-o iau pe drumul ăsta, remarcă Edward trist. Intenționez s-o iau pe Great West Road și să accelerez puțin.

– Și să fii mai mult ca sigur prins în capcană, îl avertiză Dorothy. Asta i s-a întâmplat stăpânului ieri. L-a costat cinci lire excesul de viteză.

– În fond, polițiștii nu sunt așa porniți, observă Edward generos. Îi tapează pe cei bogați, ceea ce-i foarte bine. Nici o favoare. Îmi vine să înnebunesc când mă gândesc la umflații ăștia care intră într-un magazin și-și cumpără două Rolls Royce, fără să miște un deget. Nu e corect. Sunt la fel de capabil ca și ei.

– Și bijuteriile, oftă Dorothy. Magazinele acelea de pe Bond Street. Diamante și perle și nu mai știu ce! Și eu cu un șirag de perle de la supermagazinul "Woolworth".

Medita tristă la acest subiect. Edward a putut din nou să fie atent la felul cum conducea. Au reușit să treacă prin Richmond fără vreun necaz. Altercația cu polițistul îl enervase pe Edward. Acum adopta metoda minimei rezistențe, mergând orbește în urma oricărei mașini, ori de câte ori se ivea vreo intersecție.

În modul acesta se trezi deodată pe un drum lateral de țară pe care mulți automobiliști experimentați ar fi dat orice să-l găsească.

– Destul de inteligent m-am descurcat, se împăună Edward cu tot meritul.

– Admirabil, aș zice, îl laudă domnișoara Pratt adăugând: mai văd și un om cu fructe de vânzare.

Bineînțeles, într-un loc la vedere se afla o masă mică împletită din răchită cu coșuri de fructe și îndemnul "Consumați mai multe fructe" înscris pe o pancartă.

– Cât costă, întrebă Edward, fără entuziasm, când frâna de mână acționată duse la rezultatul scontat.

– Frumoase căpșuni, le recomandă vânzătorul.

Era un individ cu o înfățișare nu prea amabilă și o privire vicleană.

– Exact ce-i place doamnei. Fructe coapte, proaspete. Și cireșe. Numai englezești. Luați un coș cu cireșe, doamnă?

– Chiar că arată bine, le admiră Dorothy.

– Frumoase, ce mai! zise omul răgușit. Vă poartă noroc, doamnă, coșul ăla! În cele din urmă, îi făcu hatârul să-i răspundă și lui Edward. Doi șilingi, domnule, al naibii de ieftin. Așa ați zice dacă ați știți ce e înăuntrul coșului.

– Arată grozav de frumoase, insistă Dorothy.

Edward oftă și-i achită cei doi șilingi. Minte sa nu mai prididea cu socotelile. Mai târziu – ceai, benzina – afacerea asta cu plimbarea de duminică cu mașina nu prea se putea zice că e ieftină. Asta e partea cea mai rea cu plimbatul fetelor! Întotdeauna doreau tot ce vedeau.

– Mulțumesc, domnule, zise tipul cu înfățișare neagreabilă. Aveți mai mult în coșul ăla decât valorează banii.

Edward apăsă furios pe accelerație și micul Austin sări la vânzătorul de cireșe în maniera unui alsacian înfuriat.

– Îmi pare rău, se scuză Edward. Am uitat că era în viteză.

– Ar fi cazul să ai grijă, dragă, zise Dorothy. Ai fi putut să-l rănești.

Edward nu răspunse. După o jumătate de milă ajunseseră la un loc ideal, pe malul unei ape. Edward și Dorothy lăsară Austin-ul la marginea drumului, se așezară ca doi îndrăgostiți pe pajiște și înfulecau cireșe. Un ziar de duminică stătea neluat în seamă la picioarele lor.

– Ce mai e nou? dori să afle Edward, în cele din urmă, întinzându-se pe spate și trăgându-și pălăria pe ochi ca să-i țină umbră.

Dorothy se uită peste titluri.

– Soția tristă. Poveste extraordinară. 28 de oameni înecați săptămâna trecută. Moartea unui aviator. Uimitor jaf de bijuterii. Disparația unui colier de rubine valorând 50.000 de lire. O, Ted! Cincizeci de mii de lire. Imaginează-ți! Continuă să citească: Colierul e compus din 21 de pietre montate în platină și a fost trimis cu poșta specială din Paris. La primire, s-a constatat că pachetul conținea câteva pietre de râu și bijuteriile lipseau.

– Furate la poștă. Cred că poșta este groaznică în Franța, declară Edward.

– Tare-aș vrea să văd așa un colier, oftă Dorothy. Totul strălucind ca sângele, sânge de porumbel, așa spun bijutierii la culoare. Mă întreb cum te poți simți cu așa ceva în jurul gâtului.

– Ei bine, n-ai grijă dragă, că nu vei afla niciodată, o asigură Edward glumind.

Dorothy își ridică mândră capul.

– Și, mă rog, de ce nu, aș vrea să știu? E uimitor felul în care fetele reușesc să se afirme în viață. Aș putea să mă duc să mă fac artistă.

– Fetele serioase nu se afirmă nicăieri, o descurajă Edward.

Dorothy dori să-i răspundă, se obținu și-i ceru să-i dea coșul cu cireșe.

– Am mâncat mai multe decât tine, observă ea. O să împart în două cele care au mai rămas și... dar ce-i aici la fundul coșului?

În timp ce vorbea, scoase afară... un lung lanț strălucitor de pietre roșii ca sângele. Amândoi se uitau la el uluiți.

– În coș, ai zis? își găsi glasul Edward.

Dorothy dădu din cap.

– Chiar la fund... sub fructe.

Se uitară din nou unul la altul.

– Cum crezi că a ajuns acolo?

– Nu știu ce să cred. E ciudat, Ted, chiar după ce-am citit știrea aia din ziar... despre rubine.

Edward izbucni în râs.

– Doar nu-ți imaginezi că ții în mână 50.000 de lire?

– Am spus doar că e ciudat. Rubine montate în platină. Platina seamănă cu chestia aia simplă ca argintul –

precum ăsta. Nu-i așa că strălucesc și au o culoare splendidă? Câte or fi? Le numără. Știi, Ted, sunt exact 21.

– Ei nu!

– Ba da. Același număr ca cel din ziar. O, Ted, nu crezi că...

– Nu se poate! dar vorbea fără convingere. Există o modalitate de a-ți da seama dacă sunt veritabile – tăind geamul cu ele.

– Ca diamantele. Dar știi ceva, Ted, ăla era un om care arăta foarte ciudat, omul cu fructele, un om care arăta a fi necinstit. Și-a mai făcut și glume, spunea că avem în coș mai mult decât valoarea banilor.

– Da, dar fi atentă Dorothy. De ce să vrea el să ne dea nouă 50.000 de lire?

Domnișoara Pratt dădu din cap descurajată.

– N-are nici un sens, doar dacă nu-l urmărește poliția, admise ea.

– Poliția? Edward păli ușor.

– Da? În ziar se mai spune că... "poliția are un clu". Fiori reci îl cuprinseseră.

– Dorothy, nu-mi place treaba asta. Dacă poliția pune mâna pe noi?

Dorothy se uită la el cu gura căscată.

– Dar noi n-am făcut nimic, Ted! L-am găsit în coș.

– Și asta sună a poveste tâmpită! Nu e credibilă.

– Nu prea este, îi dădu dreptate Dorothy. O, Ted, chiar crezi că ăsta este Lucrul? E ca un basm!

– Mie nu-mi pare basm, zise Edward. Mi se pare mai degrabă o poveste în care eroul intră direct la Dartmoor, acuzat pe nedrept și rămâne paisprezece ani acolo.

Dar Dorothy nu-l asculta. Își pusese colierul la gât și îi admira efectul într-o oglinjoară scoasă din geantă.

– Parcă l-ar purta o ducesă, murmură ea fascinată.

– Nu cred, zise Edward violent. E o imitație. Trebuie să fie o imitație.

– Da, dragă, e foarte probabil, fu de acord Dorothy, preocupată încă de imaginea sa din oglindă.

– Orice altceva ar fi prea e... o coincidență.

– Sânge de porumbel, murmură Dorothy.

– E absurd. Asta e părerea mea. Absurd. Fii atentă, Dorothy, ascuți ce spun, sau nu?

Dorothy puse de o parte oglinda. Se întoarse către el, cu o mână la rubinele din jurul gâtului.

– Cum arăt? îl întrebă ea.

Edward o privi, uitând de îngrijorarea sa. N-o văzuse niciodată pe Dorothy așa. Avea un aer triumfal, un fel de frumusețe regală, complet nouă pentru el. Ideea că în jurul gâtului purta bijuterii în valoare de 50.000 de lire o transformase pe Dorothy Pratt într-o altă femeie. Părea de o mândrie senină, un fel de Cleopatra, Semiramida și Zenobia, toate sub aceeași înfățișare.

– Arăți... arăți... uluitor, zise Edward impresionat.

Dorothy râse și chiar râsul ei era cu totul altul.

– Ascultă, zise Edward. Trebuie să facem ceva. Trebuie să-l ducem la o secție de poliție sau în altă parte.

– Prostii. Chiar acum ai spus că nu te vor crede. Vei fi probabil trimis la închisoare că le-ai furat.

– Dar... dar ce altceva putem face?

– Să le păstrăm, spuse noua Dorothy Pratt.

Edward o privi uimit.

– Să păstrăm rubinele? Ești nebună.

– Noi le-am găsit, nu-i așa? De ce trebuie să ne gândim că sunt de valoare? Le vom păstra și am să le port.

– Și poliția va pune mâna pe tine.

Dorothy medită la treaba asta câteva minute.

– Bine, consimți ea. Le vom vinde. Tu poți să-ți cumperi un Rolls Royce sau două și eu îmi voi cumpăra o clamă cu diamante pentru păr și câteva inele.

Edward o privea încă neliniștit. Dorothy începu să se enerveze:

– Ai și tu o șansă acum, e la latitudinea ta dacă vrei să profiți de ea. Noi nu am furat colierul. Nimeni nu poate să-mi găsească vreo vină. A nimerit la noi și, probabil, este singura noastră șansă de a ne cumpăra vreodată toate lucrurile pe care ni le dorim. Chiar n-ai nici un pic de curaj, Edward Palgrove?

Edward își regăsi glasul.

– Zici să-l vindem? N-o să fie chiar așa de ușor. Orice bijutier ar dori să afle de unde am lucrul ăsta uluitor.

– Nu-l duci la un bijutier. N-ai citit niciodată povești detective, Ted? Îl duci la un "intermediar de lucruri furate".

– Și de unde să știu eu unde găsesc unul dintr-ăștia? Am fost crescut în mod respectabil.

– Bărbații ar trebui să știe de toate, zise Dorothy. Asta e menirea lor.

O privi. Era senină și neînduplecată.

– Nu te-aș fi crezut în stare de așa ceva, zise el încet.

– Îmi închipuiam c-ai mai mult spirit practic.

Urmă o pauză. Apoi Dorothy se ridică.

– Bine, zise ea liniștită. Cel mai bine ar fi să ne întoarcem acasă.

– Cu lucrul ăla la gâtul tău?

Dorothy își scoase colierul, se uită la el plină de respect și-l băgă în geantă.

– Ascultă, dă-mi-l mie.

– Nu.

– Ba da, o să mi-l dai. Eu am fost educat cinstit, fetiço.

– Bine, poți să rămâi cinstit. Nu e nevoie să ai de-a face cu el.

– Hai, dă-l încoace, o repezi Edward. Am s-o fac. Voi găsi un intermediar. După cum spui, este singura noastră șansă în viață. Am dat de el în mod cinstit... l-am cumpărat cu doi șilingi. Asta fac oamenii bogați în consignații zilnic toată viața lor și sunt foarte mândri.

– Exact! O, Edward, ești minunat!

Îi dădu colierul și el îl băgă într-un buzunar. Se simțea grozav, exaltat, un tip al naibii de deștept! În starea asta sufletească își porni mașina. Amândoi erau prea excitați ca să se mai gândească la ceai. S-au întors la Londra în tăcere. O dată, la o intersecție, un polițist s-a îndreptat spre mașină și lui Edward îi sări inima din piept. Ca prin miracol, au ajuns acasă fără nici un incident.

Ultimele cuvinte pe care i le spuse lui Dorothy au fost inspirate de emoția aventurii.

– O să mergem până la capăt. Cincizeci de mii de lire! Merită!

În noaptea aia visă săgeți și închisoarea Dartmoor, se trezi devreme, obosit și frământat. Trebuia să pornească în căutarea unui intermediar și cum să facă asta nu avea nici cea mai vagă idee. La birou lucra neglijent și fu admonestată aspru de două ori până la prânz.

Cum putea găsi un intermediar? Își imagina că White Chapel era cartierul cel mai potrivit... Sau era Stepney?

Când s-a întors la birou a fost chemat la telefon. Dorothy vorbea pe un ton tragic și plângăreț.

– Tu ești Ted? Folosesc telefonul, dar ea poate să intre în orice clipă și va trebui să mă opresc. Ted, n-ai făcut nimic, nu-i așa?

Edward răspunse negativ.

– Bine, uite ce e Ted, nu trebuie s-o faci. N-am dormit toată noaptea. E îngrozitor. Mă gândesc, cum se spune

în Biblie, că nu trebuie să furi! Am fost nebună ieri, pe cuvânt! Să nu faci nimic, te rog, dragă Ted!

Un sentiment de ușurare îl cuprinse pe domnul Palgrove? Se prea poate, dar el nu avea de gând să permită așa ceva.

– Când spun că merg până la capăt cu un lucru, atunci o fac, zise el pe tonul unuia care s-ar fi comparat cu un superman cu ochi de oțel.

– O, dar, dragă Ted, nu trebuie. O, doamne, vine stăpâna. Ascultă, Ted, diseară ia cina în oraș. Am s-o șterg să ne întâlnim. Nu fă nimic până nu ne vedem. La ora opt. Așteaptă-mă după colț. Vocea i se schimbă într-un murmur îngeresc: Da, doamnă, cred c-au greșit. Căutau Bloomsbury - 0243.

Când Edward plecă de la birou la ora șase, un titlu uriaș îi atrase atenția: "FURTUL BIJUTERIILOR. ULTIMELE EVOLUȚII"

Întinse în grabă un penny. Ascuns, cu grijă în metrou, reușind cu dexteritate să găsească un loc, parcurse cu nerăbdare pagina imprimată. Destul de ușor găsi ceea ce căuta.

Își stăpâni cu greu un șuierat.

– Ei bine... Sunt...

Și-apoi un nou paragraf îi căzu sub ochi. Îl citi până la capăt și lăsă ziarul să lunece fără să-i mai acorde atenție.

Exact la ora opt, așteptă la *rendez-vous*. Cu sufletul la gură, palidă, dar drăguță, Dorothy veni în goană spre el.

– N-ai făcut nimic, Ted?

Scoase colierul cu rubine din buzunar.

– Poți să ți-l pui.

– Dar, Ted...

– Poliția a găsit rubinele deja și pe omul care le-a sustras. Și-acum citește asta!

Îi băgă o bucată de ziar sub nas și Dorothy citi:

NOUA CAMPANIE PUBLICITARĂ

Un nou truc publicitar inteligent a fost adoptat de toate magazinele englezești din circuitul "Fivepenny Fair" care intenționează să concureze faimoasele "Woolworth". Coșuri cu fructe au fost de vânzare ieri și așa vor fi în fiecare duminică. Unul din cincizeci de coșuri va conține imitația unui colier cu pietre de diferite culori. Aceste coliere arată minunat pentru valoarea lor. Ieri au produs mari emoții și veselie, iar îndemnul "consumați mai multe fructe!" va fi în mare vogă și duminica viitoare. Îi felicităm pe cei de la "Fivepenny Fair" pentru imaginația lor și le dorim mult noroc în campania declanșată de a CUMPĂRA MĂRFURI BRITANICE

– Ei bine,... încep Dorothy.

Și după o pauză: "Ei bine!"

– Da, și eu am simțit la fel, îi mărturisi Edward.

Un trecător îi puse o hârtie în mână.

– Ia una, frate, zise acesta.

"Valoarea unei femei virtuoaase se ridică mult deasupra rubinelor."

– Poftim, sper ca asta să te înveselească!

– Nu știu, spuse plină de îndoială Dorothy. Nu prea vreau chiar să arăt ca o femeie de treabă.

– Nici nu ești, spuse Edward. De aceea mi-a dat omul ăla hârtia. Cu rubinele astea la gât nu arăți câtuși de puțin așa.

Dorothy râse.

– Ești foarte drăguț, Ted, zise ea. Hai să mergem la cinema!

Fata pastorului

Tuppence, care se învârtea în jurul biroului, spuse pe un ton morocănos:

– Aș vrea să fim chemați în ajutorul unei fiice de pastor.

– De ce?

– Mi se pare că ai uitat, Tommy, dar eu însămi sunt fiică de pastor. Înțelegi ce înseamnă asta pentru mine. De-aici mi se trage nevoia de altruism... mila față de aproapele meu... această...

– Văd că te pregătești să joci rolul lui Roger Sheringham*. Numai că, dacă-mi permiți o observație, tu vorbești la fel ca el, doar că mai puțin bine.

– Greșeală! Cuvintele mele au o oarecare subtilitate feminină. Un "nu știu ce" pe care nici un bărbat nu l-ar putea atinge. Beneficiez, în plus, de calități necunoscute prototipului meu, cum să-ți spun? Cuvintele sunt niște lucruri atât de nesigure. Cel mai adesea par a limpezi o situație exact în momentul în care spun contrariul a ceea ce vor să exprime.

– Continuă, spuse Tommy, simulând un surâs.

– Potolește-te, e chiar ceea ce fac. Nu m-am oprit decât o clipă spre a-mi trage sufletul. Și pentru a-mi reveni în fire, doresc foarte mult ca astăzi să ajutăm fiica unui pastor și vei vedea, Tommy: prima persoană care va veni să ceară ajutor "Celebrelor acțiuni detective ale lui Blunt" va fi chiar o fiică de pastor.

*) Erou de romane polițiste.

– Pariez că nu!

– De-acord! Atenție, dă-mi voie să-mi părăsesc mașina de scris pentru că, iată, a venit un client.

Biroul lui Blunt era ca un stup de albine la lucru în clipa când Albert deschise ușa și anunță:

– Domnișoara Monica Deane.

O tânără cu părul șaten, îmbrăcată foarte modest apărură în prag și se opri. Tommy îi veni în ajutor.

– Intrați, domnișoară Deane. Așezați-vă și spuneți-ne ce putem face pentru dumneavoastră. Permiteți-mi să vă prezint pe secretara mea particulară, domnișoara Sheringham.

– Încântată să vă cunosc, domnișoară Deane, tatăl dumneavoastră face parte din cler, nu-i așa?

– Așa este. Dar... cum ați aflat?

– Oh, avem metodele noastre. Nu vă speriați că vorbesc atâta, dar domnului Blunt îi place să mă asculte, zice că îi dau idei.

Tânăra fată o privi uluită. Nu era frumoasă, ci drăgălașă și cu un ușor aer decepționat. Ochiul ei de un albastru șters erau foarte frumoși, dar cearcănele care îi înconjurau mărturiseau îngrijorare și spaimă.

– Povestiți-mi despre necazul dumneavoastră domnișoară Deane, o sfătuia Tommy

Tânăra se întoarse spre el și începu:

– E o poveste atât de dezlănătă... Tatăl meu era vicar la Little Hampsley, în Suffolk. Aici a și murit acum trei ani, lăsându-ne pe mama și pe mine foarte încurcate. Mi-am luat un post de învățătoare, dar, cum mama a devenit infirmă, l-am abandonat spre a o îngriji. Eram dezolant de sărace, până într-o zi când am primit o scrisoare de la un notar care ne anunța că o mătușă de-a tatălui meu murise lăsându-ne nouă moștenirea. Am auzit de mai multe ori vorbindu-se despre această mătușă care se ciorovăise ani

îndelungați cu tatăl meu. Știind-o foarte bogată, mama și cu mine crezurăm că grijile noastre vor lua sfârșit, numai că lucrurile se prezentau altfel decât ne-am închipuit. Am moștenit, într-adevăr, casa în care locuia, dar după ce-am plătit taxele de succesiune nu ne-a mai rămas nici un ban.

Închipui că mătușă-mea și-a pierdut averea în timpul războiului sau că a trăit din ea pe timpul bătrâneții. Cu toate acestea, aveam casa și o puteam vinde la un preț avantajos. Dar, deși era o prostie, am refuzat oferta. Ocupam atunci o locuință strâmtă, dar costisitoare și mă gândeam că dacă ne-am muta la "Casa Roșie", mama ar putea avea o cameră confortabilă și am putea lua niște chiriași pentru a ne acoperi cheltuielile.

Am hotărât astfel, în ciuda unei oferte foarte avantajoase a unui domn care dorea să cumpere casa. Ne-am instalat și eu am dat mai multe anunțuri în ziare pentru a atrage chiriașii. Din primul moment totul merse bine și primiram numeroase scrisori de la persoane ce intenționau să-și petreacă câteva zile la țară. Bătrâna servitoare a mătușii rămase cu noi și ne împărțeam treburile. Apoi, se petrecură câteva evenimente inexplicabile.

– Ce fel de evenimente?

– Casa părea vrăjită. Tablourile începură să cadă, vesela să zboare prin casă, spărgându-se, iar într-o dimineață observăm că mobilele își schimbaseră locurile. La început crezurăm că cineva ne juca o festă, dar imediat a trebuit să părăsim ipoteza. Odată, în timp ce eram cu toții adunați la masă, se auzi o bubuitură teribilă deasupra noastră și, urcând imediat la etaj, găsim un obiect spart pe podea.

– Un spirit demolator! exclamă Tuppence.

– Asta crede și doctorul O'Neill. În orice caz, rezultatul fu dezastruos. Chiriașii ne părăsiră și cei care-i

înlocuiră făcură la fel. Eram disperată. Pentru a se umple paharul, ne fu tăiată și renta. Femeia care ne servea dispăru și ea pe neașteptate.

– Biata mea prietenă, îngână Tuppence, dar știu că ați avut necazuri! Ați dori ca domnul Blunt să întreprindă o anchetă asupra acestei povești cu "fantome"?

– Așteptați, asta nu-i totul. Acum trei zile, am primit vizita doctorului O'Neill. Ne-a spus că face parte din Societatea de Cercetări Psihice și că-l interesează foarte mult curioasele manifestări din casa noastră; este într-atât de interesat, încât ar fi în stare să cumpere casa pentru a face câteva experiențe.

– Și?

– La început, propunerea sa mă umplu de bucurie căci era singura speranță de a pune capăt îngrijorării noastre, dar...

Poate că mă veți considera capricioasă, și n-ați fi departe de adevăr, numai că... e vorba de același om!

– Ce om?

– Același care voise să cumpere casa la început. Sunt sigură!

– Și de ce vă neliniștește asta?

– Nu înțelegeți? Cei doi bărbați erau foarte diferiți ca înfățișare. Primul, destul de tânăr, brunet, îngrijit, neavând mai mult de treizeci de ani. Doctorul O'Neill pare a avea cam cincizeci de ani, poartă o barbă cenușie, ochelari și umblă aplecat. Totodată, în timp ce vorbea, am băgat de seamă că avea un dinte de aur într-o parte a gurii. Celălalt bărbat are un dinte de aur exact în același loc. Mai mult, urechile sale de-o formă foarte specială, aproape că nu au lob și sunt exact la fel cu cele ale doctorului O'Neill. Aceste două amănunte nu pot fi, totuși, o simplă coincidență! Am meditat și, în cele din urmă, i-am scris domnului O'Neill anunțându-l că-i voi da un răspuns

definitiv într-o săptămână. Am văzut acum câtva timp anunțul domnului Blunt într-un ziar care acoperea un sertar din bucătărie... și am venit să vă caut.

– Ați făcut bine, aprobă Tuppence cu căldură. Povestea asta trebuie studiată cu mare atenție.

– O afacere foarte interesantă, domnișoară Deane, spuse și Tommy. Vom fi fericiți să ne ocupăm de ea, nu-i așa, domnișoară Sheringham?

– Absolut, și vom merge până la capăt!

– Dacă am înțeles bine, doar dumneavoastră singură, mama și o servitoare locuiți în casă, domnișoară Deane? Ne puteți spune câteva amănunte despre servitoare?

– Se numește Crockett și se află în slujba mătușii mele de opt sau zece ani. Nu-i prea tânără, e cam acră, dar e o servitoare bună. Își dă aere pentru că are o soră căsătorită cu un om de condiție bună. Crockett are un nepot care, spune ea, e un "gentleman perfect".

Tommy scoase un mormăit nedeslușit. Nu mai știa cum să orienteze ancheta. Dar Tuppence, care o urmări pe tânăra fată, spuse:

– Cred că cel mai potrivit ar fi ca domnișoara Deane să dejuneze cu mine. E aproape ora unu și, la masă, voi putea nota toate detaliile suplimentare de care avem nevoie.

– Excelentă idee, miss Sheringham, aprobă Tommy.

În timp ce cele două femei luau masa într-un restaurant din apropiere, Tuppence se înclină spre însoțitoarea ei:

– Aș dori să mă încredințați, dacă aveți cumva un motiv special, să aflați adevărul asupra acestei afaceri.

Monica roși.

– Știți, eu...

– Povestiți-mi tot!

– Ei bine... doi bărbați vor să se căsătorească cu mine.

– Eterna poveste, presupun. Unul e bogat, celălalt sărac și cel sărac este preferatul dumneavoastră, nu-i așa?

– Nu înțeleg cum de ghiciți totul?!

– Oh, știți, cazul dumneavoastră n-are nimic excepțional. Aproape toată lumea pățește la fel; eu însămi m-am aflat în această situație.

– Dacă vindem casa nu vom mai avea din ce trăi. Gerald este adorabil, dar e tare sărac, în ciuda faptului că e un inginer talentat. Dacă ar avea măcar un pic de capital, firma sa l-ar lua ca asociat.

Celălalt, Partridge, este un bărbat excelent și norocos, ceea ce înseamnă că dacă mă voi mărita cu el voi pune capăt tuturor necazurilor. Dar.. dar...

– De acord... Puteți dumneavoastră să vă străduiți a repeta cât doriți cât e el de bun și de bogat, să-i numiți toate calitățile... rezultatul va fi același, celălalt e cel pe care-l doriți.

Monica înclină capul fără să spună nimic.

– Va trebui să ne ducem la fața locului spre a studia problema. Care e adresa dumneavoastră?

– "Casa Roșie", Stourton-in-the-Marsh.

În timp ce Tuppence nota, tânăra o întrebă roșindu-se:

– Nu v-am întrebat în legătură cu... condițiile...

– Noi nu cerem plata decât în funcție de rezultat. Dacă secretul de la "Casa Roșie" se va lumina, după cum încep să cred-după tenacitatea cu care vorbiți de acel misterios gentleman – atunci vă vom cere un mic procent, dacă nu... nimic!

– Mulțumesc.

– Acum, uitați toate aceste neliniști. Veți vedea, dacă totul va merge bine, altădată vom dejuna vorbind despre lucruri mai interesante.

Cei doi Beresford se instalară la hanul "Coroana și ancora" din Thunly. Tommy, care privea pe fereastra camerei lor, remarcă pe un ton lugubru:

– Iată-ne deci și-n Târgul Gâștelor, ori cum s-o mai chema sătucul ăsta.

Tuppence încercă să-i ridice moralul propunându-i:

– N-ai vrea să mai revedem o dată afacerea?

– Cu plăcere. Dă-mi voie întâi să-ți spun părerea mea. Suspectez pe mama infirmă!

– De ce?

– Draga mea, bagă-ți în cap că povestea asta cu fantome nu e decât o istorie montată spre a o convinge pe tânăra fată să-și vândă proprietatea. Monica Deane ne-a spus că toată lumea se găsea adunată la masă în timp ce, la etaj, obiectele se zdrobeau de dușumea. Oricum, mama ei care este infirmă trebuia să se afle la etaj, nu-i așa?

– Dată fiind infirmitatea ei mi se pare cam greu de crezut ca ea să fi mutat mobilele din loc.

– Dar e posibil ca să nu fie deloc infirmă. Ar putea foarte bine să simuleze neputința.

– Cu ce scop?

– Evident... vorbeam doar de binecunoscutul principiu conform căruia vinovatul e întotdeauna persoana cea mai puțin suspectă.

– Văd că dai totul pe glumă. Trebuie să existe o rațiune pentru care toți străinii ăștia vor să cumpere casa. Iar dacă pe tine nu te interesează să le descoperi mobilul, pe mine mă interesează. Îmi place Monica; e o fată foarte simpatică!

– Sunt de părerea ta, dar nu pot rezista plăcerii de a te enerva, Tuppence. Cu siguranță, e ceva ce se ascunde în casa asta și nu va fi prea ușor de găsit, dacă n-o fi o cacialma. Din moment ce ei doresc să cumpere imobilul folosindu-se de toate mijloacele, înseamnă că nu ne rămâne decât să scormonim planșeul și, la nevoie, să dărâăm pereții, dacă nu cumva s-o fi găsit vreo mină de cărbuni în grădină.

– Aș prefera un tezaur. Ar fi mult mai romantic!

– În cazul acesta, cred că n-ar fi rău să-i fac o vizită directorului băncii locale. Îi voi spune că am venit să-mi petrec Crăciunul în sat, că am intenția să cumpăr "Casa Roșie" și că vreau să discut cu el posibilitatea deschiderii unui cont la banca sa.

– Dar, pentru ce...?

– Așteaptă și vei vedea.

O oră mai târziu Tommy se întoarse cu ochii strălucitori.

– Progresăm, Tuppence! Intrevederea cu directorul s-a desfășurat precum prevăzusem și l-am întrebat, fără să am aerul, dacă i se aduce mult aur pentru depunere, după cum știu că se întâmplă în mod obișnuit în aceste sate, de pildă cu fermierii care l-au ascuns în timpul războiului. De aici, am ajuns să vorbim despre capriciile bătrânelor doamne și mi-am inventat o mătușă care, când a izbucnit războiul, s-a dus în caleașcă la magazinul "Armata și marina", de unde a ieșit cu șaisprezece șunci. Asta i-a adus și lui aminte de una din clientele sale care a insistat să i se restituie totul de la bancă, pe cât posibil în aur, și care și-a recuperat titlurile de proprietate, bunurile la purtător și alte valori căci, zicea, preferă să le păstreze la ea. Mă mirai de o asemenea imprudență și atunci mi-a spus că era vorba de fosta proprietăreașă a "Casei Roșii". Pricepi, Tuppence? Și-a recuperat toată averea și a ascuns-o

undeva. Îți aduci aminte, fără îndoială,spusele Monicăi despre puținătatea bunurilor lăsate ca moștenire. Acum sunt convins că bătrâna a dosit totul undeva și că cineva este la curent cu asta. Aș merge până la a afirma că știu despre cine e vorba.

– Cine?

– Devotata Crockett, bineînțeles! Ea trebuia să cunoască toate excentricitățile stăpânei sale.

– Și doctorul acesta, O'Neill, cu dintele de aur...?

– ... e nepotul, "gentlemanul desăvârșit". Fără nici o îndoială! Dar unde se află mangoții? Tu, care – mai mult ca mine – știi mai multe despre doamnele bătrâne, ai cumva idee despre locurile în care obișnuiesc ele să-și ascundă tezaurele?

– La ciorap, sub saltea.

– Ai dreptate, numai că nu cred că așa s-a întâmplat cu mătușa Monicăi, căci până acum i-ar fi dat de urmă. Pe de altă parte, o femeie bătrână nu putea să desprindă singură scândurile dușumelei sau să sape o ascunzătoare în zid ori în grădină. Totuși, bunurile sunt undeva în perimetrul proprietății!Crockett n-a pus încă mâna pe ele, dar nu e departe vremea când ea și nepotul ei vor fi stăpânii locului și vor putea răscoli totul. Va trebui să le-o luăm înainte. Haide... ne ducem imediat la "Casa Roșie".

Îi primi Monica Deane. Pentru mama sa și Crockett, cei doi erau posibili cumpărători ai proprietății, ceea ce explica cercetarea locurilor. Tommy puse pe tânăra fată la curent cu toate concluziile la care ajunseseră, dar o și întrebă tot felul de chestii, aflând că o parte din lucrurile bătrânei fuseseră dăruite lui Crockett, o altă parte împărțite săracilor din împrejurimi.

– Mătușa dumneavoastră a lăsat ceva acte?
– Dulapul e plin de ele, la fel și un sertar din camera sa, dar nimic important.

– Le-ați aruncat cumva?

– Nu. Maică-mea refuză totdeauna să arunce vechile hârtii. Mai mult, și-a ales tot felul de rețete pe care și-a propus să le studieze zilele acestea.

Tommy îi arată un bătrân care lucra în grădină.

– Grădinarul e aici de pe vremea mătușii dumneavoastră?

– Da. Venea de trei ori pe săptămână. Locuiește în sat. Săracul bătrân, nu mai poate face mare lucru acum. Îl chem o dată pe săptămână pentru a avea grijă de grădină; n-avem mijloace să-l folosim mai des.

Tommy aruncă o privire spre Tuppence, voină să spună ca ea să aibă grijă de Monica, în timp ce el se apropie de bătrân, cu care schimbă câteva banalități despre grădinărit, după care îl întreabă:

– Ați îngropat cumva vreo ladă de-a stăpânei dumneavoastră, cândva?

– Nu. N-am îngropat niciodată nimic. Pentru ce să fi dorit ea să ascundă o ladă în pământ?

Tommy clătină din cap și reintră în casă. Dacă hârtiile bătrânei nu vor aduce nici o lumină, povestea risca să fie foarte greu de rezolvat. Casa era veche, dar nu într-atât încât să fi putut ascunde un secret.

În momentul în care cei doi tocmai se retrăgeau, Monica le aduse o cutie de carton legată cu sfoară, spunând:

– Iată toate hârtiile pe care le-am găsit. Dacă doriți, puteți să le luați cu dumneavoastră, veți avea tot timpul să le consultați în voie... Dar sunt sigură că nu veți găsi nimic

care să limpezească misterioasele întâmplări ce au avut loc în casa aceasta.

În clipa aceea, o violentă lovitură se produse deasupra capetelor lor. Tommy fugi la etaj și descoperi într-una din camere o carafă și un lighean sparte de dușumea. Nu văzu pe nimeni.

– Fantoma își reia glumele, murmură el. Apoi se reîntoarce la parter, visător.

– Credeți, domnișoară Deane, că aș putea vorbi câteva clipe cu servitoarea?

– Desigur, o voi chema imediat.

Monica se duse la bucătărie și reveni însoțită de Crockett.

Tommy o încunoștință pe un ton politicos:

– Ne gândim să cumpărăm casa și soția mea se întreabă dacă, în cazul în care ajungem la o înțelegere, ați fi de acord să rămâneți în serviciul nostru?

Fața respectabilei Crockett nu exprima nici o tresărire.

– Mulțumesc, domnule, dacă-mi permiteți voi reflecta la propunerea dumneavoastră.

Tommy se întoarce spre Monica.

– Casa îmi place mult, domnișoară Deane. Mi se pare că mai aveți și alți cumpărători. Oricare ar fi suma oferită, eu vă voi da cu o sută de lire mai mult.

Monica murmură câteva cuvinte de politețe, care nici nu-l încurajau, dar nici nu-l descurajau, și cei doi Beresford se retraseră.

– Mi se pare clar, spuse Tommy. Crockett e amestecată. Ai băgat de seamă cum râsuflă? Coborâse scara de serviciu alergând, după ce făcuse pe fantoma la etaj. Sunt aproape convins că l-a introdus pe nepotul său în secret în casă spre a o înlocui în momentul în care ea

ar fi obligată să stea liniștită lângă familie. Vei vedea că doctorul O'Neill va face o nouă ofertă până la sfârșitul zilei.

Și, într-adevăr, în timp ce cei doi tocmai se instalaseră la han, li se aduse un bilet din partea Monicăi pe care scria: *"Am vești de la doctorul O'Neill. Mărește oferta precedentă cu încă o sută cincizeci de lire"*.

– Nepotul trebuie să aibă resurse, constată Tommy. Mai vreau să-ți spun ceva, draga mea: prada pe care o speră, nu-i va ajunge să-și acopere toate cheltuielile!

– Asta doar dacă nu vom pune noi mâna pe ea!

– Da, deci să ne începem cercetările.

Triară toate hârtiile aduse de Monica. Lucru anevoios, pe care cei doi îl întrerupeau din când în când pentru a-și cerceta notițele.

– Ce e nou, Tuppence?

– Două facturi vechi, trei scrisori fără importanță, o rețetă pentru conservarea cartofilor noi și o alta pentru o prăjitură cu brânză și lămâie.

– La mine: o factură, un poem despre primăvară, două tăieturi din ziare despre "De ce cumpără femeile perle... un plasament sigur" și "Bărbatul cu patru neveste... o poveste extraordinară", de asemenea o rețetă pentru iepure în aspic.

– E descurajant.

Imediat ce cutia se goli, cei doi investigatori se priviră perplecși. Tommy luă o bucată de hârtie ce se afla înaintea lui.

– Am pus asta de o parte să văd dacă n-are vreo legătură cu ceea ce căutăm.

– Să o vedem. O, e vorba de una din treburile alea cuprinzând o șaradă sau o anagramă...

Tuppence citi:

"Prima, o puneți pe cărbuni încinși și apoi sub ea puneți totul; A doua este de fapt prima. Celui de-al treilea nu-i place crivățul iernii".

Tommy bodogăni:

– Nu era un poet prea strălucit.

– Nu văd ce te-ar putea interesa aici?

Acum cincizeci de ani toată lumea colecționa genul ăsta de șarade, ori le păstra pentru serile lungi de iarnă.

– Nu făceam aluzie la versuri, ci la ceea ce scria cu creionul dedesubt.

Sfântul Luca XI, 9, citi Tuppence. E o referire la Biblie.

– Înțeleg, numai că asta n-are nici o legătură cu ceea ce a scris bătrâna sub șaradă.

– Da... într-adevăr.

– Îmi închipui că, veritabilă fiică de pastor cum ești, porți tot timpul o Biblie cu tine.

– Am, într-adevăr, una. Nu te așteptai, nu-i așa? O secundă.

Tuppence scoase o Biblie din valiză și-i întoarse cu febrilitate paginile.

– Iată: Luca, capitolul XI, versetul 9.

Se aplecă și citi:

"Caută și vei găsi".

– Am găsit, exclamă Tuppence. Rezolvăm criptograma și tezaurul e al nostru... sau al Monicăi.

– Ei bine, să lucrăm la criptogramă, cum îi spui tu.

"Prima, o puneți pe cărbuni încinși". Mă întreb ce înseamnă asta? Să vedem mai departe: *"A doua este de fapt prima"*. E în cea mai curată păsărească.

– Nu chiar, sunt sigură că e foarte simplu, trebuie doar să ne gândim puțin. Dă-mi pentru o clipă hârtia.

Tommy i-o dădu cu plăcere și Tuppence, înfundată într-un fotoliu, începu să murmure ridicând din sprâncene. După o jumătate de oră, Tommy remarcă detașat:

– Deci e simplu, nu?

Jignită, Tuppence replică:

– N-apartinem unei generații prea fericite, asta-i tot. Sunt sigură că dacă-i voi duce hârtia asta unei bătrâne din sat, o va descifra în câteva momente. E un truc, asta-i tot.

– Să mai încercăm o dată.

– Nu poți pune prea multe lucruri pe cărbuni încinși. Apa, pentru a-i stinge, lemnul pentru a-i așăța, sau...ceainicul.

– Cred că e vorba de un cuvânt cu o singură silabă. N-ar putea fi cuvântul lemn, din întâmplare?

– Nu, căci nu se poate pune nimic în el.

– Trebuie atunci să fie vorba de obiecte numite printr-un cuvânt de o singură silabă care se pun pe foc.

– Saucepan ^{x)}, Fryingpan ^{xx)}. Ce-ai zice de "pot" (oală) sau "pan" (cratiță)? Astea sunt vase de bucătărie.

– Oală? S-ar putea. Ea se pune într-adevăr pe foc.

– Dar restul? Vai de noi!

Fură întrerupți de servitoare care veni să-i anunțe că prânzul va fi servit într-o jumătate de oră.

– Doamna Lumley ar vrea să știe dacă preferați cartofii fierți sau prăjiți. Are amândouă felurile.

– Fierți, răspunse cu vioiciune Tuppence. Ador cartofii... Se opri și Tommy o privi stupefiat.

– Ce ai, Tuppence, ai văzut o fantomă?

– Tommy! N-ai priceput? Asta era! Vreau să spun, cuvântul "potatoes". Iată: "*Prima, o puneți pe cărbuni încinși*" – prima fiind "pot", adică "oală". "*A doua este de*

x) Saucepan: cratiță. xx) Fryingpan: tigaie.

fapt prima". Adică A, prima literă a alfabetului. "*Celei de-a treia nu-i place crivățul iernii*", asta e "toes" (degetele de la picioare), desigur, "pot-a-toes".

– Ai dreptate, Tuppence, ești foarte ingenioasă. Numai că mi-e teamă că am pierdut destul timp degeaba. "Cartofii" nu prea au nimic de-a face cu banii. Așteaptă puțin... despre ce citeai înainte? Parcă ceva în legătură cu cartofii noi, mi se pare. Mă întreb dacă nu cumva asta ne va lămuri. Răscoli printre hârtiile învechite și scoase una îngălbenită.

– Iată: "*Pentru conservarea cartofilor noi puneți-i într-o ladă de fier și îngropați-i în grădină. Chiar și în timpul iernii își vor păstra același gust de parcă atunci i-ați fi scos din pământ*".

– Iată cheia enigmei! strigă Tuppence. Comoara e îngropată într-o cutie de fier.

– Și, totuși, l-am întrebat pe grădinar și mi-a spus că n-a îngropat nimic.

– Știu, numai că oamenii nu răspund întotdeauna la ceea ce-i întrebi. Răspund doar la ceea ce gândesc ei că ai putea să-i întrebi. El știa că n-a pus nimic special sub pământ. Dar mâine îl vom întreba dacă nu cumva a îngropat cartofi?

Peste două zile era ajunul Crăciunului. Întrebând pe trecători, Tommy și Tuppence găsiră locuința bătrânului grădinar și după câteva minute de conversație, Tuppence abordă subiectul ce o interesa.

– Tare aș fi bucuroasă dacă am găsi ceva cartofi noi pentru ocazia asta. Ar merge foarte bine cu friptura de gâscă. Nu cumva sunt pe aici oameni care au obiceiul de-ai păstra în grădină, îngropați în lăzi de fier? Am auzit că asta ar fi un mijloc de a-i menține proaspeți.

– E adevărat, răspunse bătrânul, domnișoara Deane, fosta proprietăreasă a "Casei Roșii" mă puneă în fiecare vară să îngrop câte trei cutii în grădină și cel mai adesea uita să le scoată.

– Aproape de fundație, în spatele casei?

– Nu, lângă zidul de împrejmuire, nu departe de brad.

Înarmați cu cele aflate, cei doi îl părăsiră pe bătrân, nu înainte de a-i lăsa cinci șilingi drept răsplată.

– Și acum spre Monica!

– Oh, Tommy! N-ai nici un fel de simț al dramaticului. Lasă- mă, am un plan minunat. Crezi că am putea împrumuta sau fura un hârleț de undeva?

În cele din urmă, hârlețul fu găsit și târziu, seara, un trecător fu surprins să zărească două siluete strecurându-se în grădina domeniului "Casei Roșii".

Locul indicat de grădinar fu descoperit fără greutate și Tommy se apucă imediat de lucru. Hârlețul dădu nu peste mult timp de un obiect metalic care, scos din pământ, avea forma unei mari cutii de biscuiți. Era pecetluit cu un fel de plasture, dar grație briceagului lui Tommy îl deschiseră fără greutate. Tânăra femeie scoase un suspin constatând că el nu conține nimic altceva decât cartofi.

– Să continuăm să săpăm, Tommy.

Nu le trebuiră mult timp pentru a descoperi a doua cutie care, la fel ca prima, era plină de cartofi.

– Totdeauna, a treia oară se arată dreptatea – spuse Tuppence drept consolare.

– Tare mi-e teamă că toată povestea asta nu e decât o simplă... poveste.

A treia cutie fu scoasă în sfârșit și, cuprinsă de febră, Tuppence îi desfăcu cercul.

– Din nou car... Oh, Tommy... Nu-s cartofi decât deasupra. Privește!

Trase un sac de catifea, cum se făceau pe vremuri.

– Să ne întoarcem repede la hotel, că am înghețat, zise Tommy. Trebuie să ascund uneltele. Ia sacul, dar nu-l deschide înainte de a ajunge eu...

Tuppence nu trebuî să aștepte prea mult, căci Tommy sosi răsufând greu și fără a mai pierde vremea, schimbându-și hainele, strigă:

– În sfârșit! Detectivii particulari vor prospera. Arată-mi prada, doamnă Beresford!

Sacul conținea un pachet învelit într-o țesătură impermeabilă și o geantă din piele foarte groasă, de capră. O controlă întâi pe aceasta din urmă găsind-o plină cu monede de aur. Tommy le socoti.

– Două sute de lire de aur. Îmi închipui că asta e tot ceea ce a acceptat banca să-i dea. Deschide pachetul, Tuppence.

Tânăra femeie scoase o enormă legătură de bilete de bancă pe care le numărară împreună. Erau douăzeci și cinci de mii de lire.

Tommy șuieră ascuțit.

– Dumnezeu! oare nu-i un adevărat noroc pentru Monica că noi suntem bogați și cinstiți? Dar ce-i în punga asta de mătase?

Tuppence o deschise și scoase din ea un magnific colier de perle.

– Nu sunt expert în bijuterii, remarcă Tommy, dar sunt aproape sigur că perlele acestea valorează pe puțin cinci mii de lire, judecând după mărime. Acum înțeleg de ce bătrâna păstra tăietura din ziar în care era vorba de perle ca o bună investiție. Ea și-a lichidat întreaga avere schimbând-o în argintării și perle.

– Nu e minunat? Scumpa de Monica... se va putea mărita cu Gerald al ei și va putea trăi fericită, ca și mine.

– E foarte drăguț din partea ta ce-mi spui, Tuppence. Așadar și tu ești fericită?

– Da, Tommy, deși n-am vrut să ți-o spun. Mi-a scăpat... Starea de excitație... seara de Crăciun și...

– Dacă mă iubești cu adevărat, răspunde-mi la o întrebare.

– Detest soiul ăsta de curse... dar, în sfârșit, de acord!

– Cum ai ghicit că Monica e fiică de pastor?

– Oh... am trișat. Am deschis scrisoarea prin care ne cerea o întâlnire și mi-am amintit că un domn Deane a fost vicarul tatălui meu cândva și că avea o fată cu cinci ani mai mică decât mine. Și de aici am tras concluziile.

– Ești o ființă fără rușine. Poftim, miezul nopții! Crăciun fericit, Tuppence!

– Crăciun fericit, Tommy. Monica va avea și ea un Crăciun fericit și asta datorită NOUĂ. Sunt fericită pentru ea, căci biata fată n-a avut o viață prea dulce până acum. Am o strângere de inimă gândindu-mă la asta.

– Draga mea, Tuppence.

– Tommy, dragule... Iată-ne și sentimentali!

Tommy ridică un deget și spuse sentențios:

– Crăciunul nu e decât o dată pe an. Asta spuneau bunicile noastre și trebuie să admitem că aveau perfectă dreptate.

Sanctuarul

Soția vicarului dădu colțul bisericii cu brațele pline de crizanteme. De ghetetele ei solide se prinsese mult pământ din grădină și câteva urme se aflau și pe nasul ei, dar de asta ea nu avea câtuși de puțin habar.

Se chinui puțin să deschidă poarta de la biserică, ce atârna ruginită, pe jumătate prinsă în balamale. O boare de vânt îi agită pălăria ponosită, făcând-o să-i șadă și mai aiurea decât până atunci. "Mai du-te la naiba!" spuse Bunch.

Botezată de părinții săi optimiști Diana, doamna Harmon devenise Bunch la o vârstă timpurie pentru motive oarecum evidente și numele îi rămase acesta încă de atunci. Strângând la piept crizantemele, se îndreptă spre cimitir și de-acolo spre ușa bisericii.

Aerul de noiembrie era blând și umed. Norii acopereau cerul, lăsând pete albastre ici și colo. Înăuntru, biserica era întunecoasă și rece; era încălzită doar în timpul slujbelor.

– Brrr! se înfrigură Bunch. Mai bine aș termina repede cu asta. Nu vreau să mor de frig.

Cu repeziciune născută din obișnuință adună obiectele necesare: vase, sticle, apă. "Aș fi vrut să fi avut crini" se gândi Bunch în sinea ei. "Mă obosesc crizantemele astea uscățive". Măinile ei durdulii așeză florile în vase.

Nu era nimic original sau artistic în aranjamente, deoarece Bunch Harmon în persoană nu era nici originală,

nici nu avea simț artistic, dar era unul obișnuit de casă, plăcut. Ducând vasele cu grijă, Bunch păși prin mijlocul bisericii, îndreptându-se spre altar. În momentul acela soarele ieși dintre nori.

Lumina pătrundea prin fereastra dinspre răsărit, prevăzută cu un geam ușor colorat, mai ales în albastru și roșu – darul unui membru bogat al parohiei din epoca victoriană. Efectul era aproape impresionant în neașteptata sa opulență. "Ca bijuteriile" se gândi Bunch. Deodată se opri, uitându-se uimită înainte. Pe treptele altarului se afla o formă întunecată ghemuită.

Lăsând cu grijă florile jos, Bunch se apropie de ea și se aplecă deasupra-i. Un bărbat zăcea acolo, chircit tot. Bunch îngenunchie lângă el și, încet, cu precauțiune, îl întoarse cu fața în sus. Îi luă pulsul – era slab, se pierdea, vorbind despre starea omului, așa cum făcea și paloarea aproape verzuie a feței. Nu încăpea îndoială, se gândi Bunch, omul era pe moarte.

Era un bărbat de vreo 45 de ani, îmbrăcat într-un costum uzat. Dădu drumul mâinii lipsite de putere de la care luase pulsul și se uită la cealaltă mână a omului. Aceasta părea încheștată pe inimă ca un pumn. Privindu-l mai îndeaproape observă că strângea în mână o compresă sau o batistă mare pe care o ținea la piept. În jurul mâinii erau urmele unui lichid maroniu ce se uscaseră și pe care Bunch îl luă drept sânge încheșat. Bunch se ridică, încruntându-se.

Până atunci ochii omului fuseseră închiși, dar, în momentul acela, îi deschise deodată și se uită fix la fața femeii. Nu erau nici împăienjeniți, nici tulburi. Păreau foarte vioi și inteligenți. Își mișcă buzele și Bunch se aplecă să prindă cuvintele, sau mai bine zis, cuvântul. Rostise numai un singur cuvânt "Sanctuar".

I se păru că vede un zâmbet foarte slab în timp ce pronunța acest cuvânt. Nu era nici o îndoială în legătură cu el, pentru că, după o clipă, repetă "sanctuar"...

Apoi, cu un oftat slab, prelung, își închise din nou ochii. Din nou Bunch încercă să-i ia pulsul. Mai avea, dar acum era mai slab și tot mai rar. Se ridică în picioare hotărâtă.

– Nu te mișca, nici nu încerca să te miști. Mă duc după ajutor.

Ochii bărbatului se redeschiseseră și acum părea să-și fixeze atenția asupra luminii colorate care pătrundea prin fereastra de est. Murmură ceva ce Bunch nu prea înțelese. Se gândi, tresărind, că ar fi putut fi numele soțului ei.

– Julian? întrebă ea. Ai venit aici după Julian?

Dar nu primi nici un răspuns. Omul zăcea cu ochii închiși, respirând încet, fără vlagă.

Bunch se întoarse și ieși repede din biserică. Se uită la ceas și dădu din cap cu oarecare mulțumire. Doctorul Griffiths trebuia să fie încă la chirurgie. Era numai la câteva minute depărtare de biserică. Intră, fără să aștepte să bată sau să sune, trecând prin camera de așteptare, direct în cabinetul medicului.

– Trebuie să veniți imediat, spuse Bunch. Un om moare în biserică.

Câteva minute mai târziu, doctorul Griffiths se ridica din genunchi, după o sumară examinare.

– Putem să-l ducem de aici în casa parohială? L-aș putea consulta mai bine acolo – nu că i-ar folosi la ceva!

– Bineînțeles, răspunse Bunch. Mă duc înainte să pregătesc lucrurile. Să-i aduc pe Harper și Jones, da? Să vă ajute să-l cărați.

– Mulțumesc. Pot să telefonez de la casa parohială după o ambulanță, dar mă tem că până vine...

Nu-și termină fraza. Bunch spuse:

– Hemoragie internă?

Doctorul Griffiths încuviință. Mai adăugă:

– Cum naiba de a ajuns aici?

– Cred că trebuie să fi fost aici toată noaptea, fu de părere Bunch, gândindu-se: Harper deschide biserica dimineața și se duce la lucru, dar, de obicei, nu intră în ea.

După vreo cinci minute, doctorul Griffiths puse receptorul la loc și se întoarse în camera pentru micul dejun, unde rănitul zăcea pe niște păaturi așezate în grabă pe sofa. Bunch tocmai lua un lighean cu apă și se pregătea să iasă cu el, după ce doctorul îl examinase.

– Deci, asta-i, o anunță Griffiths. Am trimis după o ambulanță și am anunțat poliția.

Stătea încruntat, uitându-se la pacientul întins pe jos, cu ochii închiși. Mâna stângă i se mișca într-un fel nervos, spasmodic lângă coaste.

– A fost împușcat, preciză Griffiths. Împușcat foarte de aproape. Și-a făcut batista ghemotoc și și-a băgat-o în rană ca să oprească sângerarea.

– După ce s-a întâmplat, ar fi putut să meargă mult? întrebă Bunch.

– O, da, e foarte posibil. Se știe că un om rănit mortal s-a ridicat și a mers pe stradă, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat și, apoi, deodată, s-a prăbușit, după cinci sau zece minute. Deci, se poate să nu fi fost împușcat în biserică. O, nu! Trebuie să fi fost împușcat la o oarecare depărtare. Desigur, s- ar fi putut sinucide, arunca revolverul și s-ar fi împleticit, venind orbește către biserică. Nu prea înțeleg de ce s-a îndreptat spre biserică și nu spre casa parohială.

– O, știu de ce, îl opri Bunch. A rostit: "Sanctuar".

Doctorul se uită uimit la ea.

– Sanctuar?

– A venit Julian, anunță Bunch, întorcându-și capul, când auzi pașii soțului în hol. Julian! Vino aici!

Reverendul Julian Harmon intră în cameră. Purtarea sa rezervată, profesorală îl făcuse să pară, întotdeauna, mai oătrân decât era în realitate.

– Vai de mine! exclamă Julian Harmon, privind uimit și îngrijorat trusa chirurgicală și trupul întins pe sofa.

Bunch îi relatează, ca de obicei, în puține cuvinte:

– Era în biserică, pe moarte. A fost împușcat. Îl cunoști, Julian? Mi s-a părut că ți-a pronunțat numele.

Vicarul se apropie de sofa și se uită la muribund:

– Bietul de el, spuse și dădu din cap. Nu, nu-l cunosc. Sunt aproape sigur că nu l-am mai văzut niciodată.

În momentul acela, ochii muribundului se deschiseră încă o dată. Trecură de la medic la Julian Harmon și de la acesta la soția lui. Ochii îi rămaseră ațintiți pe fața lui Bunch. Griffiths înaintă.

– Dacă ne-ați putea spune, întreabă el precipitat.

Dar cu ochii pironiți asupra lui Bunch, omul spuse pe un ton slab: "Vă rog... vă rog..." Și apoi, cu un ușor tremur, își dădu sufletul...

Sergentul de poliție Hayes își băgă creionul în gură și întoarse pagina carnetului.

– Deci, asta-i tot ceea ce-mi puteți spune, doamnă Harmon?

– Asta-i tot! confirmă Bunch. Acestea sunt lucrurile din buzunarele hainei sale.

Pe o masă, lângă cotul sergentului Hayes se afla un portmoneu, un ceas vechi, cam uzat, cu inițialele W.S. și un bilet de întors spre Londra. Nimic altceva.

– Ați descoperit cine e? întreabă Bunch.

- Un domn sau o doamnă Eccles a telefonat la poliție. El este fratele ei, se pare. Pe nume Sandbourne. A fost de câțva timp, într-o stare proastă cu sănătatea și nervii. Îi mergea și mai rău de la o vreme. Alaltăieri a plecat și nu s-a mai întors. A luat un pistol cu el.

- Și a venit înapoi să se împuște cu el? întrebă Bunch. De ce?

- Știți, era deprimat...

Bunch îl întrerupse.

- Nu mă refer la asta. Ci la altceva, de ce aici?

Din moment ce sergentul Hayes, în mod evident, nu cunoștea răspunsul la asta, îi oferi unul colateral:

- A ajuns aici cu autobuzul 510.

- Bine, spuse Bunch din nou. Dar, de ce?

- Nu știu, doamnă Harmon, zise sergentul Hayes. Nu avem nici o mărturie. Dacă echilibrul său mental era afectat...

Bunch termină fraza în locul lui:

- Putea s-o facă oriunde. Dar, totuși, mie mi se pare inutil să iei un autobuz până la o mică localitate din provincie ca aceasta. Nu cunoștea pe nimeni de pe aici? Chiar?

- Pe nimeni, după câte știm până acum, zise sergentul Hayes. Tuși ca un om stânjenit și adăugă, în timp ce se ridica în picioare: S-ar putea ca un domn sau o doamnă Eccles să vină să vă viziteze, doamnă, dacă nu vă supără.

- Sigur că nu mă supără, îl asigură Bunch. E foarte firesc. Aș vrea numai să le pot spune ceva.

- De acum plec, o anunță sergentul Hayes.

- Sunt atât de mulțumită că n-a fost crimă, spuse Bunch, conducându-l la ușa din față.

O mașină se opri la poarta casei parohiale. Uitându-se la ea, sergentul Hayes remarcă:

– Doamnă, se pare că domnul și doamna Eccles vin chiar acum să stea de vorbă cu dumneavoastră.

Bunch se pregăti sufletește să reziste la ceea ce, simțea ea, părea să fie o încercare cam dificilă. "Totuși, se gândi, pot să- l chem oricând pe Julian să mă ajute. Un preot este de mare ajutor când oamenii sunt în doliu."

Bunch nu ar fi putut spune exact cum s-ar fi așteptat să arate domnul și doamna Eccles, dar era conștientă, când îi întâmpină, că ceva o surprindea la ei. Domnul Eccles era un bărbat solid, înfloritor, a cărui fire n-ar fi putut fi decât veselă și glumeață. Doamna Eccles părea puțin plinuță. Avea o gură mică, strânsă pungă, ca de om meschin; vocea ei era subțire, pițigăiată.

– A fost un șoc teribil, doamnă Harmon, dacă vă puteți imagina, spuse aceasta.

– O, știu, recunosc Bunch. Trebuie să fi fost. Vă rog luați loc. Pot să vă ofer, da, poate e puțin prea devreme pentru ceai...

Domnul Eccles refuză dând din mâna sa masivă.

– Nu, nu, nu vă deranjați pentru noi. Sunteți foarte bună, vă mulțumesc. Vroiam doar să... ei bine... ce-a spus bietul William și chestii de astea, știți?

– A fost mult timp în străinătate, interveni doamna Eccles și cred că trebuie să fi trăit niște evenimente neplăcute. De când s-a întors acasă a fost foarte liniștit și deprimat. Spunea că nu merită să trăiești în lumea asta și că nu mai avea nimic de așteptat de la ea. Bietul Bill, întotdeauna a fost un om posomorât.

Bunch îi privi, pentru câteva clipe, fără să vorbească.

– A luat revolverul soțului meu, așa a făcut, continuă doamna Eccles. Fără ca noi să știm. Apoi, se pare, c-a venit aici cu autobuzul. Mi se pare c-a fost foarte frumos din partea lui... că n-a vrut s-o facă în casa noastră.

– Bietul băiat, bietul băiat, spuse domnul Eccles, oftând. Nu se face să-l judecăm.

Urmă o altă scurtă pauză, după care domnul Eccles întrebă:

– A lăsat vreun mesaj? Ultime cuvinte, ceva de genul acesta?

Ochii lui strălucitori și mari o cercetau îndeaproape pe Bunch. Și doamna Eccles se aplecă în față, nerăbdătoare după un răspuns.

– Nu, rosti Bunch calmă. A intrat în biserică, când era pe moarte, pentru sanctuar.

Doamna Eccles spuse pe un ton uimit:

– Sanctuar? Nu cred că...

Domnul Eccles o întrerupse.

– Locul sfânt, draga mea, zise el nerăbdător. Asta vrea să spună soția vicarului. Este un păcat – sinuciderea, știi. Cred că vroia să se spovedească.

– A încercat să spună ceva chiar înainte de a muri, le povesti Bunch. A început cu, "vă rog", dar n-a putut să mai continue.

Doamna Eccles și-a dus batista la ochi și a smiorcăit:

– O, doamne, e teribil de trist, nu-i așa?

– Haide, haide, Pam, o potoli soțul. Nu pune la inimă. N-ai cum să împiedici lucrurile astea. Bietul Willie. Oricum, acum s-a liniștit. Bine, vă mulțumim foarte mult, doamnă Harmon. Sper că nu v-am deranjat. Știm că soția unui vicar este o femeie ocupată.

Au dat mâna cu ea și apoi familia Eccles s-a întors deodată, ca să întrebe:

– O, da, mai e un lucru. Credem că haina lui a rămas aici, nu-i așa?

– Haina lui? se încruntă Bunch.

Doamna Eccles spuse:

– Am dori toate lucrurile lui, știți, din sentimentalism.

– A avut un ceas, un portmoneu și un bilet de cale ferată în buzunare, zise Bunch. I le-am dat sergentului Hayes.

– Atunci, totul e în regulă, declară domnul Eccles. Ni le va de el, cred. Actele lui trebuie să fie în portmoneu.

– Era o bancnotă de o liră, preciză Bunch. Nimic mai mult!

– Nici un fel de scrisori? Nimic de genul ăsta?

Bunch negă.

– Bine, vă mulțumim din nou, doamnă Harmon. Haina pe care o purta, poate că e tot la sergent, nu?

Bunch se încruntă, făcând un efort să-și amintească.

– Nu, spuse ea. Nu cred... ia să văd. Doctorul și cu mine i-am scos haina ca să-i examineze rana. Se uită, în trecere, prin cameră. Trebuie s-o fi dus sus cu prosoapele și ligheanul.

– Doamnă Harmon, dacă nu vă supărați, ați putea... Am vrea haina lui, știți, ultimul lucru pe care l-a purtat. Soția mea e o fire foarte sentimentală!

– Desigur, încuviință Bunch. Ați dori s-o curăț mai întâi? Mă tem că e cam... pătată.

– O, nu, nu, nu, asta nu contează.

Bunch se încruntă.

– Mă întreb unde... scuzați-mă o clipă!

Se duse sus și după câteva minute se reîntoarse.

– Îmi pare tare rău, spuse ea gâfâind, servitoarea trebuie s-o fi pus laolaltă cu alte lucruri pe care le-am dat la curățat. Mi-a luat o mulțime de timp s-o găsesc. Poftiți! Să vi-o împachetez?

Fără să țină seama de protestele lor, ea o împachetă; apoi își luară, din nou, la revedere și soții Eccles plecară.

Bunch traversă încet holul și intră în bibliotecă. Reverendul Julian Harmon își ridică privirea și fața i se luminează. Scria o predică și se temea că se îndepărtase de la subiect din cauza interesului pentru relațiile politice dintre Iudeea și Persia, în timpul domniei lui Cyrus*.

– Da, dragă, o întrebă el afectuos.

– Julian, ce e un sanctuar, în mod exact?

Julian Harmon, încântat, își puse deoparte hârtiile cu predica.

– Ei bine, începu el, în templele romane și grecești, sanctuar se folosea pentru "cella" unde era statuia zeului. Cuvântul latin pentru altar, "ara" înseamnă protecție. Continuă în maniera asta doctă. În anul 399 e.n., dreptul la sanctuar în bisericile creștine a fost, în cele din urmă, recunoscut în mod definitiv. Prima mențiune a dreptului la un sanctuar în Anglia se află în Codul de legi publicat de Ethelbert în anul șase sute...

Câtva timp vorbi tot astfel, în manieră de expozeu, dar era, adesea, încurcat de cum recepționa soția lui informațiile sale de erudit.

– Dragă, îl opri ea. Ești un scump.

Aplecându-se, îl sărută pe vârful nasului. Julian se simți în pielea unui câine care fusese felicitat pentru că îi reușise o figură de dresaj.

– Familia Eccles a fost aici, îl informă Bunch.

Vicarul se încruntă.

– Familia Eccles? Nu-mi prea amintesc.

– Nu-i cunoști. Sunt sora și cumnatul omului din biserică.

– Draga mea, trebuia să mă fi chemat.

* Cyrus II cel Mare, rege persan (559-530 î.e.n.) din dinastia Ahemenizilor; fondatorul Imp. persan; a cucerit Media (550 î.e.n.), Lidia (547 î.e.n.) și Babilonul (539 î.e.n.); Iudeea, stat constituit în c. 926 î.e.n. fusese ocupat în 587 î.e.n. de babilonieni.

- N-a fost nevoie, îl asigură Bunch. Nu căutau consolare. Acum stau și mă întreb... Se încruntă. Dacă-ți las mâine un vas de Jena cu mâncare în cuptor, crezi că o să te descurci Julian? Cred că am să mă duc până la Londra după cumpărături.

- Cumpărături? Soțul se uită descumpănit la ea. Te gândești la vreo barcă, iaht sau ceva de genul ăsta?

Bunch râse.

- Nu, dragă. E o zi în care se vând convenabil albituri la magazinul "Burrows and Portman". Știi, cearșafuri, fețe de masă, prosoape și cârpe de bucătărie. Ce să mă fac cu cârpele astea de bucătărie care se rup întruna. După aceea, adăugă, pe gânduri, am să trec să o văd pe mătușa Jane.

Acea doamnă în vârstă, blândă, Miss Jane Marple, tocmai se bucura de plăcerile oferite de metropolă, instalată de vreo două săptămâni, confortabil, în apartamentul nepotului ei.

- Ce drăguț din partea lui Raymond, murmură ea. El și cu Joan au plecat în America pentru 14 zile și au insistat să vin aici și să mă distrez. Și acum, dragă Bunch, spune-mi, te rog, ce te preocupă.

Bunch era fina favorită a lui Miss Marple și bătrâna doamnă o privi cu mare afecțiune cum ea își împinse mai pe spate cea mai bună pălărie de fetru, începându-și povestirea.

Relatarea lui Bunch a fost concisă și clară. Miss Marple încuviință din cap când Bunch termină.

- Înțeleg, zise ea. Da, înțeleg.

- De aceea am simțit că trebuia să te văd, o asigură Bunch. După cum știi, eu nefiind prea deșteaptă...

- Dar, draga mea, ești deșteaptă.

- Nu, nu sunt. Nu la fel de inteligentă ca Julian.

– Sigur că Julian are o inteligență foarte deosebită, spuse Miss Marple.

– Asta e, conchise Bunch. Julian are minte, dar, pe de altă parte, eu am simțurile mele.

– Ai foarte mult bun simț, Bunch și ești foarte inteligentă.

– Știi, nu prea îmi dau seama ce ar trebui să fac. Nu pot să-i cer lui Julian pentru că, ei bine, mă înțelegi, Julian face atâta caz de corectitudine...

Această afirmație păru să fie înțeleasă perfect de Miss Marple, care-i spuse:

– Dragă, știu ce vrei să spui. Noi, femeile... suntem altfel. Și continuă: mi-ai povestit ce s-a întâmplat Bunch, dar aș vrea să cunosc întâi, exact, ceea ce crezi tu.

– Totul e de-a-ndoaselea, se plânse Bunch. Omul care era acolo, pe moarte, în biserică știa totul despre sanctuar. A spus-o întocmai ca Julian, mă refer la faptul că era unul citit, educat. Și dacă se împușcase, nu s-ar fi târât, apoi, până la biserică pentru a spune "sanctuar". Sanctuar înseamnă că ești urmărit și când intri într-o biserică ești în siguranță. Urmăritorii tăi nu se mai pot atinge de tine. Într-o vreme, nici legea nu-ți putea face nimic.

Se uita întrebătoare la Miss Marple. Aceasta îi dădu dreptate. Bunch continuă:

– Oamenii aceia, familia Eccles, erau alt soi: ignoranți și grosolani. Și mai e un lucru. Ceasul acela – ceasul mortului. Purta inițialele W.S. pe spate. Dar înăuntru – l-am deschis – era scris foarte mic: "Lui Walter de la tatăl său" și o dată. Walter. Dar cei doi Eccles vorbeau despre el tot timpul ca despre William sau Bill.

Miss Marple părea pregătită să intervină, dar Bunch se repezi cu precizarea:

– O, știu că nu ți se spune întotdeauna pe numele cu care ai fost botezat. Adică, înțeleg că ai fi putut fi botezat William și numit "Porgy" sau "Carrots". Sau altfel. Dar sora ta nu ți-ar zice William ori Bill dacă numele tău era Walter.

– Vrei să zici că nu era sora lui?

– Sunt aproape sigură că nu era soră cu el. Erau oribili, amândoi. Au venit la casa parohială să-i ia lucrurile și să afle dacă spusese ceva înainte de a muri. Când le-am confirmat că n-o făcuse am observat o ușurare pe fețele lor. În sinea mea cred că Eccles l-a împușcat, termină Bunch.

– Crimă? întrebă Miss Marple.

– Da, zise Bunch. Crimă. De aceea am venit la tine, draga mea.

Afirmația lui Bunch ar fi putut părea nepotrivită unui ascultător neavizat, dar, în anumite cercuri, Miss Marple avea reputația de a trata cazuri criminalistice.

– A spus "vă rog" către mine, înainte de a muri, adăugă Bunch. Dorea să fac ceva pentru el. Partea proastă e că n-am idee ce anume!

Miss Marple rămase pe gânduri câteva clipe după care se concentrează asupra aceluiași aspect ce o preocupase deja pe Bunch.

– Dar de ce a venit tocmai acolo? întrebă ea.

– Te gândești, zise Bunch, că, dacă dorești un sanctuar, ai putea intra într-o biserică de oriunde. Nu e nevoie să ieși un autobuz, care merge numai de patru ori pe zi, pentru a ajunge într-un loc retras ca al nostru!

– Trebuie să fi venit acolo în mod special, se gândi Miss Marple. Trebuie să fi venit să vadă pe cineva. Chipping Clegghorn e o localitate micuță, Bunch. Sunt sigură că ai idee pe cine venise să vadă!

Bunch îi trecu în revistă în gând pe locuitorii satului său, înainte de a da din cap, plină de îndoială, că nu era sigură.

– De fapt, spuse ea, putea fi oricine.

– N-a menționat niciodată vreun nume?

– A spus Julian, sau mi s-a părut că a spus Julian. Ar putea fi Julia, cred. După câte cunosc, nu trăiește nimeni cu numele de Julia în Chipping Clegghorn.

Strânse puțin ochii în timp ce încerca să-și rememoreze scena. Bărbatul zăcând acolo pe treptele altarului. Razele soarelui pătrunzând prin fereastra cu bijuteriile ei de lumină roșie și albastră.

– Bijuterii ^{x)}, spuse Miss Marple, cufundată în gânduri.

– Acum ajung, o întrerupse Bunch din reverie, la cel mai important lucru din toate. Motivul pentru care am venit, de fapt, astăzi, aici. Știi, familia Eccles a făcut mare caz să le dau haina lui. Am scos-o când doctorul l-a examinat. Era o haină veche, ponosită, nu exista nici o rațiune pentru care ei să fi vrut s-o aibă. Pretindeau că din sentimentalism, dar asta e o prostie.

Oricum, m-am dus sus s-o caut și, în timp ce urcam scările, mi-am reamintit cum el a făcut un fel de gest cu mâna, ca și cum se căuta prin haină. Așa că, atunci când am luat haina, am studiat-o cu foarte multă atenție și am observat că, într-un loc, căptușeala fusese cusută la loc cu ață de altă culoare. Am descusut-o și am găsit înăuntru o bucățică de hârtie. Am scos-o și am cusut căptușeala frumos, cu ață potrivită. Am fost grijulie și nu prea cred că familia Eccles o să-și dea seama că eu am făcut-o. Eu nu cred, dar nu pot fi sigură. După aceea, am coborât cu haina și mi-am cerut scuze pentru întârziere.

x) Există o oarecare asemănare între pronunția cuvintelor Julian și jewels (bijuterii, pietre prețioase, rubine la un ceas).

– Și bucata de hârtie? întrebă Miss Marple.

Bunch își deschise geanta.

– Nu i-am arătat-o lui Julian, spuse ea pentru că el ar fi fost de părere că eu ar fi trebuit să le-o dau celor doi Eccles. Dar m-am gândit că ar fi mai bine să ți-o aduc ție.

– Un tichet de bagaje, anunță Miss Marple, uitându-se la ea. Gara Paddington.

– El avea un bilet de întoarcere către Paddington, în buzunar, spuse Bunch.

Ochii celor două femei se întâlniră.

– Asta reclamă acțiune, spuse repezit Miss Marple. Dar cred c-ar fi necesară multă prudență. Ai observat cumva, dragă Bunch, dacă te urmărea cineva când ai venit azi la Londra?

– Să fiu urmărită! exclamă Bunch. Doar nu crezi...

– Ba cred că e posibil, întări Miss Marple. Când orice este posibil, ar trebui să ne luăm măsuri de precauție. Se ridică cu o mișcare rapidă. Ai venit cu pretextul de-a te duce după cumpărături. De aceea, cred că lucrul cel mai bun de făcut este să plecăm după ele. Dar înainte de a porni, trebuie să facem vreo două mici aranjamente. Nu cred, adăugă Miss Marple pe gânduri, că voi avea nevoie chiar acum de haina mea de stofă cu picățele și guler de castor.

După vreo oră și jumătate cele două doamne, îmbrăcate în ce aveau mai prost și mai ponosit, dar ținând amândouă pachete cu albituri pentru casă abia cumpărate, se așezară la un mic restaurant retras, numit "The Apple Bough" pentru a-și reface forțele cu o friptură și un pudding cu rinichi, urmate de tartă cu mere și cremă făcute din ouă și lapte.

– Într-adevăr, prosoape de față de calitatele celor dinainte de război, spuse gâfâind Miss Marple. Și cu un "J"

pe ele. Ce bine îmi pare că pe soția lui Raymond o cheamă Joan. Am să le pun deoparte până când o să aibă, cu adevărat, nevoie de ele și atunci i le voi da ei, dacă mă țin mai mult cele vechi.

– Aveam, într-adevăr, nevoie de cârpe de bucătărie, spuse Bunch. Și-au fost foarte ieftine, deși nu la fel ca acelea pe care femeia aia cu părul roșcat a reușit să mi le smulgă.

O tânără, elegantă, cu ruj aplicat din abundență pe buze, intră în momentul acela în "The Apple Bough". După ce se uită vag împrejur, pentru o clipă sau două, se îndreaptă grăbită spre masa lor. Așeză un plic lângă cotul lui Miss Marple.

– Poftim, domnișoară, spuse ea iute.

– O, mulțumesc Gladys, spuse Miss Marple. Îți mulțumesc foarte mult. Ești așa de drăguță.

– Îmi face întotdeauna plăcere să vă servesc, o asigură Gladys. Ernie îmi spune mereu: "Tot ce știi mai bine ai învățat de la Miss Marple aceea a ta, cât ai fost în serviciul ei" și-mi face întotdeauna plăcere să vă servesc.

– E o fată atât de bună, zise Miss Marple când Gladys se îndepărtă. Tot timpul așa de bună și îndatoritoare.

Se uită în plic și apoi i-l dădu lui Bunch.

– Acum fi foarte prevăzătoare dragă, o avertiză ea. Apropo, mai e încă inspectorul acela drăguț la Melchester?

– Nu știu, cred că da.

– Bine, dacă nu, o asigură Miss Marple gânditoare, îl pot suna oricând pe inspectorul șef. Cred că-și va aduce aminte de mine.

– Fii sigură de asta! Toți își aduc aminte de tine. Ești pur și simplu unică! exclamă Bunch.

Se ridică.

Ajunsă la Paddington, Bunch se duse la biroul de bagaje și arătă tichetul. Câteva clipe mai târziu, un geamantan vechi și cam uzat îi fu înmânat și, luându-l cu ea, se îndreptă spre peron.

Călătoria spre casă a decurs normal. Bunch se ridică atunci când trenul se apropie de Chipping Clegghorn și apucă valiza cea veche. Tocmai coborâse din vagon, când un bărbat, alergând pe peron i-o smulse, deodată, din mână și fugi cu ea.

– Opriți-l! strigă Bunch. Opriți-l, opriți-l! Mi-a furat valiza!

Controlorul de bilete care, la această gară rurală, era un om cam molâu, abia începuse să spună: "Hei, ascultă, nu poți face asta...", când o lovitură precisă aplicată în piept îl împinse într-o parte și omul cu valiza ieși din gară. Se îndreptă spre o mașină care-l aștepta. Aruncând valiza înăuntru, era pe punctul de-a se urca și el, dar înainte de-a putea face vreo mișcare, o mână îl apucă de umăr și vocea inspectorului de poliție Abel răsună:

– Ia ascultă, ce înseamnă toate astea?

Bunch sosi găfâind din gară.

– Mi-a smuls valiza. Tocmai coborâsem cu ea din tren.

– Prostii, spuse bărbatul. Nu știu ce vrea să zică doamna asta. E valiza mea. Eu tocmai am coborât cu ea din tren.

Se uită la Bunch cu o privire bovină, inexpresivă. Nimeni n-ar fi ghicit că inspectorul de poliție Abel și doamna Harmon petrecuseră timp îndelungat în orele libere ale inspectorului, discutând despre meritele respective ale îngrășămintelor și chimicalelor pentru tufele de trandafiri.

– Doamnă, spuneți că aceasta este valiza dumneavoastră? întrebă inspectorul de poliție Abel.

– Da, categoric!

– Și dumneata, domnule?

– Eu zic că asta-i valiza mea.

Bărbatul era înalt, brunet și bine îmbrăcat cu o voce afectată și care-și dădea aere. O voce feminină din mașină interveni:

– Da bineînțeles că-i valiza ta, Edwin. Nu știu ce vrea să zică femeia asta.

– Trebuie să clarificăm, stabili inspectorul de poliție Abel. Dacă este valiza dumneavoastră doamnă, spuneți-mi ce conține?

– Haine, răspunse Bunch: o haină lungă în picățele cu un guler de castor, două jachete de lână și o pereche de pantofi.

– Da, e destul de clar, constată inspectorul de poliție Abel. Se întoarse către celălalt.

– Sunt costumier la teatru, spuse tipul cel brunet dându-și importanță. Această valiză conține recuzita ce aparține teatrului pe care am adus-o aici pentru spectacolul unor amatori.

– E-n regulă, domnule, spuse inspectorul de poliție Abel. Atunci să ne uităm înăuntru și să vedem, nu-i așa? Putem merge la poliție sau, dacă vă grăbiți, ducem valiza înapoi la gară și-o deschidem acolo.

– Îmi convine, încuviință brunetul. Mă numesc Moss, de fapt Edwin Moss.

Polițistul, ținând valiza, se întoarse la gară.

– O ducem la mesagerie, George, îi spuse impiegatului.

Inspectorul de poliție Abel puse valiza pe teigheaua oficiului de mesagerie și apăsă pe încuietoare. Valiza se

deschise. Bunch și domnul Edwin Moss stăteau de o parte și de alta a polițistului, uitându-se răzbunător unul la altul.

– Ah! exclamă Abel când fu ridicat capacul.

Înăuntru, îndoită cu grijă se afla o haină lungă de stofă cam uzată cu un guler din blană de castor. Mai erau două pulovere din lână și o pereche de pantofi fără toc.

– Exact cum ați spus, doamnă, zise satisfăcut polițistul, întorcându-se spre Bunch. Nimeni n-ar fi putut zice că domnul Edwin Moss a pus ceva la cale. Regretul și scuzele sale au fost magnifice:

– Îmi cer scuze, zise el. Vă rog să primiți scuzele mele. Credeți-mă, doamnă dragă, când vă spun cât de rău îmi pare. Purtarea mea a fost lipsită de orice scuză, pur și simplu de neiertat. Se uită la ceas. Acum trebuie să mă grăbesc. Probabil valiza mea a rămas în tren. Ridicându-și încă o dată pălăria, îi spuse mios lui Bunch: mii de scuze și ieși în grabă din mesagerie.

– Ai de gând să-l lași să-ți scape? îl întrebă Bunch conspirativ pe inspectorul de poliție Abel.

Acesta din urmă îi făcu încet cu ochiul.

– N-o să ajungă prea departe, doamnă, o asigură el. Adică, n-o să ajungă departe neobservat, dacă înțelegeți ce vreau să spun.

– O! făcu Bunch ușurată.

– Doamna aceea bătrână a telefonat spuse Abel, cea care a fost aici acum câțiva ani. E deșteaptă, nu-i așa? A fost o întreagă vânzoleală toată ziua. Nu m-aș mira dacă sergentul sau inspectorul șef n-o să treacă pe la dumneavoastră mâine dimineață.

Inspectorul șef fu cel care veni, pe nume Craddock, de care Miss Marple își amintea. O salută pe Bunch cu un zâmbet, ca pe o veche prietenă.

– Din nou crimă în Chipping Clegghorn, spuse el vesel. Nu duceți lipsă de senzație aici, nu-i așa, doamnă Harmon?

– M-aș putea lipsi de așa ceva, răspunse Bunch. Ați venit să- mi puneți întrebări sau îmi povestiți altceva în schimb?

– Întâi, am să vă spun unele lucruri, îi explică inspectorul. Pentru început, domnul și doamna Eccles sunt de câțva timp sub supravegherea noastră. Avem motive să credem că au avut legătură cu mai multe jafuri în partea asta a lumii. Apoi, deși doamna Eccles are un frate pe nume Sandbourne, ce s-a întors recent din străinătate, bărbatul muribund, pe care l-ați găsit ieri în biserică, nu era în mod sigur Sandbourne.

– Știam că nu e, spuse Bunch. De fapt numele lui era Walter nu William.

Inspectorul dădu aprobator din cap.

– El se numea Walter St. John și a scăpat acum 48 de ore din închisoarea Charrington.

– Desigur, își spuse Bunch ca pentru ea, el era urmărit de justiție și s-a dus spre sanctuar. Apoi întrebă: ce făcuse?

– Trebuie să mă întorc cu mult timp în urmă. E o poveste complicată. În urmă cu mulți ani a existat o anume dansatoare care avea numere în muzic-halluri. Nu cred că ați auzit vreodată de ea, dar se specializase într-o poveste de sorginte arabă, "Aladin în peștera bijuteriilor". Purta strasuri și nimic altceva.

Nu era, cred, o dansatoare grozavă, în schimb era atractivă. Oricum, o anumită personalitate regal-asiatică se îndrăgostise de ea nebunește. Printre alte lucruri, i-a dăruit un magnific colier din smaralde .

– Bijuteriile strămoșești ale unui rajah? murmură Bunch uluită.

Inspectorul Craddock tuși.

– Da, o versiune oarecum mai modernă, doamnă Harmon. Legătura n-a durat foarte mult, s-a terminat când atenția nobilului nostru a fost atrasă de un anumit star de cinema ale cărei cereri nu erau chiar atât de modeste.

Zobeida, ca să-i spunem dansatoarei pe numele ei de scenă, își păstră colierul dar, cum era de așteptat, acesta i-a fost furat. A dispărut din cabina ei de la teatru și în mintea autorităților a domnit suspiciunea că ea însăși ar fi pus la cale furtul acestuia. Asemenea lucruri s-au cunoscut din publicitatea care li s-a făcut sau din motive mai puțin cinstite.

Colierul n-a fost niciodată recuperat, dar în timpul investigației, atenția poliției a fost atrasă de acest om, Walter St. John. Era un bărbat educat și de familie bună care cam decăzuse, așa că el se angajase ca bijutier la o firmă puțin cunoscută, suspectată de a juca rolul de paravan pentru furturile de bijuterii.

S-a dovedit că acest colier trecuse prin mâinile sale. Totuși, el a fost, în cele din urmă, judecat, condamnat și trimis la închisoare în legătură cu furtul altor bijuterii. Nu mai avea foarte mult timp de ispășit pedeapsa, așa încât evadarea lui a fost oarecum o surpriză.

– Dar de ce a venit aici? întrebă Bunch.

– Și noi am vrea foarte mult să știm asta, doamnă Harmon. Luându-i urmele, se pare că s-a dus, mai întâi, la Londra. Nu a vizitat pe nici unul din vechii lui asociați, ci o femeie în vârstă, o doamnă Jacobs, care fusese mai înainte o cabinieră la teatru. Ea nu a vrut să ne spună un cuvânt pentru ce motiv a venit el, dar, potrivit altor locatari din casă, a plecat cu o valiză.

– Înțeleg, spuse Bunch. A lăsat-o la oficiul de bagaje din Paddington și apoi a venit înapoi.

– În timpul acesta, spuse inspectorul Craddock, familia Eccles și omul care își zice Edwin Moss erau pe urmele sale. Ei vroiau valiza aceea. L-au văzut urcându-se în autobuz. Trebuie să fi mers cu mașina înaintea lui și să-l fi așteptat când a coborât din autobuz.

– Și a fost ucis? întrebă Bunch.

– Da, spuse Craddock. A fost împușcat. Cu revolverul lui Eccles, dar cred mai degrabă că Moss e ucigașul. Acum, doamnă Harmon, ceea ce dorim noi să aflăm este unde se află valiza pe care Walter St. John a depus-o, de fapt, la gara Paddington?

Bunch zâmbi.

– Îmi închipui că mătușa Jane a și luat-o deja, zise ea. Vreau să spun Miss Marple. Iată care a fost planul ei: a trimis o fostă servitoare de-a ei cu o valiză în care-și pusese lucruri de-ale sale la mesageria din Paddington și noi am schimbat între noi tichetele. Eu am luat valiza ei și-am venit cu ea în tren. Ea părea să se aștepte ca cineva să încerce să mi-o fure.

Acum a fost rândul inspectorului Craddock să zâmbească.

– Așa mi-a și zis când a telefonat. Mă duc cu mașina la Londra s-o văd. Doriți să veniți, doamnă Harmon?

– Ei bine, zise Bunch, cântărind lucrurile. De fapt, este o ocazie foarte fericită. M-a durut un dinte noaptea trecută, așa încât ar trebui să mă duc la Londra la dentist, nu-i așa?

– Absolut, spuse inspectorul Craddock.

Miss Marple se uită de la Craddock la fața nerăbdătoare a lui Bunch Harmon. Valiza se afla pe masă.

– Sigur că n-am deschis-o, îi asigură bătrâna doamnă. Nu m-am gândit să fac așa ceva până nu vine cineva oficial. Și apoi, adăugă ea cu un zâmbet ce ascundea o modestie afectată de tip victorian: e închisă!

– Ați vrea să ghiciți ce e înăuntru, Miss Marple? întrebă inspectorul.

– Îmi imaginez, zise Miss Marple, că sunt costumele de teatru ale Zobeidei. Doriți o daltă, inspectore?

Dalta dădu imediat rezultate. Amândouă femeile exclamară uimite când capacul fu ridicat. Lumina soarelui, care pătrundea prin fereastră, făcea să strălucească ceea ce părea o comoară inestimabilă de bijuterii scânteietoare, roșii, albastre, verzi, portocalii.

– Peștera lui Aladin, spuse Miss Marple. Bijuteriile lucitoare pe care le purta fata când dansa.

– Ah, zise inspectorul Craddock. Bine, dar ce e așa de prețios la asta, când te gândești că un om a fost omorât pentru ca să i se ia valiza?

– Cred că a fost o fată șireată, spuse Miss Marple gânditoare. A murit, nu-i așa, inspectore?

– Da, a murit acum trei ani.

– A avut acel colier din smaralde foarte prețioase, se gândi cu glas tare Miss Marple. A dat să i se scoată pietrele prețioase din montura lor și le-a fixat pe ici, pe colo, pe costumul ei de teatru, unde toți le considerau drept simple strasuri colorate. Apoi, a dat să i se facă o copie a colierului adevărat și, bineînțeles, asta a fost furată. Nu e de mirare că nu a apărut niciodată pe piață. Curând, hoțul și-a dat seama că pietrele erau false.

– Iată un plic, aruncă Bunch, dând la o parte unele pietre strălucitoare.

Inspectorul Craddock îl luă și scoase din el două hârtii care păreau oficiale. Citi cu glas tare:

– "Certificat de căsătorie între Walter Edmund St. John și Mary Moss". Acesta era numele real al Zobeidei.

– Deci erau căsătoriți, spuse Miss Marple. Înțeleg!

– Și cealaltă hârtie? întrebă Bunch.

– Un certificat de naștere a unei fete Jewel.

– Jewel? strigă Bunch. Deci, așa! Jewel! Jill! Asta-i! Acum înțeleg de ce a venit la Chipping Clegghorn... E ceea ce a încercat să-mi spună: Jewel. Familia Mundy, îi știți de la Laburnum Cottage. Îngrijeau de fetița cuiva. Țin mult la ea. Le-a fost ca o nepoată. Da, îmi amintesc acum că numele ei e Jewel, numai că, bineînțeles, o strigă Jill.

Doamna Mundy a avut o congestie cerebrală acum o săptămână și bătrânul e foarte bolnav de pneumonie. Urmau să fie amândoi internați. Mi-am dat toată silința să găsesc undeva o familie pentru Jill. Nu vroiau să fie dusă la un cămin.

Cred că tatăl ei a auzit de astea în închisoare, a reușit să evadeze, să ia valiza de la bătrâna cabinieră la care el sau soția o lăsase. Presupun că dacă bijuteriile au aparținut, cu adevărat, mamei, ele pot fi folosite acum pentru copil.

– Așa cred și eu, doamnă Harmon, dacă sunt aici.

– O, sigur că se află aici, spuse veselă Miss Marple.

– Slavă Domnului că te-ai întors, dragă, zise reveren-
dul Julian Harmon, întâmpinându-și soția cu dragoste și
suflând ușurat. Doamna Burt încearcă întotdeauna să-și dea
osteneala, când ești plecată, dar mi-a făcut pentru la prânz
niște plăcintă cu pește cu totul deosebită. N-am vrut s-o
jignesc și i-am dat-o lui Tiglath Pileser, dar nici el n-a voit
s-o înfulece, așa că am aruncat-o pe fereastră.

– Tiglath Pileser, zise Bunch, mângâind motanul din casa parohială, care torcea pe genunchii ei, este foarte pretențios în legătură cu peștele pe care-l mănâncă. Mereu îi spun că s-a boierit!

– Cei cu dintele tău, dragă? Te-a văzut stomatologul?

– Da, spuse Bunch. Nu m-a durut mai deloc și i-am făcut iar o vizită mătușii Jane...

– Bătrânica aia scumpă, spuse Julian, sper că nu-i slăbesc puterile.

– Cătuși de puțin, zâmbi Bunch.

În dimineața următoare, Bunch duse un buchet de crizanteme proaspete la biserică. Soarele pătrundea din nou prin fereastra de est și Bunch rămase în lumina sclipitoare, pe treptele altarului. Spuse foarte încet, în șoaptă: "Totul va fi bine cu fetița ta. Eu o să am grijă. Promit".

Apoi aranjă prin biserică, luă loc în strană și, pentru câteva clipe, se rugă, după care se întoarse la casa parohială să atace treburile gospodărești care se adunaseră în ultimele două zile.

Misterul apartamentului ieftin

Așa cum v-am povestit, cercetările lui Poirot pornesc de obicei de la stabilirea unui delict bine definit, fie el crimă ori furt, după care, printr-un proces de deducție logică, se ajunge la triumful soluției finale. Acum sunt tocmai pe cale să vă relatez un remarcabil șir de evenimente care, începând cu incidentele aparent banale ce au atras atenția lui Poirot, au dus la întâmplările sinistre cu care s-a încheiat un caz cât se poate de neobișnuit.

Petrecusem seara cu un vechi prieten al meu, Gerald Parker. În afară de gazdă și de mine, se mai aflau acolo încă vreo șase persoane, iar discuția ajunsese, așa cum era sortit să se întâmple mai curând sau mai târziu oriunde se afla Parker, la subiectul vânătorii de locuințe la Londra. Casele și apartamentele erau hobby-ul aparte al lui Parker. De la sfârșitul războiului, ocupase cel puțin șase apartamente și căsuțe diferite. Abia se instala undeva, că dădea pe neașteptate peste un alt chilipir și-și făcea imediat bagajele. Mutările lui erau aproape întotdeauna însoțite de un oarecare câștig pecuniar, deoarece avea o minte ascuțită în afaceri, dar nu dorea de a scoate bani, ci dragostea pură pentru acest sport îl puneă de fapt în mișcare. L-am ascultat un timp pe Parker cu respectul novicelui pentru expert. Apoi veni rândul nostru, dezlănțuind un adevărat turn Babel de voci. În cele din urmă, i se dădu cuvântul doamnei Robinson, o tânără încântătoare ce se afla acolo cu soțul ei. Nu-i mai văzusem

niciodată, deoarece Robinson era doar o cunoștință de dată recentă a lui Parker.

– Fiindcă tot veni vorba despre apartamente, spuse ea, ați auzit de norocul nostru, domnule Parker? Am obținut un apartament... în sfârșit! În complexul de blocuri Montagu.

– Păi, făcu Parker, eu am spus întotdeauna că se găsesc apartamente berechet... dacă știi să oferi prețul!

– Bine, dar ăsta nu e preț. E ieftin ca braga. 80 de lire pe an.

– Dar...blocul Montagu este chiar în apropiere de Knightsbridge, nu? O clădire mare și impunătoare. Sau poate vorbiți de vreo rudă săracă cu același nume de undeva de la mahala?

– Nu, e chiar cel de lângă Knightsbridge. Tocmai de-aceea zic că e minunat.

– ăsta e cuvântul! Minunat! Un miracol fără doar și poate! Dar trebuie să aibă o chichiță. Ați plătit, presupun, o recompensă mare.

– N-am plătit nici o recompensă!

– Nici o recom... o, vai, să-mi țină cineva capul! gemu Parker.

– Însă trebuie să cumpărăm mobila, continuă doamna Robinson.

– Aha! se zbârli Parker. Știam eu că trebuie să fie o chichiță.

– Contra 50 de lire. Și e frumos mobilat.

– Renunț, zise Parker. Probabil că actualii chiriași sunt și nebuni și filantropi.

Doamna Robinson părea puțin îngrijorată... Fruntea i se încreți între sprâncenele gingașe.

– Este într-adevăr ciudat, nu? Credeți cumva că apartamentul e bântuit de stafii?

– N-am auzit niciodată de un apartament bântuit de stafii, declară Parker hotărât.

– Nu? Doamna Robinson nu se arată deloc convinsă. Însă au existat câteva lucruri în toată afacerea asta care m-au frapat și mi s-au părut...ă...ciudate.

– Ca de exemplu... am sugerat eu.

– Aha, exclamă Parker, i-am incitat atenția expertului nostru în criminalistică. Descărcați-vă tolba în fața lui, doamnă Robinson, Hastings e un maestru al descâlcirii misterelelor.

Am râs jenat, dar nu întrutotul supărat de rolul care mi se atribuisse.

– O, nu-i nimic chiar straniu, căpitane Hastings, însă când m-am dus la agenții imobiliari Stosser & Paul - pe care nu-i mai abordasem pentru că se ocupau numai de apartamentele scumpe din Mayfair, dar m-am gândit totuși că n-ar fi rău - nu ne-au oferit decât case la patru-cinci sute pe an sau cu recompense enorme; apoi, exact când voiam să plecăm, ne-au pomenit de un apartament cu 80, dar ne-au spus că se îndoiesc că are vreun rost să ne ducem până acolo pentru că-l aveau înregistrat de mai mult timp și trimiseseră atât de mulți oameni să-l vadă, că era aproape sigur adjudecat - "înșfăcat", după cum s-a exprimat funcționarul-numai că oamenii sunt atât de nerecunoscători că nu-i mai anunță dacă l-au luat, și-atunci ei continuă să-l recomande, iar lumea se enervează să fie trimisă într-un loc care fusese, poate, închiriat de mult.

Doamna Robinson se opri să-și tragă răsuflarea foarte necesară, apoi continuă:

– I-am mulțumit și i-am spus că, deși probabil n-are sens, am dori totuși o trimitere pentru orice eventualitate. Am luat imediat un taxi până acolo, pentru că, la urma urmei, nu se știe niciodată. Apartamentul 4 era la etajul al

doilea și chiar pe când așteptam liftul, Elsie Ferguson, o prietenă de-a mea, căpitane Hastings, care și ea aleargă după un apartament, cobora grăbită scările. "Ți-am luat-o o dată înainte, draga mea, a spus ea. Dar fără folos. A fost deja închiriat". Asta părea sfârșitul, dar, așa cum a spus John, apartamentul era foarte convenabil, așa că ne puteam permite să oferim mai mult și poate dacă adăugam și o recompensă... E groaznic să faci așa ceva, desigur, și chiar mi-e rușine să vă spun, dar știți ce înseamnă goana după locuință.

Am asigurat-o că eram foarte conștient că în lupta pentru locuință partea mai josnică a firii umane triumfa adesea asupra celei nobile și că se aplica întotdeauna regula bine cunoscută a luptei pentru supraviețuire.

– Așa că am urcat și, n-o să vă vină să credeți, dar apartamentul nu era deloc închiriat. Am fost conduși de servitoare să-l vedem, apoi am vorbit cu stăpâna și totul a fost aranjat pe loc. Luare în folosință imediată și 50 de lire pentru mobilă. Am semnat contractul a doua zi, iar mâine ne mutăm!

Doamna Robinson se opri triumfătoare.

– Și cum rămâne cu doamna Ferguson? întrebă Parker. Să-ți auzim deducțiile, Hastings.

– "Evident, dragul meu Watson", am citat ușor, s-a adresat la un alt apartament.

– Vai, căpitane Hastings, ce istețime! strigă doamna Robinson cu admirație.

Aș fi dorit ca Poirot să fie de față. Cîteodată am senzația că-mi subestimează capacitățile.

Întreaga afacere era destul de amuzantă, așa că i-am expus-o în glumă lui Poirot a doua zi dimineață. Se arătă interesat și mă chestionă îndeaproape cu privire la chiriile apartamentelor din diferite zone ale orașului.

– Ce poveste curioasă, spuse el gânditor. Scuză-mă, Hastings, trebuie să fac o scurtă plimbare.

Când reveni, cam peste o oră, ochii îi scânteiau de o emoție aparte. Își puse bastonul pe masă și-și perie calota pălăriei cu obișnuita-i grijă tandră înainte să vorbească.

– E bine, *mon ami*, că nu avem de rezolvat nici un caz în clipa de față. Ne putem astfel dedica în întregime acestei investigații.

– Despre ce investigație vorbești?

– Despre remarcabila ieftinătate a noului apartament al prietenei tale, doamna Robinson.

– Poirot, glumești!

– Sunt cât se poate de serios. Imaginează-ți, prietene, că adevărata chirie a acelor apartamente este de 350 lire. M-am asigurat de acest lucru de la agenții proprietarului. Și totuși acest anume apartament este închiriat sub preț, cu numai 80 de lire. De ce?

– O fi ceva în neregulă cu el. Poate e bântuit de stafii, cum a sugerat doamna Robinson.

Poirot scutură din cap nemulțumit.

– Atunci ce ciudat că prietena ei îi spuse că apartamentul este închiriat, iar când ea urcă, ia te uită, lucrurile nu stau deloc așa!

– Adică nu ești de acord cu mine că cealaltă femeie s-a adresat, probabil, la alt apartament? Asta e singura soluție posibilă.

– S-ar putea să ai dreptate în privința asta sau nu, Hastings. Rămâne faptul că mulți alți solicitanți au fost trimiși să-l vadă, dar, în ciuda sumei derizorii, era încă pe piață când a sosit doamna Robinson.

– Asta dovedește că trebuie să aibă vreo hibă.

- Doamna Robinson n-a părut să observe nimic nelalocul lui. Foarte curios, nu-i așa? Ți-a făcut impresia unei femei cinstite, Hastings?

- Este o ființă încântătoare.

- Evident, de vreme ce te face incapabil să-mi răspunzi la întrebare. Atunci, descrie-mi-o!

- Păi, e înaltă și cu tenul alb, părul ei are o frumoasă nuanță castanie...

- Întotdeauna ai avut înclinație spre părul castaniu! murmură Poirot. Dar continuă.

- Ochi albaștri și un ten foarte frumos și... ă, cam asta-i tot, cred, am încheiat, incapabil de-a mai adăuga ceva.

- Și soțul ei?

- Oh, el e un tip drăguț, n-are nimic frapant.

- Brunet sau blond?

- Nu știu, pe undeva pe la mijloc și are o față comună.

Poirot dădu din cap.

- Da, sunt sute de astfel de bărbați obișnuiți ... și apoi, oricum, tu descrii femeile cu mai multă simpatie și semne de apreciere. Știi ceva despre oamenii ăștia? Parker îi cunoaște bine?

- I-a întâlnit de curând, cred. Poirot, doar nu îți închipui o clipă că...

Poirot ridică o mână.

- *Tout doucement, mon ami.* Ți-am spus cumva că mă gândesc la ceva? N-am zis decât că e o istorie curioasă. Și nimic nu aruncă lumină asupra ei, în afară, poate, de numele femeii, ce zici, Hastings.

- O cheamă Stella, am spus rigid, dar nu văd...

Poirot mă întrerupse cu un chicot enorm. Se părea că ceva îl amuza imens.

– Iar Stella înseamnă stea, nu-i așa? Faimoasă!

– Ce naiba...?

– Iar stelele dau lumină! *Voilà!* Liniștește-te, Hastings. Nu-ți lua aerul tău de demnitate jignită. Hai să mergem la complexul Montagu să punem câteva întrebări.

L-am însoțit mai mult în silă. Complexul Montagu era un grup de blocuri frumoase și excelent renovate. Un portar în livrea se bronza în prag. Poirot i se adresă:

– Pardon, puteți să-mi spuneți dacă o anumite familie Robinson locuiește aici?

Portarul era un tip scump la vorbă și probabil într-o dispoziție acră sau bănuitoare. Abia dacă ne-a privit, apoi mormăi:

– Apartamentul 4. Etajul 2.

– Mulțumesc. Poți să-mi spui cam de când locuiesc aici?

– Șase luni.

Am rămas perplex, conștient în acest timp de zâmbetul malițios al lui Poirot.

– Imposibil, am strigat. Cred că faceți o greșală.

– Șase luni.

– Sunteți sigur? Doamna despre care vă vorbesc este înaltă, are tenul alb și un păr de aur roșcat și...

– Dânsa e, zise portarul. Au venit fix acum șase luni.

Păru să-și piardă interesul pentru noi și se retrase încet în hol. L-am urmat afară pe Poirot.

– *Eh bien*, Hastings? Întrebă prietenul meu cu viclenie. Mai ești tot așa de sigur că femeile încântătoare spun adevărul?

M-am abținut să răspund.

Poirot virase pe Brompton Road, înainte să-l întreb ce avea de gând să facă și încotro se îndrepta.

– Spre agenții imobiliari, Hastings. Țin enorm să-mi găsesc o locuință în complexul Montagu. Dacă nu greșesc, nu peste mult timp se vor petrece acolo câteva lucruri interesante.

Am avut noroc în căutările noastre. Apartamentul 8 de la etajul 4 era de închiriat, gata mobilat, contra 10 guinee pe săptămână. Poirot îl luă prompt pentru o lună. Întorși pe stradă, îmi reduse protestele la tăcere.

– Dar câștig niște bani zilele astea! De ce să nu-mi satisfac un capriciu? Apropo, Hastings, ai un revolver?

– Da, pe undeva, am răspuns puțin înfiorat. Crezi cumva...

– Că o să ai nevoie de el? E cât se poate de probabil. Văd că gândul ăsta îți face plăcere. Întotdeauna te-a atras tot ce-i spectaculos și romantic.

În ziua următoare eram deja instalați în căminul nostru temporar. Apartamentul era plăcut mobilat. Ocupa aceeași poziție în clădire ca acel al familiei Robinson, doar că era cu două etaje mai sus.

Ziua de după instalarea noastră era duminică. După-amiază, Poirot lăsă ușa din față întredeschisă și mă chemă în grabă când sunetul unei uși trântite reverberă de undeva de jos.

– Uită-te peste balustradă. Aceia sunt prietenii tăi? Să nu te vadă.

Mi-am lungit gâtul peste scară.

– Sunt ei, am declarat în șoaptă.

– Bun. Așteaptă un pic.

Cam peste o jumătate de oră, o tânără apăru într-o îmbrăcăminte strălucitoare și încărcată. Cu satisfacția întipărită pe față, Poirot se strecură în vârful picioarelor înapoi în casă.

– *C'est ça*. După stăpân și stăpână, slujnica. Acum apartamentul trebuie să fie gol.

– Ce-ai de gând să faci? Am întrebat neliniștit.

Poirot pășise vioi în bucătărie și trăgea de funia liftului de cărbune.

– Suntem pe cale să facem o coborâre după metoda lăzilor de gunoi, îmi explică el vesel. Nimeni n-o să ne bage în seamă. Concertul de duminică, plimbarea de duminică după-masă și în sfârșit somnișorul de după cina de duminică a Angliei – *le rosbif* – toate acestea vor distra atenția de la faptele lui Hercule Poirot. Vino, prietene.

Am intrat în mecanismul rudimentar de lemn și l-am urmat cu atenție.

– Intrăm fraudulos în apartament? l-am întrebat bănuitor.

Răspunsul lui Poirot nu fu de natură să mă liniștească.

– Nu chiar azi, zise el.

Trăgând de funie, am coborât binisor până am ajuns la etajul doi. Poirot scoase o exclamație de satisfacție când observă că ușa de lemn spre bucătărie era deschisă.

– Ai remarcat? Ușile astea nu se zăvorăsc niciodată ziua. Și totuși oricine ar putea să urce sau să coboare ca noi. Noaptea, da - deși nici atunci întotdeauna și tocmai contra acestei situații o să luăm măsuri de prevedere.

Pe când vorbea, scoase niște unelte din buzunar și se apucă imediat îndemânatic de lucru, cu scopul de a fixa zăvorul astfel încât să poată fi tras dinspre lift. Toată operația dură cam trei minute. Apoi Poirot își băgă la loc uneltele în buzunar și ne urcarăm din nou pe teritoriul nostru privat.

Luni, Poirot lipsi toată ziua, dar când se întoarse seara se aruncă în scaun oftând cu satisfacție.

– Hastings, ce-ai zice să-ți relatez o scurtă istorioară? Este o poveste pentru sufletul tău, care o să-ți amintească de genul tău de filme pe care le preferi.

– Dă-i drumul, am râs. Presupun că este o poveste adevărată și nu un produs al eforturilor tale imaginative.

– E suficient de adevărată. Inspectorul Japp de la Scotland Yard îi va garanta exactitatea, având în vedere că mi-a ajuns la ureche prin bunele lui oficii. Acum mai bine de șase luni, au fost furate de la departamentul de stat american câteva planuri navale importante. Ele reprezentau poziția câtorva dintre cele mai însemnate sisteme de apărare portuară, care ar valora o sumă de bani considerabilă pentru oricare guvern străin - de exemplu, cel japonez. Bănuiala a căzut pe un tânăr cu numele Luigi Valdarno, italian de origine, ce deținea o funcție minoră în departament și care a dispărut odată cu documentele. Fie că Luigi Valdarno a comis sau nu furtul, cert e că a fost descoperit împușcat două zile mai târziu în East Side din New York. Documentele nu se aflau asupra lui. Ei, de un timp, Luigi Valdarno era combinat cu o anume domnișoară Elsa Hardt, o tânără cântăreață apărută de curând, care locuia cu un frate într-un apartament din Washington. Nu se cunoștea nimic despre antecedentele domnișoarei Elsa Hardt, iar ea a dispărut brusc și oarecum simultan cu uciderea lui Valdarno. Există motive să credem că în realitate ea era un spion internațional desăvârșit, care a desfășurat o bogată activitate ticăloasă sub diverse nume. Serviciul Secret American, în timp ce se străduia s-o depisteze, a supravegheat concomitent un anume japonez insignifiant care locuia la Washington. Erau siguri că, în momentul când Elsa Hardt își va acoperi suficient urmele, îl va aborda pe domnul respectiv. Unul din aceste personaje a plecat pe neașteptate în Anglia acum două săptămâni. S-ar părea deci că Elsa Hardt este în Anglia.

Poirot se opri, apoi adăugă blând: descrierea oficială a Elsei Hardt este: înălțimea 5,7 picioare ^{x)}, ochi albaștri, păr castaniu, tenul alb, nas drept, fără semne particulare.

– Doamna Robinson! am suspinat adânc.

– Există această posibilitate, oricum, mă corectă Poirot. De asemenea, am aflat că un bărbat oacheș, un străin, a întrebat chiar azi-dimineață de locatarii de la apartamentul 4. De aceea, *mon ami*, mi-e teamă că va trebui să renunți la somnul tău de frumusețe de diseară și să mă însoțești în veghea mea de o noapte în apartamentul de jos, înarmat cu excelentul tău revolver, *bien entendu*.

– Chiar așa, am strigat cu entuziasm. Când începem?

– Îmi închipui că miezul nopții e o oră atât solemnă, cât și potrivită. Nu e probabil să se întâmple ceva mai înainte.

Fix la ora 24, ne-am strecurat atent în liftul de cărbune și am coborât la etajul doi. Manipulată de Poirot, ușa de lemn s-a deschis rapid înăuntru și am intrat în apartament. Din camera de serviciu am trecut în bucătăria propriu-zisă, unde ne-am așezat comod pe două scaune cu ușa dinspre hol deschisă.

– Acum nu avem altceva de făcut decât să așteptăm, zise Poirot mulțumit, închizând ochii.

Mie așteptarea mi se păru nesfârșită. Mi-era groază să nu adorm. Tocmai pe când mi se părea că stăteam acolo de cel puțin opt ceasuri, dar în realitate stătusem, așa cum am aflat după aceea, exact o oră și 20 de minute, îmi ajunse la ureche un scârțâit slab. Poirot îmi atinse mâna. M-am ridicat și ne-am îndreptat cu atenție împreună în direcția holului. Zgomotul venea dintr-acolo. Poirot îmi șopti la ureche:

x) Adică 1,72 m.

– E afară, la ușa din față. Taie broasca. Când îți dau semnalul, nu înainte, îl prinzi pe la spate și îl ții bine. Ai grijă, are cuțit.

În curând se auzi zgomotul a ceva rupt și prin ușă apăru un mic cerc de lumină. Acesta fu stins imediat și ușa se deschise încet. Poirot și cu mine ne lipirăm de zid. Am auzit răsuflarea unui om trecând pe lângă noi. Apoi și-a aprins lanterna, timp în care Poirot mi-a șuierat la ureche:

– *Allez!*

Am sărit amândoi. Cu o mișcare rapidă, Poirot a înfășurat capul intrusului cu un șal de lână subțire, în timp ce eu i-am imobilizat mâinile. Toată treaba s-a făcut iute și fără zgomot. I-am smuls pumnalul din mână și pe când Poirot îi dădea jos șalul de pe ochi, ținându-l totuși strâns bine în jurul gurii, am scos revolverul ca să-l vadă și să înțeleagă că orice rezistență e de prisos. Când încetă să se zbată, Poirot îi șopti repede ceva la ureche. După o clipă, bărbatul aprobă din cap. Apoi, ordonându-i tăcere cu o mișcare a mâinii, Poirot o luă înainte și cu toții ieșirăm din apartament și coborârăm treptele. Ostaticul îl urma, iar eu veneam în urmă cu revolverul. Când ieșirăm în stradă, Poirot se întoarse spre mine:

– Ne-așteaptă un taxi după colț. Dă-mi revolverul. Nu mai avem nevoie de el acum.

– Dar dacă tipul încearcă să scape?

Poirot zâmbi.

– N-o să încerce.

M-am întors într-un minut cu taxiul care aștepta. Șalul fusese desfăcut de pe fața străinului, iar eu am tresărit surprins:

– Nu-i japonez, am exclamat în șoaptă către Poirot.

– Observația a fost dintotdeauna punctul tău forte, Hastings. Nimic nu-ți scapă. Nu, acest bărbat nu-i japonez. E italian.

Ne-am urcat în taxi și Poirot dădu șoferului o adresă în St. John's Wood. Eram deja complet depășit de evenimente. Nu voiam să-l întreb pe Poirot unde mergem de față cu ostaticul și mă străduiam în zadar să fac puțină lumină asupra întâmplărilor.

Coborâram la ușa unei căsuțe mai retrase față de bordura străzii. Un drumeț puțin afumat mergea împleticindu-se pe trotuar și aproape se izbi de Poirot, care-i spuse câteva cuvinte aspre, pe care nu le-am prins. Am urcat cu toții treptele casei. Poirot sună și ne făcu semn să stăm mai la o parte. Nu răspunse nimeni și sună din nou, apoi prinse ciocănelul și bătă câteva minute viguros.

Deodată, apăru o lumină și ușa se deschise cu grijă.

– Ce dracu vrei? întrebă aspru o voce bărbătească.

– Vreau să vorbesc cu doctorul. Soția mea s-a îmbolnăvit.

– Nu stă nici un doctor aici.

Bărbatul se pregătea să închidă ușa, dar Poirot își băgă cu agilitate piciorul înăuntru. Deveni brusc caricatura perfectă a unui francez furios.

– Ce spui, nu-i nici un doctor? Te bag în pușcărie. Trebuie să vii! Rămân aici și sun și bat toată noaptea.

– Dragă domnule... Ușa se deschise din nou și bărbatul, îmbrăcat în halat de casă și papuci, făcu un pas înainte să-l liniștească pe Poirot, aruncând o privire agitată de jur – împrejur.

– Chem poliția.

Poirot se pregătea să coboare treptele.

– Nu, nu face asta, pentru numele lui Dumnezeu!
Omul se repezi după el.

Cu un brânci ușor, Poirot îl trimise împleticindu-se în josul scărilor. În clipa următoare, toți trei eram înăuntru cu ușa închisă și ferecată.

– Repede - aici. Poirot o luă înainte în camera cea mai apropiată și aprinse lumina. Iar tu - în spatele draperiei.

– *Si, signor*, zise italianul și lunecă rapid în spatele faldurilor grele ale catifelei de culoare roz care drapau fereastra.

Tocmai la timp. Chiar în clipa în care se făcu dispărut, o femeie dădu buzna în cameră. Era înaltă, cu păr roșcat și înfășurată într-un kimono stacojiu peste silueta zveltă.

– Unde-i soțul meu? strigă ea cu o privire scurtă înspăimântată. Cine sunteți?

Poirot făcu un pas înainte și se înclină.

– Să sperăm că soțul dumneavoastră n-o să răcească.
Am observat că avea papuci și că halatul era călduros.

– Cine sunteți? Ce faceți în casa mea?

– Este adevărat că nici unul din noi n-a avut plăcerea să vă cunoască, doamnă. Este cu atât mai regretabil cu cât unul dintre noi a venit special de la New York să vă întâlnească.

Draperia se dădu la o parte și italianul ieși din ascunzătoare. Spre groaza mea, am observat că se juca nervos cu revolverul meu, pe care Poirot făcuse fără îndoială greșeala să-l lase jos în taxi.

Femeia scoase un strigăt asurzitor și se întoarse să fugă, dar Poirot stătea în dreptul ușii închise.

– Lasă-mă să trec, urlă ea. O să mă ucidă.

– Cine i-a făcut de petrecanie lui Luigi Valdarno? întrebă italianul pe un ton aspru, jucându-se în continuare cu arma și îndreptând-o pe rând spre fiecare din noi. N-am îndrăznit să facem nici o mișcare.

– Doamne, Dumnezeule, Poirot, e îngrozitor. Ce ne facem? am strigat.

– Ți-aș rămâne îndatorat dacă ai vorbi mai puțin, Hastings. Te asigur că prietenul nostru n-o să tragă până nu-i dau semnalul.

– Tu ești sigur de asta? zise italianul, privindu-l chiorâș.

Nu eram așa de sigur de asta, iar femeia se întoarse spre Poirot cât ai clipi din ochi.

– Ce vreți?

Poirot se înclină.

– Nu cred că e necesar să insult inteligența domnișoarei Elsa Hardt răspunzându-i la întrebare.

Cu o mișcare rapidă femeia înșfăcă o pisică mare de catifea care slujea ca acoperitoare pentru telefon.

– Sunt prinse în dublura ăsteia.

– Deșteaptă treabă, murmură Poirot admirativ. Se dădu la o parte din dreptul ușii. Bună seara, doamnă. Am să-l rețin pe prietenul dumneavoastră din New York în timp ce vă pregătiți fuga.

– Ce nebun! urlă italianul cel solid și ridicând revolverul trase în silueta în retragere a femeii, tocmai când eu mă aruncam asupra lui.

Dar arma țacăni inofensiv în timp ce vocea lui Poirot se ridica cu un reproș blând.

– Nu vrei să ai niciodată încredere în vechiul tău prieten, Hastings. Nici pe prieteni nu-i suport să poarte pistoale încărcate la ei, cu atât mai mult o simplă cunoștință. Nu, nu, *mon ami*, i se adresă el italianului care înjura grosolan. Poirot continuă pe un ton de reproș

liniștitor: Vezi ce-am făcut pentru tine? Te-am salvat de la spânzurătoare. Și să nu crezi că frumoasa noastră doamnă va scăpa. Nu, nu, casa e supravegheată în față și în spate. O să se ducă direct în brațele poliției. Nu-i așa că e un gând frumos și consolator? Da, acum poți să părăsești camera. Dar ai grijă - ai mare grijă. Eu... Ah, a plecat. Iar prietenul meu Hastings mă privește cu ochi plini de reproș. Dar a fost așa de simplu! Era evident de la început că din, probabil, sute de solicitanți pentru apartamentul 4 din blocul Montagu, numai familia Robinson era considerată potrivită. De ce? Ce-i deosebea de restul solicitanților dintr-o privire? Infățișarea? Poate, dar nu era chiar așa de neobișnuită. Atunci, numele.

- Dar numele de Robinson nu are nimic neobișnuit, strigai eu. E un nume foarte comun.

- Ah! Exact. Asta era ideea. Elsa Hardt și soțul ei, ori frate sau orice era de fapt, vin de la New York și închiriază un apartament pe numele de domnul și doamna Robinson. Deodată, află că una din societățile secrete, Mafia sau Camorra, din care făcea parte, fără îndoială, Luigi Valdarno, e pe urmele lor. Ce fac atunci? Găsesc un plan de o simplitate transparentă. Evident că știau că urmăritorii lor nu-i cunoșteau personal pe nici unul din ei. Atunci ce poate fi mai simplu? Oferă apartamentul cu o chirie absurd de mică. Din miile de cupluri tinere din Londra în căutare de locuință nu se poate să nu fie și câțiva Robinsoni. Nu e decât o chestiune de așteptare. Dacă ai să te uiți la numele de Robinson din cartea de telefon, îți vei da seama că blonda doamnă Robinson era inevitabil să sosească mai curând sau mai târziu. Ce se mai întâmplă? Sosește răzbunătorul. Știe numele, știe adresa. Lovește! Totul s-a terminat, răzbunarea este încheiată, iar domnișoara Elsa Hardt a scăpat din nou ca prin urechile acului. Apropo, Hastings, trebuie să mă prezinți adevăratei

doamne Robinson - ființa aceea cinstită și încântătoare. Ce-o să zică atunci când o să afle că i s-a spart apartamentul? Trebuie să ne grăbim să ne întoarcem. Ah, parcă-i aud venind pe Japp și pe prietenii lui.

Lovituri puternice de ciocănel răsunară la ușă.

– Cum ai știut adresa asta? l-am întrebat pe Poirot urmându-l în hol. O, bineînțeles că ai pus pe cineva s-o urmărească pe prima doamnă Robinson când a părăsit celălalt apartament.

– *À la bonne heure*, Hastings. În sfârșit, îți folosești celulele cenușii. Hai să-i facem o mică surpriză lui Japp.

Trăgând încet zăvorul, scoase capul pisicii pe ușă și făcu un strident: *miau*.

Inspectorul de la Scotland Yard, care stătea afară cu un alt bărbat, sări în lături fără voia lui.

– Oh, nu-i decât *monsieur* Poirot cu una din glumele lui! exclamă el când capul lui Poirot ieși după cel al pisicii. Dă-ne drumul înăuntru, domnule.

– Prietenii noștri sunt sănătoși și voinici?

– Da, am prins păsărelele. Dar n-aveau la ele marfa.

– Înțeleg. Deci ai venit să faci o percheziție. Păi, eu sunt pe cale să plec cu Hastings, dar înainte de asta aș vrea să-ți țin o mică conferință despre istoria și obiceiurile pisicilor domestice.

– Pentru Dumnezeu, dar ce, ai înnebunit de tot?

– Pisica, declamă Poirot, a fost venerată în Egiptul antic. Încă se consideră a fi un semn al norocului, dacă o pisică neagră îți taie calea. Japp, pisica asta ți-a tăiat drumul în seara aceasta. Știu că în Anglia nu e politicos să vorbești despre interiorul oricărui animal sau persoană. Dar interiorul acestei pisici este deosebit de delicat. Mă refer la căptușeală.

Al doilea bărbat luă, mormăind, pisica din mâna lui Poirot.

– Oh, am uitat să fac prezentările, zise Japp. Domnule Poirot, dânsul este domnul Burt de la Serviciul Secret American. Degetele experte ale americanului pipăiseră ceea ce căutau. Întinse mâna și o clipă nu găsi cuvintele. Apoi se ridică la înălțimea evenimentului.

– Mi-a făcut plăcere, spuse domnul Burt.

Trotuarul pătat cu sânge

– E curios, spuse Joyce Lemprière, dar nu-mi prea place să vă relatez povestea mea. S-a întâmplat demult, mai exact acum cinci ani, dar m-a obsedat tot timpul de atunci. Partea frumoasă, liniștită de deasupra și cea ascunsă, macabră de desubt. Și lucru cidat e că schița pe care am pictat-o atunci s-a îmbibat de aceeași atmosferă. Când te uiți prima dată la ea, e doar o schiță neterminată a unei străzi în pantă din Cornwall, luminată de razele soarelui. Dar, dacă te uiți mai mult timp, ceva sinistru se strecoară în ea. N-am vândut-o, dar nici nu mă uit vreodată la ea. Se află în colțul studioului, cu fața la perete.

Numele localității este Rathole. E un mic sat pescăresc ciudat din Cornwall, foarte pitoresc, poate prea pitoresc. A conservat cam mult din atmosfera tipică pentru "La ceainăria voastră veche". Are prăvălii cu fete tunse scurt, în bluze de pânză groasă, care decorează motouri pe pergament. Totul e drăguț și ciudat, dar și plin de orgolii.

– Ce, nu știu eu? remarcă, mormăind dezaprobat, Raymond West. Blestemul autocarului pentru excursii, îmi închipui. Indiferent cât de îngust e drumul care duce la ele, nici un sat pitoresc nu e sigur.

Joyce îi dădu dreptate.

– Sunt drumuri foarte înguste care duc la Rathole și în pantă, ca acoperișul casei. Ei bine, dar să-mi continui povestirea. Mă dusesem în Cornwall pentru două săptămâni, ca să pictez. Există un han vechi la Rathole

numit "The Pölharwith Arms". Se zice că fusese singura clădire care rămăsese în picioare, după ce spaniolii bombardaseră cu obuze localitatea, prin 1500 și ceva.

– Nu cu obuze, observă Raymond West, încruntându-se. Te rog, încearcă să fii mai exactă cu istoria, Joyce.

– În orice caz, spaniolii au descărcat tunuri undeva, de-a lungul coastei și au tras în ei și casele s-au făcut praf. Dar, oricum, nu despre asta e vorba. Hanul era un loc vechi, minunat, cu un fel de portal susținut de patru stâlpi. Mă instalasem foarte bine și tocmai m-apucasem de lucru, când un automobil se zări târându-se și răsucindu-se în jos pe deal. Sigur că avea să se oprească în fața hanului, tocmai unde mă stânjenea cel mai mult. Coborâră un bărbat și o femeie – nu le-am luat seama în mod deosebit. Ea purta un soi de rochie mov din pânză și o pălărie de aceeași culoare.

Imediat, bărbatul ieși din nou și, spre marea mea satisfacție, mută mașina jos, pe chei și o lăsă acolo. Se întoarse la han, trecând pe lângă mine. Chiar în momentul acela, o altă mașină nenorocită sosi, coborând pe drumul răsucit și din ea ieși o femeie îmbrăcată în rochie de creton foarte extravagantă, de o culoare țipătoare, roșie cu poinsettia*, ce purta o pălărie mare de pai cubaneză, nu-i așa? – de un roșu foarte aprins.

Femeia aceasta n-a oprit în fața hanului ci a condus automobilul mai jos pe stradă, spre celălalt. Când bărbatul a văzut-o, a strigat uimit: "Carol, pe cinstea mea, nu-mi imaginez să te întâlnesc în locul ăsta uitat de lume. Nu te-am văzut de ani de zile. Hei uite-o pe Margery, soția mea. Trebuie să vii s-o cunoști".

x) specie mexicană cu frunze mari roșii care înconjoară flori mici galbene (bot. *Euphorbia pulcherrima*); denumire de la J.R. Poinsett, ambasador american în Mexic, care a descoperit-o.

Au urcat împreună spre han și am zărit-o pe cealaltă femeie ieșind pe ușă și îndreptându-se către ei. Am văzut-o în trecere pe cea cu numele de Carol. Suficient să observ o bărbie bine pudrată în alb și o gură rujată în roșu aprins și m-am întrebat, doar m-am întrebat, dacă Margery va fi prea încântată s-o cunoască. N-am putut să mă uit de aproape la Margery, dar, de la depărtare, părea să arate prost îmbrăcată și cu o purtare nefiresc de stângace.

Bineînțeles că asta nu era treaba mea, dar, câteodată, observi frânturi foarte ciudate de viață și, fără să vrei, le interpretezi. De unde stăteau ei n-am putut prinde decât momente din discuția care ajungea până la mine. Se gândeau să facă baie. Soțul, al cărui nume părea să fie Denis, vroia să ia o barcă și să vâslească de-a lungul coastei. Spunea că era o peșteră faimoasă cam la o milă, care merita să fie vizitată. Carol dorea și ea să vadă peștera, dar fu de părere să se plimbe pe stânci și să ajungă la ea pe uscat. Zicea că nu poate suferi bărcile. În cele din urmă, rămaseră înțeleși așa. Carol avea s-o ia pe poteca de pe stânci și să se întâlnească cu ei la peșteră, în timp ce Denis și Margery luau o barcă și ajungeau acolo vâslind.

Auzindu-i vorbind de făcut baie, m-a apucat și pe mine cheful să fac una. Era o dimineață foarte călduroasă și nu prea aveam spor la tabloul meu. M-am gândit că lumina soarelui de după-amiază va avea un efect mai reușit. Așa că mi-am adunat lucrurile și m-am dus spre o plajă micuță, pe care o descoperisem, ce se afla în partea opusă peșterii. Am tras o baie grozavă, am mâncat de prânz – limbă conservată și două roșii – și m-am întors după-masă plină de încredere și entuziasm să-mi continui schița.

Totul în Rathole părea să fie adormit. Avusesem dreptate în privința soarelui, umbrele erau mult mai pronunțate. Hanul "The Polharwith Arms" era în centrul tabloului. O rază de soare coborî oblic, luminează trotuarul din față, având un efect destul de curios. Am ghicit că cei trei se întorseseră cu bine, deoarece două costume de baie – unul roșu și altul bleumarin – atârnau pe balcon, uscându-se la soare.

Ceva se întâmplase cu un colț al schiței așa că m-am aplecat câteva momente să-l îndrept. Când am ridicat din nou privirea, o siluetă se sprijinea de unul din stâlpii de la "The Polharwith Arms", părând să fi aterizat acolo ca prin farmec. Era îmbrăcat ca pentru mers pe mare și mi-am închipuit că e pescar. Dar purta o barbă lungă neagră și dacă aș fi căutat un model pentru un căpitan spaniol rău, nu aș fi găsit unul mai potrivit. M-am apucat să lucrez febril, înainte ca el să se miște din loc, deși, din atitudinea lui rezulta, că era prea bine pregătit să sprijine stâlpii pe vecie.

Totuși, s-a dezlipit din locul acela, dar, din fericire, nu înainte să prind ceea ce vroiam. Veni spre mine și începu să vorbească. O, dar cum mai vorbea omul ăla!

– Rathole, spunea, a fost un loc foarte interesant.

Aflasem deja lucrul acesta și, deși l-am aprobat, nimic nu m-a salvat. Am înghițit toată povestea cu bombardamentul, adică cu distrugerea satului și cum proprietarul de la "The Polharwith Arms" a fost ultimul om ucis. Străpuns pe propriul său prag de sabia unui căpitan spaniel și cum sângele său s-a împrăștiat pe trotuar și pata n-a putut fi spălată timp de o sută de ani.

Totul se potrivea de minune cu atmosfera adormită, languroasă a după-amiezei. Vocea omului era foarte blândă și, totuși în același timp, se simțea în ea ceva cam înfricoșător. Deși avea o purtare foarte plăcută, simțeam că

din fire era crud. Mi-a povestit cu lux de amănunte despre inchiziție și teroarea răspândită de faptele spaniolilor, făcându-mă să le înțeleg mai bine decât până atunci.

Tot timpul cât mi-a vorbit am continuat să pictez și, deodată, mi-am dat seama că, ascultându-i cu emoție povestirea, introdusesem ceva ce nu era acolo. Pe acel pătrat alb de trotuar pe care căzuseră mai înainte razele de soare, în fața ușii de la "The Polharwith Arms", pictasem niște pete de sânge. Părea extraordinar că mintea putea juca asemenea feste mâinii, dar, când m-am uitat din nou în direcția hanului, am simțit un al doilea șoc. Mâna trasese numai ceea ce ochii văzuseră: picături de sânge pe trotuar.

M-am uitat încremenită câteva clipe. Apoi, am închis ochii și mi-am zis în sinea mea: "Nu fii așa de proastă, nu-i nimic acolo, cu adevărat", după care i-am deschis, dar petele de sânge erau încă în locul acela.

Deodată, am simțit că nu mai puteam rezista. I-am întrerupt pescarului șuvoiul său de cuvinte.

– Spuneți-mi, n-am vederea foarte bună. Acolo sunt pete de sânge pe trotuar?

Mă privi cu indulgență și bunătate.

– Nu mai sunt pete de sânge în zilele noastre, doamnă. Ceea ce vă povestesc s-a întâmplat acum cinci sute de ani.

– Da, i-am răspuns, dar în momentul ăsta, pe trotuarul – cuvintele îmi înghețară pe buze. Știam, știam că el nu vedea ceea ce eu vedeam. M-am ridicat și, cu mâinile care-mi tremurau, am început să-mi adun lucrurile. În momentul acela, tânărul care sosise cu mașina de dimineață ieși pe ușa hanului, privi în sus și-n jos pe stradă, cu totul uluit. În balconul de deasupra, soția lui ieși și strânse cos-

tumele de baie. O luă în jos, spre mașină, dar, brusc, se întoarse și traversă drumul îndreptându-se către pescar.

– Spune-mi, domnule, nu știi dacă femeia care a venit cu a doua mașină nu s-a întors încă?

– Doamna în rochia înflorată? Nu, domnule, n-am văzut-o. A plecat pe stânci spre peșteră, de dimineață.

– Știu, știu. Am făcut toți trei baie acolo și, după aceea, a plecat pe jos înapoi și de atunci n-am mai văzut-o. Nu putea să- i ia atâta timp să ajungă. Stâncile de pe-aici nu sunt periculoase, nu-i așa?

– Depinde, domnule, pe ce drum apuci. Cel mai bine e să iei un însoțitor care cunoaște locurile.

Fără îndoială, se referea la el însuși și începu o întreagă dizertație pe această temă, dar tânărul i-o retează nu prea politicos, se întoarse alergând spre han și-i strigă soției sale din balcon.

– Auzi, Margery, Carol încă nu s-a întors. Ciudat, nu-i așa?

Nu i-am auzit răspunsul lui Margery, dar soțul continuă :

– Știi, nu mai putem aștepta. Trebuie să ne grăbim spre Penrithar. Ești gata? Am să întorc mașina.

A făcut așa cum a zis și, imediat, cei doi au plecat. Între timp, încercasem, în mod hotărât, să-mi dovedesc cât de ridicole erau închipuirile mele. După ce mașina a plecat, m-am îndreptat spre han și am examinat îndeaproape trotuarul. Bineînțeles că nu erau pete de sânge. Nu, absolut totul fusese rezultatul imaginației mele care o luase razna. Totuși, într-un fel lucrul părea să fie și mai înfricoșător. În timp ce stăteam acolo, auzii vocea pescarului.

Se uita la mine într-un mod curios.

– V-ați gândit că ați văzut picături de sânge aici, da, doamnă?

Am dat din cap afirmativ.

– Asta-i foarte curios, asta-i foarte curios. Există o superstiție la noi, doamnă. Dacă cineva vede petele acelea de sânge...

Se opri.

– Da? l-am întrebat.

Continuă pe tonul acela moale, cu intonație de Cornwall, dar, fără să-și dea seama, limpede, cu o pronunție corectă, complet lipsit de întortochelile de vorbire regională.

– Doamnă, se spune că, dacă cineva vede petele acelea de sânge, va avea loc un deces în următoarele douăzeci și patru de ore.

Înfiorător! Mă trecu un fior pe la spate.

Continuă cu convingere:

– Există o tăbliță foarte interesantă în biserică despre moartea...

– Nu, mulțumesc, am spus hotărâtă, m-am întors rapid pe călcâie și am luat-o în sus pe stradă spre căsuța unde locuiam. Exact când am ajuns, am văzut în depărtare pe femeia pe care o chema Carol, coborând pe poteca dintre stânci. Se grăbea. Pe fundalul cenușiului stâncilor, semăna cu o floare roșie, otrăvitoare. Pălăria ei era de culoarea sângelui.

M-am cutremurat. Într-adevăr mi se urcase tot sângele la cap.

Mai târziu am auzit zgomotul făcut de mașina ei. M-am întrebat dacă și ea se ducea la Penrithar; dar ea apucă drumul la stânga, în direcție opusă. Am urmărit mașina cum a urcat dealul și a dispărut, răsuflând parcă

mai ușurată. Rathole apăru din nou în aerul său liniștit, somnoros.

– Dacă asta-i tot, sublinie Raymond West când Joyce se opri, îmi voi da imediat verdictul: indigestie, puncte în fața ochilor după mese.

– Asta nu-i tot, reîncepu Joyce. Trebuie să ascultați urmarea. Am citit-o în ziar, două zile mai târziu, sub titlul "Fatalitatea unei băi în mare". Se arăta cum doamna Dacre, soția căpitanului Denis Dacre, s-a înecat, din nenorocire, la Landeer Cove, puțin mai departe, pe coastă. Ea și cu soțul locuiau atunci la hotelul de acolo și-și exprimaseră dorința de a face baie, dar un vânt rece se porni. Căpitanul Dacre apreciasse că era prea frig, așa încât el împreună cu alții din hotel se duseseră pe terenul de golf din partea stângă. Totuși, doamna Dacre spusese că nu era prea rece pentru ea și se îndreptase singură spre golful mării. Când nu s-a întors, soțul ei s-a alarmat și, însoțit de prietenii săi, s-a dus pe plajă. I-au găsit hainele lângă o stâncă, dar n-au dat de urma nefericitei doamne. Cadavrul ei s-a găsit abia după o săptămână, când a fost adus la mal, la o oarecare distanță, mai jos pe coastă. Prezenta o lovitură puternică în cap, care-i precedase moartea și se agreea teoria că ea trebuie să se fi aruncat în mare și să se fi lovit cu capul de vreo stâncă. După câte am putut afla, moartea ei survenise exact la douăzeci și patru de ore după ce văzusem petele de sânge.

– Protestez, zise sir Henry. Asta nu e o problemă, e o poveste cu fantome. Domnișoara Lemprière este, evident, un medium.

Domnul Petherick tuși ca de obicei.

– Un lucru mă intrigă, interveni el, acea lovitură în cap. Cred că nu trebuie să excludem posibilitatea unei farse. Nu avem suficiente date la îndemână pentru asta.

Halucinația sau viziunea domnișoarei Lemprière este, desigur, interesantă, dar nu-mi dau seama prea clar asupra cărui punct dorește ea să ne pronunțăm.

– Indigestie și coincidență, zise Raymond, și oricum nu poți fi sigură că erau aceiași oameni. Pe lângă aceasta, blestemul, sau orice ar fi fost, se aplică numai locuitorilor din prezent de la Rathole.

– Presimt, spuse sir Henry, că sinistrul pescar are ceva de-a face cu această povestire. Dar sunt de acord cu domnul Petherick că domnișoara Lemprière ne-a dat foarte puține date.

Joyce se întoarse spre dr. Pender care, zâmbind, dădu neștiutor din cap.

– E o poveste foarte interesantă, zise el, dar mă tem că sir Henry și domnul Petherick au dreptate că există prea puține date pe care să ne bazăm.

Joyce se uită atunci curioasă la Miss Marple, care îi zâmbi.

– Și eu cred, Joyce dragă, că ești puțin șireată. Desigur, eu văd altfel lucrurile. Vreau să zic că noi, ca femei, apreciem amănuntul legat de haine. Dar nu cred că e o problemă cinstită să i-o pui unui bărbat. Trebuie să fi avut loc o mulțime de schimbări rapide. Ce femeie rea! Și un bărbat încă și mai rău.

Joyce se uită surprinsă la ea.

– Mătușă Jane, exclamă ea, vreau să zic Miss Marple, cred, sunt convinsă că știi adevărul.

– Ei bine, dragă, recunosc Miss Marple, e mult mai ușor pentru mine, care stau aici liniștită, decât a fost pentru tine, tu fiind și o pictoriță atât de sensibilă la atmosferă, nu-i așa? Stând aici și împletind vezi clar faptele. Picăturile de sânge cădeau pe trotuar din costumul de baie care atârna deasupra; acesta fiind roșu, bineînțeles,

criminalii înșiși nu și-au dat seama că era pătat de sânge. Biata fată, atât de tânără, biata de ea!

– Scuză-mă, Miss Marple, zise sir Henry, dar dumneata cunoști totul în timp ce eu sunt încă complet nelămurit. Dumneata și domnișoara Lemprière pareți să știți despre ceea ce vorbiți, dar noi, bărbații, suntem în necunoaștință de cauză.

– Am să vă spun acum sfârșitul povestirii, zise Joyce. Era un an mai târziu. Mă afluam într-o mică stațiune pe coasta de Est și pictam, când, deodată, am avut acel sentiment straniu pe care-l simți când ți se repetă ceva ce ți s-a întâmplat mai înainte. Erau două persoane, un bărbat și o femeie, pe trotuarul din fața mea și ei întâmpinau o a treia persoană, o femeie îmbrăcată într-o rochie roșie de creton cu poinsettia: "Carol, ce splendid! Ce întâmplare să te întâlnesc după atâția ani. O cunoști pe soția mea? Joan, aceasta este o veche prietenă, domnișoara Harding".

L-am recunoscut de îndată pe bărbat. Era același Denis pe care-l văzusem la Rathole. Soția era alta, adică era o Joan în loc de o Margery; dar ea era de același tip, tânără, cam prost îmbrăcată și foarte ștearsă. Am crezut pentru o clipă că înnebunesc. Au început să vorbească despre înot. Am să vă spun ce-am făcut. Atunci m-am dus ca din pușcă la poliție. Îmi închipuiam că o să socotească că sunt, probabil, cam țâcnită, dar nu-mi păsa. Și totul s-a întâmplat să fie în regulă. Acolo era un om de la Scotland Yard, care venise exact pentru lucrul acesta. Se părea – o, e groaznic să vorbesc despre asta – că poliția avea bănuiele în privința lui Denis Dacre. Acesta nu era numele său real, lua diferite nume pentru diverse ocazii. Făcea cunoaștință cu fete, de obicei cât se poate de șterse, fără multe rude sau prieteni, se însura cu ele, le asigura viața pentru mari sume de bani și apoi, o, e oribil! Femeia pe nume Carol

era soția lui adevărată și puneau întotdeauna în aplicare același plan. De fapt, așa au și reușit să-l prindă. Companiile de asigurare au devenit suspicioase. El venea într-o stațiune liniștită de la mare cu noua sa soție, apoi apărea cealaltă femeie și se duceau toți trei să înoate. Soția era ucisă, Carol se îmbrăca în hainele ei și se întorcea în barcă cu el. Apoi, plecau din localitate, oricare ar fi fost, după ce întrebau despre presupusa Carol și, când ajungeau în afara satului, Carol își punea în grabă, înapoi, rochia ei roșie țipătoare, se machia strident, se întorcea în sat și pleca cu propria ei mașină. Căutau să afle în ce direcție o lua curentul apei și presupusul deces se întâmpla în următorul loc de înot de-a lungul coastei, dar în direcția curentului. Carol juca rolul soției, se ducea singură spre o plajă mai ferită, lăsa lucrurile soției lângă o stâncă și pleca în rochia ei de creton înflorată așteptând liniștită până când soțul ei putea s-o reîntâlnească.

Presupun că atunci când a ucis-o pe biata Margery, ceva sânge trebuie să fi pătat costumul de baie al Carolei și, acesta fiind roșu, ei n-au observat, așa cum spune Miss Marple. Dar când l-au atârnat peste balcon, a început să picure. Ah! se cutremură. Încă îl mai văd.

– Desigur, spuse sir Henry, acum îmi reamintesc foarte bine. Davis era numele adevărat al bărbatului. Am scăpat din vedere că unul din multele sale nume fictive fusese Dacre. Formau o pereche extraordinar de vicleană. Întotdeauna mi s-a părut atât de uimitor că nimeni nu a sesizat schimbarea de identitate. De acord cu Miss Marple că hainele sunt mult mai ușor de descoperit decât fețele; dar a fost o schemă foarte inteligentă, deoarece, deși îl suspectam pe Davis, nu ne-a fost ușor să-l acuzăm de crimă, întrucât, întotdeauna, părea să aibă un alibi ireproșabil.

– Mătușă Jane, spuse Raymond, uitându-se la ea curios, cum de reușești? Ai dus o viață atât de liniștită și, totuși, nimic nu pare să te surprindă.

– Întotdeauna mi se pare că un lucru seamănă foarte mult cu un altul, în lumea asta, sublinie Miss Marple. Știți, a fost o doamnă Green care și-a înmormântat cinci copii și toți asigurați pe viață. Natural, cineva a început să devină bănuitor.

Dădu din cap dezaprobat:

– Există extrem de multă răutate în viața de la țară. Sper că voi, dragi tineri, să nu mai cunoașteți cât de rea este lumea!

Casa Idolului Astartei

– Ei acum, doctore Pender, ce o să ne povestești?
Bătrânul preot zâmbi cu blândețe.

– Mi-am petrecut viața în locuri liniștite, spuse el. Mi s-au întâmplat foarte puține evenimente. Totuși, odată când eram tânăr, am trecut printr-o experiență foarte stranie și tragică.

– Chiar? exclamă Joyce Lemprière în mod încurajator.

– N-am uitat-o niciodată, continuă preotul. Atunci m-a impresionat profund și, chiar și astăzi, dacă fac un ușor efort să-mi reamintesc, îmi revine simțământul acela de groază și oroare pe care l-am trăit în momentul ăla îngrozitor, când am văzut un om murind, fără vreun motiv aparent.

– Mă faci să mă înfior, Pender, se plânse sir Henry.

– Și eu mă-nfior, cum zici, îi răspunse celălalt. De atunci nu am mai râs de oamenii care folosesc cuvântul atmosferă. Există așa ceva. Există anumite locuri imprimare și saturate cu influențe bune sau rele, care-și pot face simțită puterea.

– Casa aceea, "The Larches", aduce multă nefericire, remarcă Miss Marple. Bătrânul domn Smithers și-a pierdut toți banii și a trebuit s-o părăsească, apoi s-a mutat familia Carlslake și Johnny Carlslake a căzut pe scări, și-a rupt piciorul așa că doamna Carlslake a fost nevoită să plece în sudul Franței să-și îngrijească sănătatea, iar în ceea ce

privește familia Burden, care locuiește acum acolo, am auzit că bietul domn Burden urmează să fie operat foarte curând.

– Cred că sunt prea multe superstiții în legătură cu treburile astea, opină domnul Petherick. Foarte multe proprietăți au de suferit de pe urma unor zvonuri puse în circulație fără temei sau din prostie.

– Am cunoscut una sau două "fantome" care aveau o personalitate foarte robustă, remarcă sir Henry chicotind.

– Cred, interveni Raymond, că ar trebui să-i permitem domnului Pender să-și continue povestirea.

Joyce se ridică și stinse cele două lămpi, lăsând camera să fie luminată numai de focul jucăuș din șemineu.

– Atmosferă, zise ea. Acum putem continua.

Dr. Pender îi zâmbi, se rezemă de speteaza scaunului și, după ce-și scoase pince-nez-ul, începu să povestească pe un ton blând, evocator.

– Nu știu dacă vreunul dintre dumneavoastră cunoașteți Dartmoor-ul. Localitatea de care vă vorbesc este situată pe malurile apei Dartmoor. Era o casă foarte frumoasă și, deși fusese de vânzare de mai mulți ani, nu-și găsisese cumpărători. Probabil, situația era mai neplăcută iarna, dar priveliștea era măreață și clădirea însăși avea unele trăsături curioase și originale. A fost cumpărată de un om pe nume Haydon – sir Richard Haydon. Îl cunoscusem în timpul facultății și, deși, nu-l mai văzusem câțiva ani, păstrând vechile legături de prietenie, am acceptat cu plăcere invitația sa de a mă duce la Silent Grove, cum se numea noua sa proprietate.

Cei din casă nu erau prea numeroși. Acolo locuiau Richard Haydon însuși și vărul său, Elliot Haydon. Se mai aflau o lady Mannering cu o fiică palidă, cam ștearsă, pe nume Violet. Era un căpitan Roger cu soția, mari amatori

de călărie, cu fețele bătute de vânt, care trăiau numai pentru cai și vânătoare. Lor li se alăturau un tânăr dr. Symonds și o domnișoară Diana Ashley. Știam ceva despre cea din urmă. Fotografia ei apărea des în ziarele despre înalta societate și se număra printre frumusețile celebre ale vremii. Înfățișarea era cu totul izbitoare. Brunetă, înaltă, cu tenul frumos, de un alb palid, pe când ochii ei negri, pe jumătate închiși, ușor oblici îi dădeau un curios aer picant oriental. Avea de asemenea, o voce minunată, profundă, dar ca un clopoțel.

Am observat imediat că prietenul meu, Richard Haydon era foarte mult atras de ea și am bănuir că întreaga adunare fusese chemată ca să creeze un cadru pentru ea. Cât privește sentimentul ei, nu eram atât de sigur. Era capricioasă în etalarea favorurilor sale. Într-o zi vorbea numai cu Richard și nu mai acorda nimănui altcuiva atenție, în ziua următoare îl prefera pe vărul acestuia, Elliot și părea că nu are habar de existența unei persoane pe nume Richard, ca, în continuare, să-i dedice zâmbetele cele mai fermecătoare liniștitului și retrasului dr. Symonds.

În dimineața de după sosirea mea, gazda noastră ne-a arătat proprietatea. Casa în sine nu avea nimic remarcabil – o clădire solidă, bine construită din granit de Devonshire. Ridicată să reziste timpului și intemperiilor. Nu era romantică, dar foarte confortabilă. De la ferestre se puteau vedea panorama regiunii necultivate și terenurile rezervate pentru vânătoare, vaste dealuri rotunjite, încoronate cu Tor-uri* bătute de vreme.

Pe pantele celui mai apropiat Tor se găseau diferite cercuri de colibe, relicve din străvechile zile ale epocii de piatră. Pe un alt deal, fusese recent excavată... o movilă în

* deal stâncos sau pisc, în special în Devon și Cornwall.

care se găsiseră anumite obiecte din bronz. Haydon începuse să manifeste interes pentru lucrurile legate de antichitate și ne vorbi cu multă înflăcărare și entuziasm. Chiar acest loc, ne explica el, era deosebit de bogat în mărturii despre trecut.

Locuitori din neolitic, druizi, romani și chiar urme ale primilor fenicieni puteau fi găsite.

– Dar locul acesta este cel mai interesant dintre toate, a spus el. I-ați reținut numele – Silent Grove*. Ei bine, e destul de ușor să-ți dai seama de unde i se trage denumirea.

Ne indică ceva anume cu mâna. Deși partea aceea era necultivată, numai stânci, buruieni și un soi de ferigă sălbatică, la vreo sută de iarzi de casă se ridica un crâng cu copaci îndesiți unul în altul.

– O relicvă din cele mai vechi timpuri, spuse Haydon. Copacii au murit și alții au fost plantați în loc, dar, în general, s-a păstrat foarte mult cum era odinioară – poate pe vremea locuitorilor fenicieni. Veniți să vă uitați!

L-am urmat cu toții. Când am intrat în crâng, o curioasă tensiune mă cuprinsese. Cred că de vină era liniștea. Nici o pasăre nu părea să-și fi făcut cuibul în copacii aceștia. Domnea un simțământ de dezolare și oroare. L-am văzut pe Haydon privindu-mă cu un zâmbet curios.

– Simți ceva în legătură cu locul ăsta, Pender? mă întrebă el. Antagonism cumva? Sau neliniște?

– Nu-mi place, i-am răspuns neliniștit.

– Ești în drepturi depline. Aceasta a fost fortăreața unuia dintre cei mai vechi dușmani ai credinței tale. Acesta este Crângul lui Astarte **.

– Astarte?

* (engl) crângul liniștit.

** Astarte, Ashtaroth, Ashtoreth, Ishtar, echivalentul oriental al Afroditei, zeița iubirii și rodirii.

– Astarte sau Ishtar sau Ashtoreth sau oricum vreii să-i zici. Eu prefer numele fenician de Astarte. Cred că există, în țară, un Crâng al Astartei cunoscut – la nord de Wall. N-am nici o dovadă, dar îmi place să cred că deținem aici un adevărat, un autentic Crâng al Astartei. Uite, în acest cerc dens de copaci, s-au desfășurat ritualuri sacre.

– Ritualuri sacre, murmură Diana Ashley. Ochii ei visători priveau undeva departe. Mă întreb cum se desfășurau?

– Nu prea onorabile, în orice caz, râse tare, fără rost, căpitanul Roger. Și persoane destul de abile, îmi închipui. Haydon nu-i acordă atenție.

– În mijlocul Crângului trebuia să fi fost un templu, spuse el. Nu pot să vă arăt urma vreunuia, dar mi-am pus și eu puțin imaginația la contribuție.

În momentul acela pășeam într-un mic luminiș din mijlocul copacilor. În centru, se afla ceva asemănător unei case de vară construită din piatră. Diana Ashley se uită întrebătoare spre Haydon.

– O numesc Casa Idolului, spuse acesta. Este Casa Idolului lui Astarte.

Se îndreptă spre ea. Înăuntru, pe un stâlp simplu de abanos stătea o mică figurină ciudată reprezentând o femeie cu coarne, călare pe un leu.

– Astarte a fenicienilor, spuse Haydon, Zeița Lunii.

– Zeița Lunii, strigă Diana. O, hai să facem o petrecere pe cinste la noapte. Cu haine de carnaval. Și să venim aici, la lumina lunii, să sărbătorim ritualurile Astartei.

Am făcut un gest brusc și Elliot Haydon, vărul lui Richard, se întoarse repede spre mine.

– Nu vă plac toate astea, Padre, nu-i așa?

– Nu, nu-mi plac, am recunoscut pe un ton grav.

Se uită la mine în mod curios.

– Dar nu-i decât o prostie. Dick n-are cum să știe dacă acesta este un crâng cu adevărat sacru. E doar o fantezie de-a lui; îi place să se joace cu ideea asta. Și oricum, dacă ar fi fost...

– Dacă ar fi fost?

– Ei bine... răsese el stingherit. Doar nu crezi în chestii de- astea, nu-i așa? Dumneata, un pastor!

– Nu sunt sigur că eu ca pastor n-ar trebui să cred în asta.

– Dar treburile acestea s-au terminat și au dispărut de mult.

– Nu sunt chiar așa de sigur, i-am răspuns, contemplând cele din jurul meu. Știu doar un lucru: în general, nu sunt un om sensibil la atmosferă, dar, de când am intrat în acest crâng de copaci, am o curioasă impresie că simt răul și amenințarea în jurul meu.

Privi, din nou stânjenit, peste umăr.

– Da, spuse, este... este oarecum straniu. Știu ce vrei să spui, dar bănuiesc că numai imaginația noastră ne face să ne simțim așa. Ce părere ai, Symonds?

Doctorul tăcu un minut, două, înainte de a răspunde. Apoi spuse liniștit:

– Nu-mi place. Nu pot să vă spun de ce. Dar, într-un fel sau altul, nu-mi place.

În momentul acela, Violet Mannering veni spre mine.

– Îmi repugnă locul ăsta, țipă ea. Îmi repugnă. Să ieșim de- aici!

Ne-am îndepărtat și ceilalți ne-au urmat. Numai Diana Ashley întârzia. Am întors capul, m-am uitat peste umăr și am văzut-o stând în fața casei idolului, privind cu intensitate la imaginea dinăuntru.

Ziua era neobișnuit de frumoasă și călduroasă așa că propunerea Diane Ashley de a organiza o petrecere costumată în seara aceea a fost bine primită. Obșnuitele râsete, șoapte și cusutul disperat în secret – am avut parte de toate – și, când ne-am făcut apariția pentru cină, au izbucnit ca de obicei strigăte de veselie.

Rogers și soția sa erau "îmbrăcați" ca locuitori ai colibelor din neolitic, ceea ce explica brusca dispariție a preșurilor din fața căminelor. Richard Haydon și-a imaginat că e un marinar fenician, iar vărul său – șeful unei bande de hoți; doctorul Symonds făcea pe bucătarul șef, lady Mannering pe o soră de spital și fata ei pe o sclavă cercheză. Eu m-am travestit, cam străveziu, într-un călugăr. Diana Ashley a coborât ultima, dezamăgindu-ne pe toți, fiindcă era înfășurată într-un domino* negru inform.

– Necunoscuta, declară ea plină de aere. Asta sunt. Acum, pentru Dumnezeu, hai să mergem la masă.

După cină am ieșit din casă. Era o noapte frumoasă, caldă, blândă și luna se ridica. Am cutreierat, am pălăvrăgit și timpul a trecut destul de repede. Trebuie să fi trecut o oră când ne-am dat seama că Diana Ashley nu mai era cu noi.

– Sunt sigur că nu s-a dus la culcare, spuse Richard Haydon.

Violet Mannering clătină din cap:

– O, nu, interveni ea. Am văzut-o îndreptându-se în direcția aceea, acum vreun sfert de oră.

În timp ce vorbea indica crângul de copaci care se profila negru și plin de umbre în lumina lunii.

– Mă întreb ce pune la cale, se repezi Richard Haydon, jur că vreo drăcovenie. Să mergem să vedem!

* Îmbrăcăminte de bal costumat.

Ne-am îndreptat cu toții într-acolo, oarecum plini de curiozitate de ce putea pune la cale domnișoara Ashley. Totuși, în ceea ce mă privește, simțeam o anumită reținere de a intra în cercul de copaci întunecat, prevestitor de rele. Ceva mai puternic decât mine părea să mă rețină și să mă îndemne să nu pășesc înăuntru. Eram mai convins decât oricând de răul esențial al locului. Cred că unii dintre ceilalți simțeau aceleași senzații ca și mine, deși n-ar fi fost dispuși s-o recunoască. Copacii erau atât de apropiați unii de alții, încât lumina lunii nu putea pătrunde. Se auzeau mai multe sunete în jurul nostru – șoapte și oftaturi. Aveam sentimentul a ceva extrem de straniu, așa că din spirit de conservare, am rămas cu toții grupați.

Deodată, am dat de poiana din mijlocul crângului și am rămas încremențiți de uimire, întrucât în pragul Casei Idolului, se profila o siluetă, învăluită toată în tifon diafan, purtând două coarne proeminente care se ridicau din masa neagră a părului ei.

– Doamne Sfinte, exclamă Richard Haydon și fruntea i se umplu de sudoare.

Dar Violet Mannering era mai perspicace.

– E Diana, exclamă ea. Cum s-a transformat? O, arată oarecum altfel!

Silueta din prag își ridică mâinile. Înaintă un pas și cântă pe un ton înalt, plăcut.

– Sunt Preoteasa Astartei, fredonă ea. Aveți grijă cum vă apropiați de mine, căci moarte țin în mână mea.

– Nu fă asta, dragă, protestă lady Mannering. Ne trec toți fiorii, să știi!

Haydon sări spre ea.

– Doamne, Diana, strigă el. Ești minunată!

Ochii mei se obișnuiseră de-acum cu lumina lunii și puteam vedea mai clar. Așa cum spusese Violet, ea arăta

schimbată. Fața era mult mai oriental conturată, ochii – niște deschizături oblice – degajau o oarecare cruzime în strălucirea lor și ciudatul zâmbet ce i se citea pe buze nu-l mai văzusem niciodată.

– Ai grijă, strigă ea prevenind pe oricine. Nu vă apropiați de zeiță. Dacă cineva pune mâna pe mine, moare.

– Ești minunată, Diana, strigă și Haydon, dar termină! Nu știu cum, dar... nu-mi prea place!

El se îndrepta spre ea prin iarbă și ea întinse o mână.

– Oprește-te, strigă ea. Încă un pas și te voi lovi cu magia Astartei.

Richard Haydon râse și grăbi pasul, când, deodată, un lucru curios se întâmplă. Ezită o clipă, apoi păru că se împiedică și căzu lat.

Nu se ridică, ci rămase unde căzuse cu fața la pământ.

Deodată, Diana începu să râdă ca o isterică. Era un hohot straniu, oribil, care tulbura liniștea poienii.

Cu o înjurătură, Elliot se repezi în față.

– Nu suport asta, țipă el, ridică-te Dick, ridică-te, omule!

Și totuși, Richard Haydon zăcea unde căzuse. Elliot Haydon se apropie, îngenunchie lângă el și-l întoarse încet cu fața-n sus. Se aplecă peste el, uitându-se la fața acestuia.

Apoi se ridică brusc și rămase clătinându-se puțin.

– Doctore, zise, doctore, pe crucea mea, vino! Cred... cred că e mort.

Symonds se repezi într-acolo, pe când Elliot se întoarse încet spre noi. Se uita în jos la mâinile sale într-un fel pe care nu l-am înțeles.

În clipa aceea o auzirăm pe Diana țipând sălbatic:

– L-am omorât! O, pe Dumnezeuul meu, n-am vrut, dar l-am omorât!

Și leșină, căzând pe o grămadă de iarbă călcată în picioare.

Doamna Rogers urlă ca scoasă din minți:

– O, să plecăm din locul ăsta îngrozitor, ni se poate întâmpla orice aicea. Vai, e înfiorător!

Elliot mă apucă de umăr.

– Nu se poate, domnule, murmură el, îți spun că nu se poate! Un om nu poate fi ucis așa. E...e împotriva Naturii.

Am încercat să-l liniștesc.

– Există vreo explicație, am zis eu. Vărul tău trebuie să fi suferit de pe urma unei slăbiciuni neașteptate a inimii. Șocul și excitarea...

El mă întrerupse:

– Nu înțelegi. Își ridică mâinile să le văd și am observat pete roșii pe ele. Dick nu a murit de pe urma șocului, a fost lovit... lovit în inimă și nu există nici o armă.

L-am privit neîncrezător. În momentul acela, Symonds se ridicase după ce examinase trupul și se îndreptă spre noi. Era palid și tremura tot.

– Am înnebunit cu toții? spuse el. Ce-i cu locul ăsta, încât lucruri de acest gen se pot întâmpla aici?

– Deci e adevărat? am întrebat eu.

Dădu din cap că da.

– Rana seamănă cu una făcută de un stilet lung, subțire, dar... nu-i nici un stilet acolo.

Ne-am uitat cu toții unii la alții.

– Dar trebuie să fie acolo, strigă Elliot Haydon. Trebuie să fi căzut din rană. Trebuie să fie, undeva, pe jos. Să cercetăm!

Ne-am uitat degeaba în jur. Violet Mannering spuse deodată:

– Diana avea ceva în mână ei. Un fel de stilet. L-am văzut. L-am zărit strălucind când îl amenința.

Elliot Haydon clătină din cap:

– Nu s-a apropiat la mai mult de trei iarzi de ea, obiectă el.

Lady Mannering se aplecase peste fata care leșinase.

– N-are nimic în mână acum, ne informă ea, și nu văd nimic pe pământ. Ești sigură că l-ai văzut, Violet? Eu nu l-am văzut.

Doctorul Symonds se apropie de fată.

– Trebuie s-o ducem în casă, spuse el. Rogers, vrei să mă ajuți?

Am cărat fata leșinată în casă. Apoi ne-am întors și-am luat cadavrul lui sir Richard.

Dr. Pender se opri și, parcă cerându-și scuze, ne privi pe toți pe rând.

– Astăzi, se cunosc unele lucruri mai bine, datorită influenței romanelor detective. Orice băiat de pe stradă știe că un cadavru trebuie să fie lăsat unde se găsește. Dar, pe timpul acela, nu aveam asemenea cunoștințe, așa că am dus trupul lui Richard Haydon în dormitorul său din casa pătrată de granit, iar majordomul a fost trimis pe bicicletă să aducă poliția, de la vreo 12 mile depărtare.

Atunci, Elliot Haydon mă trase de o parte.

– Uite ce e, spuse el, mă întorc la crâng. Arma aceea trebuie găsită.

– Dacă a fost vreo armă, am răspuns eu sceptic.

Mă apucă de braț și mă trase cu furie.

– Ți-a intrat superstiția aia în cap. Crezi că moartea lui a fost supranaturală; bine, eu mă întorc în crâng să aflu.

Eram, în mod curios, împotriva ca el să procedeze așa. Am făcut tot ce mi-a stat în putință ca să-l împiedic. Simpla idee a cercului acela des de copaci mă îngrozea și aveam presentimentul unei noi nenorociri. Dar Elliot era pornit de-a binelea. Cred că și el era speriat, dar nu vroia s-o recunoască. S-a dus ferm hotărât să dezlege tot misterul.

A fost o noapte foarte înfricoșătoare; nici unul dintre noi nu putea să doarmă sau să încerce măcar. Când au sosit, polițiștii nu prea au crezut nimic din toată povestea. Ei și-au exprimat dorința puternică de a o ancheta în-deaproape pe domnișoara Ashley, dar aici s-au izbit de doctorul Symonds, care s-a opus, în mod vehement, ideii. Domnișoara Ashley își revenise din leșin sau din transă și el îi administrase un somnifer puternic. Sub nici un motiv, ea nu trebuia tulburată până a doua zi.

Nimeni nu s-a gândit până pe la șapte dimineața la Elliot Haydon și atunci Symonds a întrebat, deodată, unde e. I-am explicat ce făcuse Elliot și fața gravă a lui Symonds căpătă un aer și mai grav.

- Aș vrea să nu se fi dus. E... e o prostie, spuse el.
- Doar nu crezi că i s-ar fi putut întâmpla ceva rău?
- Sper că nu. Padre, cred că dumneata și cu mine am face mai bine să ne ducem să vedem.

Știam că are dreptate, dar a trebuit să-mi adun tot curajul de care eram în stare ca să mă înham la treaba asta. Am pornit împreună și am intrat din nou în crângul acela blestemat de copaci. L-am strigat de două ori și nu am primit nici un răspuns. Într-un minut, două, am dat de poiana care părea palidă și fantomatică în lumina dimineții care abia mijea. Symonds mă apucă de braț și eu am scos o exclamație înnăbușită. Noaptea trecută, văzusem la lumina lunii trupul unui bărbat zăcând cu fața în jos, în

iarbă. Acum, în zorii dimineții, aceeași priveliște se înfățișa ochilor noștri. Elliot Haydon zăcea în exact același loc în care fusese vărul său.

– Doamne Sfinte! spuse Symonds. L-a răpus și pe el!

Am alergat amândoi spre el. Elliot Haydon era inconștient, dar respira încet; de data aceasta nu mai era nici o îndoială în privința cauzei tragediei: o armă lungă și subțire din bronz rămăsese în rană.

– L-a lovit prin umăr, nu prin inimă. Ăsta-i norocul, comentă doctorul. Pe cinstea mea, nu știu ce să cred. În orice caz n-a murit și el ne va putea povesti ce s-a întâmplat.

Dar tocmai asta e, că Elliot Haydon n-a fost în stare. Relatarea sa a fost cât se poate de vagă. Căutase fără succes stiletul și, în cele din urmă, renunțând să mai bâjbâie, se apropie de Casa Idolului. Abia atunci, începu să intuiască tot mai clar că cineva îl urmărea cu privirea dintre copaci. A încercat să alunge această impresie, dar n-a putut s-o îndepărteze cu totul. A descris cum un vânt rece, ciudat a început să bată. Părea că nu vine dinspre copaci, ci din interiorul Casei Idolului. Se întoarse și se uită înăuntru. A văzut mica siluetă a Zeiței și a simțit că se înșela din punct de vedere optic. Silueta părea să crească tot mai mare. Apoi, deodată, a primit o lovitură ce a simțit-o între tâmpile și care l-a făcut să se dea înapoi, dar atunci când a căzut, a fost conștient de o durere adâncă, usturătoare în umărul său stâng.

Stiletul a fost identificat de data aceasta ca fiind identic cu cel descoperit în săpăturile din movila de pe deal și care fusese cumpărat de Richard Haydon. Unde îl ținuse, în locuință sau în Casa Idolului din crâng, nimeni nu părea să știe.

Polițiștii au fost de părere și așa va rămâne pe veci că el a fost înjunghiat, în mod deliberat, de domnișoara Ashley, dar, luând în considerare depozițiile noastre, ale celorlalți, că ea s-a aflat la trei iarzi depărtare de el, ei n-au putut s-o inculpe. Și, așa, afacerea este și va rămâne un mister.

Se așternuse liniștea.

– Se pare că nu e nimic de zis, încercă Joyce Lemprière, în cele din urmă. Totul e atât de oribil și... straniu! N-ați găsit personal nici o explicație, dr. Pender?

Bătrânul dădu afirmativ din cap.

– Da, spuse el. Am o explicație, adică un fel de explicație. Una cam curioasă – dar mi se pare că nu acoperă toate aspectele.

– Am fost la ședințe de spiritism, spuse Joyce, așa că puteți spune ce doriți, dar se întâmplă lucruri foarte ciudate. Bănuiesc că pot fi explicate printr-un anume fel de hipnotism. Fata s-a transformat cu adevărat într-o Preoteasă a Astartei și presupun că, într-un fel sau altul, ea trebuie să-l fi înjunghiat. Poate că ea a aruncat stiletul pe care domnișoara Mannering l-a văzut în mână ei.

– Sau o fi fost vreo suliță, sugeră Raymond West. În fond, lumina lunii nu e foarte puternică. Ea s-ar fi putut să aibă un fel de lance în mână și l-a lovit de la distanță; apoi, presupun că trebuie să ținem seama și de hipnotism în masă. Vreau să zic că erați cu toții pregătiți să-l vedeți doborât prin mijloace supranaturale și așa ați văzut că s-a întâmplat.

– Am asistat la multe lucruri minunate făcute cu arme și cuțite la circ sau varietăți, spuse sir Henry. Cred că e posibil ca un om să se fi putut ascunde printre copaci și de acolo să fi aruncat un cuțit sau un stilet cu destulă dexteritate, bineînțeles dacă era un profesionist. Recunoșc

că este cam deplasată, dar pare singura teorie cu adevărat credibilă. Vă amintiți că celălalt om a avut clar impresia că se ascundea cineva în crâng și-l supraveghea. În ceea ce privește faptul că domnișoara Mannering a spus că Diana Ashley avea un stilet în mână, pe când ceilalți au contrazis-o, asta nu mă surprinde. Dacă ați avea experiența mea, v-ați da seama că relatările a cinci persoane privitoare la același lucru diferă atât de mult încât frizează incredibilul.

Domnul Petherick tuși.

– Dar în toate aceste teorii se pare să trecem cu vederea un fapt esențial, remarcă el. Ce s-a întâmplat cu arma? Domnișoara Ashley nu s-ar fi putut descotorosi de o suliță, așa cum stătea în mijlocul luminișului și dacă un ucigaș ascuns ar fi aruncat stiletul, atunci acesta ar fi rămas în rană când omul a fost răsucit. Cred că trebuie să renunțăm la toate teoriile fanteziste și să ne limităm la fapte concrete.

– Și unde ne duc faptele concrete?

– Ei bine, un lucru pare destul de clar. Nimeni nu a fost în apropierea omului când acesta a fost doborât, așa că singura persoană care ar fi putut să-l înjunghie a fost el însuși. De fapt, sinucidere.

– Dar de ce naiba să fi vrut să se sinucidă? întrebă Raymond West, neîncrezător.

Avocatul tuși din nou.

– Ah, asta iar e o problemă de teorie, spuse el. Deocamdată, nu mă interesează teoriile. Excluzând supranaturalul, în care nu cred nici o clipă, mi se pare că este singura modalitate în care lucrurile s-ar fi putut întâmpla. Și-a înfipt pumnalul în piept și, când a căzut, brațele i s-au desfăcut, scoțându-l din rană și aruncându-l

departe printre copaci. Cred că este, deși oarecum improbabilă, o întâmplare posibilă.

– Deși nu vreau să mă amestec, spuse Miss Marple, totul mi se pare cât se poate de uluitor. Dar lucruri curioase se întâmplă, să știți. La petrecerea de anul trecut din grădina doamnei Sharpley, omul care aranja ceasul pentru golf, a sărit peste ceva, și-a pierdut cunoștința și nu și-a revenit decât după cinci minute.

– Da, dragă mătușă, spuse Raymond cu blândețe, dar el nu a fost înjunghiat, nu-i așa?

– A, sigur că nu, dragă, răspunse Miss Marple. Tocmai asta vă spuneam. Bineînțeles că nu există decât un singur mod în care acel biet sir Richard ar fi putut fi înjunghiat, dar tare aș vrea să știu ce l-a făcut întâi să se împiedice. Ar fi putut fi, desigur, rădăcina unui pom. El se uita numai la fată și la lumina lunii dai peste lucruri fără să vrei.

– Spuneți că există doar un singur mod în care sir Richard ar fi putut fi înjunghiat, Miss Marple? întrebă pastorul, uitându-se curios la ea.

– E foarte trist și nu-mi place să mă gândesc la asta. Omul era dreptaci, nu-i așa? Vreau să zic, pentru a se răni la umărul stâng trebuia să fie. Mi-a părut întotdeauna atât de rău de bietul Jack Baynes pentru ceea ce a pățit în timpul războiului! Vă amintiți, s-a împușcat în picior, după lupte foarte grele la Arras. Mi-a povestit despre asta când m-am dus să-l văd la spital; și-i era tare rușine. Nu cred că acest biet individ, Elliot Haydon, a profitat mult după urma crimei sale oribile.

– Elliot Haydon, strigă Raymond. Crezi că el e făptașul?

– Nu văd cum ar fi putut-o face altcineva, spuse Miss Marple, ușor surprinsă, făcând ochii mari. Vreau să zic

dacă, așa cum subliniază foarte înțelept domnul Petherick, luăm în considerare faptele concrete și ignorăm acea atmosferă cu zeițe păgâne despre care nu cred că e prea plăcută. Elliot s-a dus întâi la el de l-a întors cu fața în sus și, desigur, pentru a face acest lucru trebuie să fi fost cu spatele la toți, iar îmbrăcămintea de șef de briganzi îi impunea să aibă o armă de orice fel la brâu. Îmi aduc aminte că am dansat cu un bărbat îmbrăcat ca șef de briganzi când eram tânără. Avea cinci feluri de cuțite și stilete și nu pot să vă povestesc cât de ciudate și incomode erau pentru partenera sa.

Toți ochii erau ațintiți asupra dr. Pender.

– Am aflat adevărul, spuse acesta, cinci ani după ce s-a întâmplat tragedia. Dintr-o scrisoare pe care mi-a trimis-o Elliot Haydon. Scria în ea că își imagina că eu l-am suspectat întotdeauna. Mai zicea că a fost o tentație spontană. Și el o iubea pe Diana Ashley, dar era doar un biet avocat pledant sărac care se lupta să supraviețuiască. Odată Richard eliminat din cale, moștenindu-i titlul și moșiile, vedea deschizându-i-se frumoase perspective. Stiletul îi ieșise din cingătoare când se aplecase jos lângă vărul său și, aproape înainte de a avea timp să se gândească ce face, îl înfipse și-l puse înapoi în cingătoria sa. El însuși s-a înjunghiat mai târziu pentru a înlătura orice bănuială. Mi-a scris în ajunul plecării într-o expediție spre Polul Sud, în caz, cum zicea, că s-ar putea să nu se mai întoarcă niciodată. Nu cred că avea de gând să se mai întoarcă și știu că, așa cum s-a exprimat Miss Marple, n-a profitat deloc după urma crimei. "Timp de cinci ani, scria el, am trăit ca în iad. Sper, cel puțin, că voi putea să-mi ispășesc pedeapsa, murind în mod onorabil".

Se așternu tăcerea.

– Și el a murit într-adevăr onorabil, spuse sir Henry. Ai schimbat numele în povestea ta, dr. Pender, dar cred că l-am recunoscut pe omul la care te-ai referit.

– Cum vă spuneam, continuă bătrânul prelat, nu cred că vreo explicație acoperă chiar toate aspectele. Îmi închipui însă, că exista o influență rea în acel crâng, o influență care l-a determinat pe Elliot Haydon să acționeze. Chiar și până în ziua de astăzi nu pot să mă gândesc la Casa Idolului Astartei fără să mă cutremur.

Cazul servitoarei perfecte

– Oh, vă rog, doamnă, pot să vă vorbesc o clipă?

S-ar putea crede că era prin natura ei o absurditate, de vreme ce Edna, mica servitoare de la Miss Marple, stătea de fapt de vorbă cu stăpâna chiar în acel moment.

Recunoscând, totuși, obișnuința, Miss Marple spuse prompt:

– Desigur, Edna. Vino și închide ușa. Despre ce e vorba?

Închizând ascultătoare ușa, Edna păși în cameră, împături colțul șorțului ei între degete și înghiți de câteva ori.

– Zi, Edna! spuse Miss Marple încurajatoare.

– Oh, vă rog, doamnă, e vorba de verișoara mea, Gladdie. Știți, și-a pierdut slujba.

– Vai de mine, îmi pare rău să aud asta. Ea era la conacul cel mare, nu-i așa, la domnișoara... doamna... Skinner?

– Da, doamnă, exact, doamnă. Și Gladdie este foarte necăjită din cauza asta, grozav de necăjită.

– Gladys a schimbat slujbele cam des înainte, totuși, nu-i așa?

– Așa e, doamnă. De felul ei, Gladdie este mereu amatoare de schimbare. Nu pare, niciodată, cu totul așezată, dacă înțelegeți ce vreau să spun. Dar, întotdeauna, ea a fost cea care a anunțat că pleacă, știți!

– Și de data aceasta e invers? întrebă Miss Marple scurt.

– Da, doamnă, și asta a supărat-o pe Gladdie de groază.

Miss Marple arăta ușor surprinsă. Își amintea de Gladys, care venise câteodată să bea ceai în bucătărie în "zilele ei libere", ca de o fată solidă, chicotind, cu un temperament foarte echilibrat.

Edna continuă:

– Să vedeți, doamnă, cum s-a întâmplat – cum consideră domnișoara Skinner.

– Cum consideră domnișoara Skinner? întrebă Miss Marple cu răbdare.

De data aceasta Edna fu în stare să povestească întreaga tărășenie.

– Oh, doamnă, a fost așa un șoc pentru Gladdie. Știți, una din broșele domnișoarei Emily a dispărut și s-a făcut atâta caz și zarvă pentru asta ca niciodată, căci, desigur, nimănui nu-i place să i se întâmple așa ceva; este îngrijorător, doamnă, știți ce vreau să spun. Și Gladdie a ajutat să se cerceteze peste tot și domnișoara Lavinia spunea că se duce la poliție să anunțe și atunci broșa a apărut: căzuse în spatele sertarului de la toaletă și Gladdie a fost foarte mulțumită. Chiar a doua zi o farfurie s-a spart și domnișoarei Lavinia îi sări țandăra s-o dea afară și i-a spus lui Gladdie că-i dă un preaviz de o lună. Și Gladdie crede că nu e vorba de o farfurie, că domnișoara Lavinia se folosește de asta ca un pretext și că trebuie să fie din cauza broșei și că ele își închipuie că ea a luat-o și a pus-o înapoi când s-a amenințat cu poliția, și Gladdie n-ar face un asemenea lucru, n-ar face niciodată. Și crede că zvonul se va răspândi și va fi împotriva ei și asta-i un lucru foarte serios pentru o fată, după cum știți, doamnă.

Miss Marple încuviință. Deși nu-i plăcea în mod deosebit Gladys, cea dată afară și care avea propriile ei opinii, era aproape sigură de cinstea perfectă a fetei și-și putea prea bine imagina că afacerea trebuie să o fi necăjit.

Edna spuse pe un ton rugător:

– Se poate, doamnă, să faceți ceva în legătură cu asta?

– Spune-i să nu fie proastă, zise Miss Marple hotărâtă. Dacă nu a luat ea broșa, fapt de care sunt sigură, atunci n-are nici un motiv să fie necăjită.

– Se va răspândi zvonul, zise Edna descurajată.

Domnișoara Marple spuse:

– Am... am... să mă duc acolo după-amiază. Am să vorbesc cu domnișoara Skinner.

– Oh, vă mulțumesc, doamnă, spuse Edna.

Vechiul conac era o casă mare în stil victorian, înconjurată de pădure și de un parc. De când se dovedise de neînchiriat și de nevândut după cum era, un întreprinzător speculativ îl împărțise în patru apartamente cu un sistem central de încălzire și cu folosirea "domeniului" în comun de către chiriași. Experimentul fusese satisfăcător. O bătrână doamnă bogată și excentrică împreună cu camerista ei ocupau un apartament. Bătrâna doamnă avea o pasiune pentru păsări și întreținea în fiecare zi o adunare a înaripatelor la mese. Un judecător indian la pensie și soția sa au închiriat un al doilea. Un cuplu foarte tânăr, recent căsătorit, l-a ocupat pe al treilea și cel de al patrulea fusese luat, numai cu două luni în urmă, de două tinere pe nume Skinner. Chiriașii erau în relații foarte distante unii cu alții, întrucât nu aveau nimic în comun. Proprietarul fusese auzit spunând că acesta era

un lucru excelent. El se temea de prietenii, urmate de cer-turi și plângerile de rigoare ce i s-ar fi adresat.

Miss Marple îi cunoștea pe toți chiriașii, deși nu știa pe nici unul dintre ei prea bine. Domnișoara Skinner, cea mare, domnișoara Lavinia era ceea ce se poate spune membrul conducător al firmei. Domnișoara Emily, cea mică, își petrecea majoritatea timpului în pat, suferind de variate boli care, în opinia celor din St. Mary Mead, erau mai mult imaginare. Numai domnișoara Lavinia credea cu toată devoțiunea în martiriul și răbdarea cu care suferea sora sa și alerga pe dată, bătând satul de la un capăt la altul, după comisioane și lucruri pe care "sora mea și le dorește deodată".

În St. Mary Mead se credea că, dacă domnișoara Emily suferea pe jumătate pe cât susținea, ar fi trimis de mult după doctorul Haydock. Dar domnișoara Emily, când i se sugera acest lucru, își închidea ochii cu un aer superior și murmura că în cazul ei nu era ușor – cei mai buni specialiști din Londra fuseseră derutați – și un nou venit minunat în breaslă îi prescrisese cel mai modern tip de tratament și ea spera cu adevărat că starea sănătății i se va ameliora mulțumită acestuia. Nici un medic generalist nu-i putea deloc înțelege cazul.

– După părerea mea, spunea sincera domnișoară Hartnell, ea e foarte înțeleaptă că nu-l cheamă. Dragul de el, doctorul Haydock, în maniera aia a sa repezită i-ar putea spune că n-are nimic, să se dea jos din pat și să nu mai facă atâta caz! I-ar face foarte mult bine!

Scăpând de un asemenea tratament arbitrar, domnișoara Emily continuă, așadar, să zacă pe sofale, să se înconjoare cu cutiute pline de pastile ciudate și să respingă aproape tot ce i se gătea și să ceară altceva – de obicei ceva dificil și care nu era la îndemână de obținut.

Ușa i-o deschise domnișoarei Marple, Gladdie care arăta mai deprimată decât ar fi crezut vreodată Miss Marple că e capabilă. În sufragerie (un sfert din fostul living, care fusese împărțită în sală de masă, salon, baie și coșul de rufe pentru servitoare), domnișoara Lavinia se ridică s-o întâmpine pe Miss Marple.

Lavinia Skinner era o femeie înaltă, slăbănoagă, osoasă de vreo cincizeci de ani. Avea o voce arțăgoasă și o purtare repezită.

– Îmi pare bine că vă văd, zise ea. Emily zace în pat... se simte rău astăzi, biata de ea. Spera să vă vadă, ceea ce ar reconforta-o, dar sunt momente când nu se simte în stare să vadă pe nimeni. Draga de ea, e tare răbdătoare.

Miss Marple îi răspunse politicos. Servitoarele era principala temă de conversație în St. Mary Mead, așa încât nu-i fu greu să dirijeze discuția în direcția asta. Miss Marple spuse că auzise că fata aia drăguță, Gladys Holmes, urma să plece.

Domnișoara Lavinia îi confirmă spusele.

– De miercuri într-o săptămână. A spart lucruri, știți. Nu putem permite așa ceva.

Miss Marple oftă și-și dădu cu părerea că toți trebuie să ne obișnuim astăzi cu lucruri de-astea. E atât de greu să faci servitoarele să vină la țară. Credea domnișoara Skinner că era într-adevăr bine să se despartă de Gladys?

– Știu că e greu să găsești servitoare. încuviință domnișoara Lavinia. Familia Devereux n-a găsit pe nimeni – dar nici nu mă mir – se ceartă tot timpul, jazz toată noaptea, se mănâncă la orice oră, fata aia nu știe cum se ține o gospodărie. Mi-e milă de bărbatul ei! Și apoi, familia Larkin tocmai a rămas fără servitoare. Sigur, cu firea

judecătorului și dorința lui de a i se pregăti Chota Hazri *, cum îi zice el, la ora șase dimineața și doamna Larkin care e mereu nemulțumită. Nu mă mir nici de asta, de pildă. Janet de la doamna Carmichael este cea mai stabilă, desigur, dar după mine este o femeie foarte dezagreabilă și o înfruntă pe bătrâna doamnă.

– Atunci, nu credeți că ar trebui să reveniți asupra deciziei în privința Gladyssei? E o fată tare bună. Îi cunosc întreaga familie; oameni foarte cinstiți și de calitate.

Domnișoara Lavinia se împotrivi:

– Am motivele mele, spuse ea dându-și importanță.

Miss Marple murmură:

– V-a lipsit o broșă, am auzit...

– Cine-a trăncănit? Îmi închipui că fata. Pe cinstite, sunt aproape sigură că ea a luat-o. Și apoi s-a speriat și a pus-o la loc, dar, vedeți, nu poți spune nimic dacă nu ești sigur. Schimbă subiectul. Veniți s-o vedeți pe domnișoara Emily, Miss Marple. Sunt sigură c-o să-i facă bine.

Miss Marple o urmă docilă la o ușă, unde domnișoara Lavinia bătu, fu invitată să intre și-și introduse musafira în cea mai bună cameră din apartament în care lumina nu pătrundea mai deloc din cauza jaluzelelor pe jumătate trase. Domnișoara Emily stătea culcată în pat, bucurându-se, după toate aparențele, de penumbră dar și de suferințele sale nedefinite.

Lumina slabă o făcea să pară o ființă subțire, cu o alură imprecisă, cu o grămadă de păr blond – cenușiu neîngrijit în jurul capului, din care se desprindeau cârlionți, totul arătând ca un cuib de pasăre cu care nici o pasăre, care s-ar fi respectat, nu s-ar fi putut mândri. În cameră era un miros de apă de colonie, biscuiți râncezi și camfor.

* (În anglo-indiană) un fel ușor de mâncare pentru dimineața devreme.

Cu ochii pe jumătate închiși și cu o voce slabă, subțiratică, Emily Skinner le explică că era "una din zilele ei proaste".

– Cel mai rău lucru când ești bolnav e faptul că îți dai seama ce povară devii pentru cei din jur, zise domnișoara Emily pe un ton melancolic. Lavinia e atât de bună cu mine. Lavie, dragă, îmi e atât de greu că te necăjesc mereu, dar dacă ai umple sticla cu apă fierbinte așa cum îmi place – dacă e prea plină mă apasă cam mult, pe de altă parte, dacă nu e suficient de plină, se răcește imediat!

– Îmi pare rău, dragă. Dă-mi-o. O s-o golesc puțin.

– Dacă tot o faci, umple-o din nou. Nu avem ruscus* în casă, nu-i așa, nu, nu contează. Pot și fără asta. Niște ceai slab și o feliuță de lămâie – n-avem lămâi? Chiar? Nu pot să beau ceai fără lămâie. Cred că laptele s-a tăiat puțin azi dimineață. M-a făcut să nu mai am chef să-mi pun lapte în ceai. Nu contează. Pot să trăiesc și fără ceaiul meu. Numai că mă simt atât de slăbită. Se spune că stridiile sunt hrănitoare. Mă întreb dacă aș încerca câteva. Nu, nu, prea multă bătaie de cap să le cumperi la ora asta înaintată. Pot să rabd până mâine.

Lavinia ieși din cameră murmurând ceva incoerent despre dusul cu bicicleta până în sat.

Domnișoara Emily zâmbi alene musafirei sale și sublinie că nu-i plăcea deloc să dea cuiva vreo bătaie de cap.

Miss Marple îi spuse Ednei în seara aceea că se temea că misiunea sa eșuase.

Era foarte tulburată de faptul că zvonuri despre necinstea Gladysiei circulau deja în sat.

La poștă, domnișoara Wetherby o abordă:

* e o plantă.

– Dragă Jane, i-au dat o recomandare scrisă în care se spune că este binevoitoare, sobră și respectabilă, dar nu se arată nimic despre cinste. Mi se pare foarte semnificativ! Mă tem că e ceva în legătură cu broșa. Cred că trebuie să fie ceva în chestia asta, știi, deoarece nimeni nu dă drumul azi la o servitoare dacă nu e ceva destul de grav. Le va fi foarte greu să găsească pe alta. Fetele, pur și simplu, nu se duc la conacul cel vechi. Sunt nervoase când se întorc acasă în zilele lor libere. O să vezi că surorile Skinner n-o să găsească pe altcineva și atunci, poate, sora aia teribil de ipohondră se va da jos din pat și va pune mâna să facă ceva!

Mare a fost supărarea în sat când s-a dovedit că domnișoarele Skinner angajaseră, de la o agenție, o servitoare nouă, care, după toate relatările, era un model de cinste și virtute.

– O recomandare după trei ani de slujbă, foarte călduroasă, preferă provincia și cere un salariu mai mic decât Gladys. Cred că am avut un adevărat noroc.

– Chiar, adevărat? întrebă Miss Marple căreia i se aduseră la cunoștință aceste detalii de către domnișoara Lavinia în magazinul negustorului de pește.

– Pare prea bună ca să fie adevărat.

Apoi, părerea celor din St. Mary Mead a fost că modelul de cinste și virtute s-a răzgândit în ultima clipă și nu a mai sosit.

Nici unul dintre aceste pronosticuri nu se adeveri, totuși, și satul luă cunoștință de comoara domestică pe nume Mary Higgins care trecu prin localitate în taxi spre conacul cel vechi. Trebuiau să recunoască cu sinceritate că arăta bine. O femeie cu o înfățișare foarte respectabilă, foarte corect îmbrăcată.

La următoarea vizită pe care Miss Marple o făcu la conacul cel vechi, cu ocazia adunării organizatorilor unei sărbători în parohie (la care cine vroia își vindea lucruri), Mary Higgins deschise ușa. Era, cu siguranță, o servitoare cu un aer superior, cam de vreo patruzeci de ani, cu păr negru lins, obraji roșii, o siluetă plinuță, mascată discret în negru cu un șorț alb și bonetă – "exact tipul de servitoare bună, de modă veche", cum explică mai târziu Miss Marple și cu vocea potrivită, amabilă, respectuoasă, atât de diferită de accentele tari, nazale ale vocii Gladysiei.

Domnișoara Lavinia arăta mult mai puțin hărțuită ca de obicei și, deși a regretat că n-a putut să-și ia și ea un stand, din cauza grijii pe care trebuia să i-o poarte surorii sale, totuși participă cu o sumă frumușică și a promis să contribuie cu seturi de sugative și șosete pentru bebeluși.

Miss Marple comentă alura ei de bunăstare.

– Simt că-i datorez foarte mult lui Mary. Sunt atât de mulțumită că m-am hotărât să scap de fata cealaltă. Mary este cu adevărat o comoară. Gătește bine, servește frumos la masă și păstrează, cu scrupulozitate, curățenia în micul nostru apartament, întoarce saltelele în fiecare zi. Și se poartă minunat cu Emily!

Miss Marple întrebă imediat de Emily.

– Oh, draga de ea. S-a simțit foarte rău din cauza vremii, în ultimul timp. N-are încotro, asta-i, câteodată face puțin lucrurile să pară mai dificile. Vrea să i se gătească câte ceva și, apoi, când e servită, spune că nu poate să mănânce acum și apoi vrea din nou, după jumătate de oră și totul s-a răcit și trebuie reîncălzit, Asta cere muncă, nu glumă, dar, din fericire, Mary nu le pune la inimă. E obișnuită să îngrijească invalizi, așa zice, și-i înțelege. Este mare lucru.

– Draga mea, ai avut noroc, spuse Miss Marple.

– Chiar așa. Simt că Mary ne-a fost trimisă ca un răspuns la o rugăciune.

– Mi se pare aproape prea bine ca să fie adevărat, spuse Miss Marple. Aș fi, aș fi puțin atentă, dacă aș fi în locul tău.

Lavinia Skinner nu prinse nuanța din această remarcă. Ea spuse:

– Oh, vă asigur că fac tot ce pot să se simtă bine. Nu știu ce m-aș face dacă ar pleca.

– Nu cred că va pleca până când nu va fi gata de plecare, adăugă Miss Marple și o privi cu înțeles pe gazda sa.

Domnișoara Lavinia spuse:

– Când nu ai griji gospodărești, asta îți ia așa o greutate de pe inimă, nu-i așa? Cum se poartă micuța Edna?

– Se descurcă destul de bine. Nu ca Mary a voastră. Dar eu știu totul despre Edna pentru că e o fată din sat.

Când ieși în hol auzi vocea bolnavei care spunea pe un ton ridicat:

– Ai lăsat compresa asta să se usuce... doctorul Alerton a spus în mod deosebit că trebuie să fie tot timpul umedă. Bine, bine, las-o. Vreau o ceașcă cu ceai și un ou fiert... fiert numai trei minute și jumătate, ține minte și trimite-o pe domnișoara Lavinia la mine.

Mary cea eficientă apăru din dormitor și îi spuse Laviniei: "Domnișoara Emily vă cheamă, doamnă", deschise ușa pentru Miss Marple, o ajută să-și pună haina și-i înmână umbrela în maniera cea mai ireproșabilă.

Miss Marple luă umbrela, o scăpă, încercă s-o ridice și îi căzu geanta care se deschise. Mary, politicoasă, adună diferite flecuștețe – o batistă, un carnetel cu adrese, un

portmoneu de piele demodat, doi șilingi, trei penny și o bucată de baton dulce de mentă, în dungi.

Miss Marple primi ultimul obiect cu oarecare jenă.

– Oh, dragă, ăsta trebuie să fi fost al băiețelului doamnei Clement. El îl suga și-mi amintesc că mi-a luat geanta să se joace cu ea. El trebuie să-l fi pus înăuntru. E teribil de lipicios așa?

– Să-l iau, doamnă?

– Oh, dacă vrei? Mulțumesc foarte mult.

Mary ridică ultimul lucru, o oglinjoară și după ce o primi, Miss Marple exclamă încântată:

– Ce noroc că nu s-a spart.

După aceea ea plecă, Mary rămase politicoasă la ușă ținând o bucată de baton de zahăr cu dungi, fără nici o expresie deosebită pe față.

Timp de zece zile, St.Mary Mead a trebuit să îndure, să audă calitățile comorii domnișoarei Lavinia și a domnișoarei Emily.

În a unsprezecea zi, satul fu trezit de o veste trăznet.

Mary, modelul de cinste și virtute dispăruse! Patul ei era neatins și ușa din față a fost găsită dată la perete. Se strecurase în liniște, în timpul nopții.

Și nu numai Mary lipsea! Două broșe și cinci inele ale domnișoarei Lavinia, trei inele, un pandantiv, o brățară și patru broșe ale domnișoarei Emily lipseau de asemenea!

Era începutul catastrofei.

Tânăra doamnă Devereux își pierduse diamantele pe care le ținea într-un sertar deschis, ca și niște blănuri de valoare primite ca dar de nuntă. Judecătorului și soției sale li se luaseră bijuterii și o anumită sumă de bani. Doamna Carmichael a suferit cele mai mari pagube. Nu numai că avea niște bijuterii de foarte mare valoare, dar mai ținea și o mare sumă de bani care dispăruse din apartament.

Fusese seara liberă a Janettei și stăpâna sa obișnuia să se plimbe prin grădină pe înserate, chemând păsările și presărându-le firimituri. Devenise clar că Mary, servitoarea cea perfectă, avusese chei potrivite pentru toate apartamentele!

Trebuie să mărturisim că a fost o anumită satisfacție cam deplasată în St. Mary Mead. Domnișoara Lavinia se lăudase atât de mult cu miraculoasa ei Mary. "Și tot timpul ăsta, dragă, fusese o hoată obișnuită!" spuneau oamenii.

Urmă o descoperire interesantă. Nu numai că Mary dispăruse în neant, dar agenția, care o trimisese și garantase recomandările, se alertă când descoperi că Mary Higgins, care le ceruse de lucru și ale cărei recomandări fuseseră acceptate, nu existase niciodată, în ciuda tuturor căutărilor. Era numele unei servitoare care locuise la sora adevărată a unui diacon, dar adevărata Mary Higgins trăia liniștită într-un loc prin Cornwall.

– Inteligentă toată treaba, recunosc inspectorul Slack. Și dacă vreți să știți de la mine, femeia asta lucrează cu o bandă. S-a mai întâmplat un caz de același fel în Northumberland acum un an. Lucrurile furate n-au fost găsite niciodată și nici ea n-a fost prinsă. Totuși, stăm mai bine decât cei din Much Burham!

Inspectorul Slack era întotdeauna un om plin de sine.

Totuși, săptămânile treceau și Mary Higgins rămânea triumfătoare în largul ei. În van inspectorul Slack* își dubla energia care-i lipsea numelui său.

Domnișoara Lavinia plângea tot timpul. Domnișoara Emily era așa de tulburată și se îngrijoră atât de mult de starea ei, încât trimise imediat după doctorul Haydock.

* (engl.) slack - moale, neglijent, inactiv.

Întregul sat era teribil de curios să afle ce credea el despre bolile de care pretindea că suferă domnișoara Emily, dar, normal, nu-l putea nimeni întreba. Știri satisfăcătoare se răspândiră totuși în legătură cu asta, prin domnul Meek, asistentul farmacistului care se plimba cu Clara, servitoarea doamnei Price – Ridley. S-a aflat apoi că doctorul Haydock prescrisese un amestec de asafoetidă* și valeriană care, potrivit domnului Meek, era remediul universal pentru soldații ce simulează boli!

Curând după aceea, s-a aflat că domnișoara Emily, fără să renunțe la îngrijirile medicale pe care le primea, a declarat că în starea de sănătate în care se afla simțea că e de datoria ei să fie aproape de specialistul din Londra ce înțelegea cazul ei. Era bine și pentru Lavinia, spunea ea.

Apartamentul a fost subînchiriat.

Câteva zile după aceea, Miss Marple, cam îmbujorată și agitată, făcu o vizită poliției din Much Burham și întreabă de inspectorul Slack.

Inspectorului Slack nu-i plăcea de Miss Marple. Dar era conștient că șeful poliției, colonelul Melchett nu-i împărtășea opinia. De aceea, cam bombănind o primi.

– Bună ziua, Miss Marple, Cu ce vă pot fi de folos?

– Oh, dragă, mă tem că te grăbești, spuse Miss Marple.

– O groază de treabă, dar îmi puteți răpi câteva momente, spuse inspectorul Slack.

– Oh, dragă, făcu Miss Marple, sper să-ți pot explica pe înțeles ce am de zis. E atât de dificil să te explici, nu crezi? Nu, poate pentru dumneata nu e. Dar știi, nefiind educată în stil modern, am avut o guvernantă, care mă învăța datele despre regii Angliei și cunoștințe generale–

* o substanță închisă la culoare obținută din niște plante din Irak și vestul Indiei și folosită în medicină ca antispasmodic.

și cum se fac acele de cusut și chestii de astea. La grămadă, înțelegi, nu te învăța să treci la subiect. Ceea ce, de fapt, vreau să fac. Este vorba de fata domnișoarei Skinner, Gladys, pe care o cunoști.

+ Mary Higgins, spuse inspectorul Slack.

– Oh, da, cea de-a doua servitoare. Dar e vorba de Gladys Holmes, o fată cam impertinentă și cam prea plină de ea, dar, de fapt, foarte cinstită și este foarte important ca acest lucru să fie recunoscut.

– Nu-i nici o plângere împotriva ei până acum, după câte știu, spuse inspectorul.

– Nu, știu că nu este nici o plângere, dar asta este partea proastă. Pentru că, vedeți, oamenii continuă să creadă anumite lucruri. Oh, dragă... știu că mă exprim rău. Ceea ce de fapt vreau să spun e că lucrul important este s-o găsim pe Mary Higgins.

– Desigur, spuse inspectorul Slack. Aveți vreo idee în privința asta?

– Da, de fapt am, spuse Miss Marple. Pot să vă pun o întrebare? Amprentele vă sunt de vreun folos?

– Ah, făcu inspectorul Slack, aici ea e mult prea abilă pentru noi. Își făcea toată treaba cu mănuși de cauciuc, sau cu mănuși de servitoare, se pare. Și ea a fost foarte precaută... a șters toate lucrurile din dormitorul ei și de pe chiuvetă. Nu s-a putut găsi nici o singură amprentă în toată casa.

– Dacă ați avea amprentele ei, asta v-ar ajuta?

– S-ar putea, doamnă. Ar putea fi cunoscute la Scotland Yard. Nu e prima ei lovitură, aș zice!

Miss Marple încuviință încurajată. Își deschise geanta și scoase o mică cutie de carton. Înăuntru, învelită în vată era o oglinjoară.

– Din geanta mea, spuse Miss Marple. Ampretele servitoarei sunt pe ea. Cred c-ar fi satisfăcătoare... ea a atins o substanță extrem de lipicioasă o clipă mai înainte.

Inspectorul Slack se uita uluit.

– I-ați luat ampretele în mod intenționat?

– Desigur.

– Atunci o bănuiați?

– Ei bine, știți, m-a uimit că era puțin prea bună ca să fie adevărată. De fapt, i-am și spus domnișoarei Lavinia. Dar ea, pur și simplu, nu a reținut aluzia! Știi, inspectore, mă tem că nu cred în modele de cinste și demnitate. Majoritatea dintre noi avem defectele noastre... și slujba în gospodărie le scoate la iveală foarte repede.

– Bine, spuse inspectorul Slack revenindu-și, mă simt obligat față de dumneavoastră, cu siguranță. Le vom trimite la Scotland Yard și vom vedea ce au de spus.

El se opri. Miss Marple își lăsase capul puțin pe o parte și-l privea cu mult subînțeles.

– Ce zici, inspectore, nu crezi c-ar fi cazul să cauți puțin mai aproape?

– Ce vreți să spuneți, Miss Marple?

– E foarte dificil de explicat, dar când dai peste un lucru deosebit îl observi. Deși, adesea, lucruri deosebite pot fi doar niște fleacuri. Știți, am simțit asta tot timpul; vreau să zic despre Gladys și broșă. Ea este o fată cinstită; ea nu a luat broșa. Atunci de ce a crezut domnișoara Skinner că a luat-o? Domnișoara Skinner nu e o proastă, nici vorbă de asta! De ce a fost ea atât de nerăbdătoare s-o lase pe fată să plece când aceasta era o servitoare bună și servitoarele sunt greu de găsit? Asta a fost ceva deosebit, știți. Așa că m-am întrebat. M-am tot întrebat. Și am observat un alt lucru deosebit! Domnișoara Emily este ipohondră, dar este prima ipohondră care nu a trimis după vreun doctor imediat. Ipohondrilor le plac doctorii. Domnișoarei Emily nu.

– Unde vreți să ajungeți, Miss Marple?

– Ei bine, știți, vreau să vă sugerez că domnișoara Lavinia și domnișoara Emily sunt persoane speciale. Domnișoara Emily își petrece aproape tot timpul într-o cameră întunecată și dacă părul ăla nu-i o perucă, atunci eu îmi înghit propria mea meșă de la spate! Și ceea ce vreau să spun e asta: Este perfect posibil ca o femeie slabă, palidă, cu părul cărunt, suferindă să fie una și aceeași cu femeia brunetă, îmbujorată și plinuță. Și nimeni din câte știu nu le-a văzut pe domnișoara Emily și pe Mary Higgins în unul și același loc. Au avut o mulțime de timp să facă dubluri după toate cheile, o mulțime de timp să afle totul despre ceilalți chiriași și apoi să scape de fata din partea locului. Domnișoara Emily face o plimbare rapidă peste câmp într-o noapte și sosește la gară ca Mary Higgins a doua zi. Și apoi, la momentul potrivit, Mary Higgins dispare și toți se pun cu surle și trâmbițe pe urmele ei. Vă spun unde-o puteți găsi, inspectore; pe sofaua domnișoarei Emily Skinner. Luați-i amprente, dacă nu mă credeți, și veți descoperi că am dreptate! O pereche de hoțe deștepte, asta sunt domnișoarele Skinner... și, fără îndoială, în legătură cu un complice inteligent care ascunde bunurile furate. Dar, de data asta, nu le mai merge! N-am de gând să las ca cinstea unei fete de caracter din satul nostru să fie terfelită în halul ăsta! Gladys Holmes este cât se poate de cinstită și toată lumea trebuie s-o știe! Bună ziua!

Miss Marple ieșise demnă, înainte ca inspectorul Slack să-și revină.

– Pfui! Făcu el. Dacă are dreptate...

Curând descoperi că Miss Marple avea, din nou, dreptate.

Colonelul Melchett l-a felicitat pe Slack pentru eficiența sa și Miss Marple a invitat-o pe Gladys să vină la ceai cu Edna și i-a vorbit, în mod serios, să nu-și mai schimbe slujba de îndată ce va obține una.

Lampa

Era, fără îndoială. o casă veche. Tot scuarul era la fel, cu acel aer vechi de epocă, copleșitor, care se întâlnește, adesea, într-un oraș cu catedrală. Dar numărul 19 lăsa impresia a fi cea mai împovărată de ani dintre toate; emana o veritabilă solemnitate patriarhală; era cea mai înaltă locuință gri dintre cele cenușii, cea mai arătoasă dintre cele asemenea ei, cea mai rece dintre acestea. Austeră, inaccesibilă, cu pecetea deosebitei dezolări pe care o poartă toate casele de mult timp neînchiriate, ea domnea peste celelalte locuințe.

În oricare alt oraș i s-ar fi pus urgent eticheta de "bântuită", dar Weyminster nu avea treabă cu fantomele și nu prea le considera respectabile, cu excepția apanajului unei "familii istorice". Așa că numărului 19 nu i se atribuisese niciodată termenul de bântuită și, cu toate acestea, rămânea pe an ce trecea "De închiriat sau de vânzare".

Doamna Lancaster privi casa în mod aprobator, în timp ce mucalitul agent imobiliar oprise mașina, într-o poziție neobișnuit de veselă la ideea că va șterge numărul 19 din registrele sale. Introduse cheia în broască neconținând cu comentariile sale laudative.

– De când nu e locuită casa? întrebă doamna Lancaster, întrerupându-i brusc șuvoiul de palavre.

Domnul Raddish (de la "Raddish and Foplow") se încurcă ușor.

– E... e... ceva timp, remarcă el binevoitor.

– Așa cred și eu, observă sec doamna Lancaster.

Holul slab luminat era rece, degajând o răceală sinistă. O femeie cu mai multă imaginație s-ar fi înfiorat, dar cea de față se nimeri a fi deosebit de practică. Era înaltă, cu păr negru, bogat, care tocmai începuse să încărunească și cu ochi albaștri, reci.

Cercetă casa din pod până în pivniță, punând din când în când câte o întrebare pertinentă. După ce termină inspectarea, se întoarce într-una din camerele din față care dădeau spre scuar și i se adresează agentului imobiliar cu o mină hotărâtă.

– Ce defect are casa?

Domnul Raddish a fost luat prin surprindere.

– Desigur, orice casă nemobilată este întotdeauna puțin întunecată, pară el vag.

– Prostii, zise doamna Lancaster. Chiria este caraghios de mică pentru o asemenea casă – pur și simplu, simbolică. Trebuie să fie vreun motiv la mijloc. Cred că e bântuită.

Domnul Raddish tresări ușor, dar nu spuse nimic.

Doamna Lancaster îl privea scrutător. Trecură câteva clipe înainte de a vorbi.

– Sigur că toate astea sunt prostii. Nu cred în fantome sau chestii de genul lor și, din punctul meu de vedere, nu văd nici un impediment pentru care să nu iau casa; dar, din nefericire, servitorii sunt foarte creduli și ușor de speriat. Ar fi drăguț din partea dumneavoastră să-mi spuneți exact ce... ce lucru se presupune că bântuie .

– Eu... de... de fapt, nu știu, se bâlbâi agentul imobiliar.

– Sunt sigură că trebuie să știi, îl contrazise doamna calm. Nu pot să iau casa fără să cunosc adevărul. Ce a fost? O crimă?

– O, nu! strigă domnul Raddish, șocat de o idee atât de străină de respectabilitatea scuarului. E... e... numai un copil.

– Un copil?

– Da. Nu cunosc povestea întocmai, continuă el, lipsit de entuziasm. Bineînțeles, că există tot felul de versiuni diferite, dar cred că acum vreo treizeci de ani, un bărbat pe nume Williams a luat casa numărul 19. Nu se știa nimic despre el; nu avea servitori, nici prieteni; rareori ieșea în timpul zilei. Avea un copil, un băiețel. După ce a locuit acolo vreo două luni, s-a dus la Londra și abia a pus piciorul în metropolă când a și fost recunoscut ca un om căutat de poliție pentru o anume culpă – ce era exact, nu știu. Dar trebuie să fi fost foarte gravă, deoarece a preferat să se împuște decât să se predea. Între timp, copilul a trăit aici singur în casă. A avut hrană pentru puțină vreme și a așteptat, zile în șir, reîntoarcerea tatălui său. Din nefericire, i se băgase în cap ca niciodată, sub nici un pretext, să nu iasă din casă sau să vorbească cu cineva. Era micuț, slăbuț, bolnăvicios și nici nu se gândea să încalce ordinul. Noaptea, vecinii, neștiind că tatăl său plecase, îl auzeau, adesea, plângând în hohote în groaznică singurătate și dezolare a casei goale.

Domnul Raddish se opri,

– Și copilul a murit de foame, încheie el pe același ton cu care ar fi anunțat că a început să plouă.

– Și fantoma copilului se presupune că ar bântui casa? întrebă doamna Lancaster.

– Nu e nimic de așa natură, de fapt, se grăbi domnul Raddish s-o asigure. Nu s-a văzut nimic, nimic, numai că

oamenii zic, ceea ce e de-a dreptul ridicol, dar ei spun că-l aud pe... pe copil... plângând, știți.

Doamna Lancaster se îndreaptă spre ușa din față.

– Îmi place foarte mult casa, zise ea. N-am să găsesc ceva asemănător la așa un preț. O să reflectez și vă anunț.

– Arată cu adevărat foarte vesel, nu-i așa, Papa?

Doamna Lancaster își contemplă noul său domeniu mulțumită. Covorașe colorate, mobilă bine lustruită și multe bibelouri schimbaseră aspectul întunecat al casei numărul 19.

Vorbea cu un bătrân subțire, încovoiat, adus din umeri cu o față delicată, mistică. Domnul Winburn nu semăna cu fiica sa; nu se putea imagina un contrast mai mare decât cel dintre spiritul ei hotărât, practic și cel distrat, visător al tatălui.

– Da, răspunse el zâmbind, nimeni nu ar crede că este bântuită.

– Papa, nu vorbi prostii! Și tocmai în prima noastră zi aici.

Domnul Winburn zâmbi.

– Foarte bine, draga mea, să cădem de acord că nu există fantome.

– Și, te rog, continuă doamna Lancaster, nu spune nici un cuvânt de față cu Geoff. El are atâta imaginație.

Geoff era băiețelul doamnei Lancaster. Familia consta din domnul Winburn, fiica sa văduvă și Geoffrey. Ploaia începuse să bată în ferestre. Tipa-tipa, tipa-tipa.

– Ascultă, zise domnul Winburn. Nu seamănă cu niște pași micuți?

– Seamănă mai mult cu ploaia, îi răspunse zâmbind doamna Lancaster.

– Dar, ăștia, ăștia sunt pași, strigă tatăl ei aplecându-se în față să asculte mai bine.

Doamna Lancaster izbucni în râs.

– ăsta-i Geoff care coboară.

Domnul Winburn s-a simțit și el obligat să râdă. Serveau ceaiul în hol și stătea cu spatele la scară. Acum își întoarse scaunul cu fața la ea.

Micuțul Geoff cobora încet, grijuliu, cu teama copilului față de o casă străină. Treptele erau din stejar lustruit, fără covor. Traversă holul și veni lângă mama sa. Domnul Winburn tresări ușor. În timp ce copilul se îndrepta spre masă, el auzi clar alți pași pe trepte ca ai cuiva care mergeau în urma lui Geoffrey. Pași care se târau, curios de dureros. Atunci ridică din umeri fără să-i vină a crede. "E ploaia, desigur", se gândi el.

– Mă uit la prăjituri, remarcă Geoff cu aerul admirabil detașat al cuiva care atrage atenția asupra unui lucru interesant.

Mama sa se grăbi să atragă și ea atenția în altă parte.

– Cum îți place noua ta casă, puiule, întrebă ea.

– Foarte mult, răspunse Geoffrey cu gura plină la refuz. Mult, mult, mult. După această ultimă afirmație care exprimă, în mod evident, cea mai adâncă mulțumire, tăcu, preocupat să ia cât se poate de repede ultima bucată de prăjitură.

După ce termină și ultima înghițitură, izbucni într-un șuvoi de vorbe:

– O, mămico, Jane spune că aici e un pod; pot să mă duc imediat să-l "egzplorz"? Și s-ar putea găsi o ușă secretă. Jane zice că nu există, dar eu cred că trebuie să fie și, oricum, știu că sunt conducte, conducte de apă (cu o față extaziată) și pot să cânt la ele și pot să mă duc să văd boi-i-ler-ul? Pronunță ultimul cuvânt cu o încântare

atât de evidentă încât bunicul său se simți rușinat când se gândi că acest deliciu nevinovat de copil îi înflăcăra doar în imaginația sa perspectiva apei fierbinți care nu exista decât cu numeroase și costisitoare chitanțe de achitat instalatorilor.

– Ne vom uita în pod mâine, dragă, îi spuse doamna Lancaster. Ce-ar fi să-ți aduci cuburile și să construiești o casă frumoasă sau o locomotivă.

– *Nu vreau să construiesc o casă.*

– Construiesc o casă.

– Casă, nu, nici locomotivă.

– Construiește un boiler, îi sugeră bunicul.

Geoffrey se luminează.

– Cu țevi.

Geoffrey fugi fericit să aducă cuburile.

Încă mai ploua. Domnul Winburn asculta. Da, trebuie să fi fost ploaia pe care o auzise, dar suna ca urme de pași.

A visat ceva ciudat în noaptea aceea.

Se făcea că mergea printr-un oraș, unul mare i se părea. Dar era numai al copiilor, nu existau oameni maturi acolo, doar copii, o mulțime. În visul său, aceștia s-au repezit cu toții la străin strigând: "L-ai adus"? Era ca și cum el a înțeles ceea ce au vrut ei să zică și a dat trist din cap că nu. Când au văzut asta, copiii s-au întors și au început să plângă amarnic, cu hohote.

Orașul și copiii s-au spulberat și se trezi în patul său, dar hohotul de plâns îi răsuna încă în urechi. Deși era pe deplin treaz, îl auzea clar; își reaminti că Geoffrey dormea la etajul de dedesubt, în timp ce plânsul acesta de copil nefericit venea de sus. Se ridică și aprinse un băț de chibrit. Imediat, hohotitul încetă.

Domnul Winburn nu-i povesti fetei sale despre vis și continuarea acestuia. Era convins că imaginația nu-i juca nici o festă ; chiar imediat după aceea, îl auzi în timpul zilei. Vântul sufla în șemineu, dar era un sunet separat – distinct, inconfundabil: plânsul unui copil deznădăjduit care-ți frângea inima.

Mai descoperi că nu era singurul care îl auzea. A surprins-o pe servitoare spunându-i cameristei că ea "nu crede că guvernanta se poartă blând cu tânărul Geoffrey pentru că-l auzise plângând de mama focului chiar în dimineața aceea". Geoffrey venise la micul dejun și la prânz strălucind de sănătate și fericire; domnul Winburn știa că nu Geoff era cel care plângea, ci celălalt copil ai cărui pași târșiți îl făcuseră să tresară de mai multe ori. Numai doamna Lancaster n-a auzit niciodată nimic. Poate că urechile sale nu erau sincronizate să perceapă sunete venind dintr-o altă lume. Totuși, într-o zi, a primit și ea un șoc.

– Mămico, îi zise Geoff rugător, aș vrea să mă lași să mă joc cu băiețelul acela.

Doamna Lancaster își ridică privirea de la birou zâmbind.

– Ce băiețel, dragă?

– Nu știu cum îl cheamă. Era în pod, stând pe dușumea și plângând, dar a fugit când m-a văzut. Cred că e timid (cu un ușor dispreț), nu ca un băiat mare și apoi, când am fost în camera de joacă, l-am văzut stând în ușă, privindu-mă cum construiesc, arăta așa de teribil de singur și parcă vroia să se joace cu mine. Eu i-am spus: "*Vino să constluim o locomotivă*", dar el n-a zis nimic, se uita așa... așa ca și cum vedea o mulțime de ciocolate și mămica lui îi spusese să nu se atingă de ele. Geoff oftă, amintindu-și evident de triste dorințe personale. Dar când am întrebat-o

pe Jane cine era el și i-am spus că vroiam să ne jucăm împreună, ea a zis că nu e nici un băiețel în casă și să nu-i spun povești obraznice. N-o iubesc deloc pe Jane.

Doamna Lancaster se ridică.

– Jane a avut dreptate. N-a fost nici un băiețel.

– Dar eu l-am văzut. O, mămico, lasă-mă să mă joc cu el, pareă atât de teribil de singur și nefericit. *"Vleau să fac ceva ca să se simtă mai bine"*.

Doamna Lancaster era pe punctul de a spune ceva, dar tatăl ei o împiedică.

– Geoff, i se adresă el cu foarte multă blândețe, acel biet băiețel e singur și poate ar trebui să faci ceva să-l liniștești; dar cum, o să descoperi tu singur, e ca o ghicitoare, înțelegi?

– Pentru că mă fac mare trebuie să le fac pe toate singur?

– Da, pentru că te faci mare.

Cum plecă băiatul din cameră, doamna Lancaster i se adresă tatălui ei iritată:

– Papa, e absurd. Să-l încurajezi pe băiat să creadă în basmele servitorilor!

– Nici o servitoare nu i-a spus copilului nimic, o asigură bătrânul cu blândețe. El a văzut... ceea ce eu aud, ceea ce poate aș vedea dacă aș fi de vârsta sa.

– Dar e așa o prostie! Eu de ce nu văd și aud?

Domnul Winburn zâmbi, cu un zâmbet ciudat de trist, dar nu-i răspunse.

– De ce? repetă fiica sa. Și de ce i-ai spus că l-ar putea ajuta pe... pe... ăla. Totu-i... totu-i... atât de imposibil. Bătrânul o privi gânditor.

– De ce nu? Îți amintești cuvintele astea:

*"Cu ce Lampă Destinul și-a condus
Copilașii săi împleticiți în Noapte?"*

"Cu oarba Înțelegere", Cerul a răspuns.

Geoffrey are acea oarbă înțelegere. Toți copiii o au. Numai când creștem mari o pierdem, o îndepărtăm de noi înșine. Câteodată, când suntem bătrâni, o rază slabă se întoarce înapoi la noi, dar Lampa luminează cel mai puternic în copilărie. De aceea cred că Geoffrey poate fi de ajutor.

– Nu înțeleg, murmură doamna Lancaster.

– Nici eu. Ala... copilul ăla suferă și vrea... să fie eliberat. Dar cum? Nu știu, dar e foarte trist când te gândești că un copil plânge în hohote.

După o lună de la această conversație Geoffrey se îmbolnăvi. Vântul de răsărit fusese aspru și el nu era un copil voinic. Doctorul dădu din cap și spuse că era un caz grav. Domnului Winburn îi divulgă mai multe și-i mărturisi că nu mai avea speranțe. "Copilul n-ar fi atins niciodată vârsta maturității, în nici un caz. Are probleme foarte serioase cu plămânii de mult timp", adăugă el.

În timp ce-l îngrijea pe Geoff, doamna Lancaster deveni conștientă de existența celui alt... copil. La început, hohotele de plâns nu le putea distinge din cauza vântului, dar, treptat, deveniră mai clare, inconfundabile. În cele din urmă, le auzea în momente de completă acalmie: plânsul unui copil trist, deznădăjduit, care îți frângea inima.

Geoff se simțea din ce în ce mai rău și când delira vorbea despre "băiețel", repetând: "vreau să-l ajut să plece, așa vreau!" striga el.

După delir, căzu într-o stare de letargie.

Geoffrey zăcea foarte liniștit, abia respirând, cufundat în uitare. Nu era nimic de făcut decât de așteptat. Apoi urmă o noapte calmă, potolită, fără nici o bătaie de vânt.

Deodată copilul se ridică. Își deschise ochii. Privi pe lângă mama sa înspre ușă. Încerca să vorbească și ea se aplecă pentru a percepe cuvintele rostite pe jumătate.

– E în regulă, vin, șopti el, după care se prăbuși la loc.

Mama sa se îngrozi brusc; traversă camera spre tatăl ei. Undeva lângă ei, celălalt copil râdea. Vesel, mulțumit, victorios, râsul cristalin umplu camera.

– Mi-e groază, mi-e groază, gemu ea.

El o luă de după umeri protector. O rafală neașteptată de vânt îi făcu pe amândoi să tresară, dar trecu repede, lăsând aerul liniștit ca înainte.

Râsul încetase și li se păru că aud un sunet slab, atât de slab că abia se simțea, dar care devenea tot mai tare până când au putut să-l distingă. Pași...pași ușori, care se depărtau repede.

Tipa-tipa, tipa-tipa, alergau – acele piciorușe binecunoscute, împleticite. Da... desigur... Acum alți pași s-au amestecat deodată cu ei, mișcându-se într-o manieră mai rapidă și mai ușoară.

Aceștia din urmă se grăbeau spre ușă.

Jos, jos, jos, dincolo de ușă, împreună, tipa-tipa, tipa-tipa coborau piciorușele nevăzute ale copilașilor.

Doamna Lancaster ridică privirea înnebunită.

– Sunt doi... doi!

Albă la față, cuprinsă de o teamă copleșitoare, se întoarse către patul de copil din colț, dar tatăl ei o reținu cu blândețe și-i făcu semn să asculte.

– I-auzi! zise el simplu.

Tipa-tipa, tipa-tipa...tot mai slab și mai slab.

Și apoi – tăcere.

Semnul degetului cel mare al Sf. Petru

– Și acum, mătușă Jane, e rândul dumitale, spuse Raymond West.

– Da, mătușă Jane, așteptăm ceva cu totul picant, răsună vocea lui Joyce Lemprière.

– Ei acum, râdeți de mine, dragii mei, oftă liniștită Miss Marple. Credeți că dacă am trăit în locul ăsta uitat de lume toată viața n-am avut posibilitatea să mi se întâmple lucruri foarte interesante?

– Să mă ierte Dumnezeu dacă am considerat viața de la țară așa de liniștită și monotonă, se scuză Raymond plin de fervoare. Nu după oribilele revelații pe care le-am auzit de la dumneata! Lumea din metropolă pare un loc blând și pașnic în comparație cu St. Mary Mead.

– Ei bine, dragul meu, îl asigură Miss Marple, natura umană este cam aceeași peste tot și, firește, ai prilejul s-o observi mai îndeaproape într-un sat.

– Ești într-adevăr unică, mătușă Jane, strigă Joyce. Sper să nu te superi că-ți spun mătușă Jane? adăugă ea. Nu știu de ce-o fac.

– Nu știi, dragă? întrebă Miss Marple.

O privi câteva clipe cu o undă ciudată, care-o făcu pe fată să se înroșească toată. Raymond West se frământă în scaun și tuși oarecum stânjenit.

Miss Marple se uită la amândoi, zâmbi din nou și-și concentrează atenția asupra tricotatului.

– E-adevărat, desigur, că am dus o viață care se poate numi lipsită de evenimente, dar am căpătat multă experiență în rezolvarea a diferite mici probleme care se ivesc. Unele au fost cât se poate de ingenioase, dar n-ar avea nici un rost să vi le povestesc pentru că sunt legate de lucruri minore care nu v-ar interesa, precum: cine a tăiat plasa de la geanta din sfoară a doamnei Jones? De ce doamna Sims a purtat numai o dată noua sa haină de blană? Lucruri foarte interesante, cu adevărat, pentru oricine studiază natura umană. Nu, singura întâmplare pe care mi-o amintesc și care v-ar trezi interesul este cea privitoare la soțul bieteii mele nepoate Mabel.

S-a întâmplat cu vreo 10-15 ani în urmă și, din fericire, totul s-a terminat și lumea a uitat. Oamenii au memorii foarte scurte - mare noroc, mi-am zis întotdeauna.

Miss Marple se opri și murmură pentru sine.

– Trebuie doar să număr rândul acesta. Descrășterea e puțin mai dificilă. 1, 2, 3, 4, 5 și apoi trei ochiuri luate; e în ordine. Acum, despre ce vorbeam? O, da, despre biata Mabel.

Mabel era nepoata mea. O fată drăguță, cu adevărat o fată foarte drăguță, dar nu mai puțin cam ceea ce s-ar putea numi prostuță. Îi plăcea tare mult să fie melodramatică și să se plângă mult mai mult decât era cazul ori de câte ori era necăjită. Când avea 22 de ani s-a căsătorit cu un domn Denman și mă tem că n-a fost o căsnicie foarte fericită.

Sperasem foarte mult ca atașamentul dintre ei să nu ducă la nimic, dar domnul Denman era un bărbat cu un temperament foarte violent – nu tipul de om care ar fi avut

răbdare cu fanteziile lui Mabel – și am mai aflat că fuseseră și nebuni prin familia lui. Totuși, fetele erau la fel de încăpățânate pe vremea aceea ca și acum, așa cum vor fi întotdeauna. Și Mabel s-a căsătorit cu el.

N-am văzut-o prea des după mariaj. A venit să locuiască la mine o dată sau de două ori și m-au invitat la ei de câteva dăți, dar, de fapt, mie nu prea îmi place să locuiesc în casele altor oameni și am reușit întotdeauna să găsesc o scuză plauzibilă. Erau căsătoriți de zece ani, când domnul Denman a murit subit. Nu au avut copii și el i-a lăsat toți banii săi lui Mabel. I-am scris, desigur, oferindu-mă să mă duc la Mabel dacă avea nevoie de mine; ea mi-a răspuns printr-o scrisoare de foarte mult bun simț și am înțeles că nu era chiar copleșită de amărăciune. M-am gândit că era firesc deoarece știam că de la un timp nu se prea înțelegeau. Abia după trei luni am primit o scrisoare cât se poate de isterică de la Mabel, implorându-mă să mă duc la ea, zicând că lucrurile merg din ce în ce mai rău și că ea nu mai rezistă.

Așa că, bineînțeles, continuă Miss Marple, i-am dat bani de concediu Clarei, am trimis argintăria și cana mare de bere a regelui Charles la bancă spre depozitare și-am plecat de îndată. Am găsit-o pe Mabel într-o stare foarte nervoasă. Casa, Myrtlie Dene, era foarte mare, mobilată foarte confortabil. Acolo se aflau o bucătăreasă, o cameristă și o infirmieră ce aveau grijă de bătrânul domn Denman, socrul Mabelei, care era ceea ce se numește "un om nu prea în toate mințile". Destul de liniștit și bine crescut, dar câteodată foarte ciudat. Cum să vă spun, fuseseră nebuni prin familie.

Am fost foarte șocată când am văzut cât se schimbase Mabel. Era toată numai nervi, tremurând și mi-a fost cât se poate de greu s-o fac să-mi povestească peste ce necaz dăduse. Am aflat, așa cum se întâmplă

întotdeauna cu astfel de lucruri, în mod indirect. Am întrebat-o despre niște prieteni de care vorbea mereu în scrisorile ei, familia Gallagher. Spre surprinderea mea, mi-a spus că-i vedea foarte rar atunci. Când i-am menționat alți prieteni am primit același răspuns. I-am vorbit atunci despre nebunia de a se închide în sine, de a se izola și a sta numai pe gânduri, în special despre prostia de a se îndepărta de prietenii ei. Atunci mi-a destăinuit adevărul.

– Nu e vina mea, ci a lor. Nimeni de aici nu vrea să vorbească acum cu mine. Când mă duc pe strada mare, toți o iau într-o altă direcție, în așa fel încât să nu fie obligați să mă întâlnească sau să-mi vorbească. Sunt un fel de leproasă. Este îngrozitor și nu mai pot să suport. Va trebui să vând casa și să plec în străinătate. Totuși, de ce trebuie să fiu izgonită dintr-o casă ca asta? N-am făcut nimic.

Am fost mult mai tulburată decât vă pot mărturisi. Tricotam pe atunci un fular de lână pentru bătrâna doamnă Hay și, în agitația mea, am scăpat două ochiuri și n-am descoperit asta decât mult timp mai târziu.

– Draga mea Mabel, i-am spus, mă uimești. Dar, care este cauza acestor lucruri?

Încă de mică, Mabel fusese întotdeauna dificilă. Îmi era cât se poate de greu s-o fac să-mi dea un răspuns direct la întrebarea mea. Spunea numai lucruri vagi despre discuții răutăcioase și oameni indolenți care n-aveau nimic mai bun de făcut decât să vorbească și despre unii care băgau idei în capul celorlalți.

– Îmi este destul de clar, am asigurat-o eu. Evident, circulă o poveste în legătură cu tine. Dar care e povestea trebuie s-o știi la fel de bine ca toată lumea. Și te rog să mi-o spui.

– E așa de răutăcioasă, gemu Mabel.

– Bineînțeles, că este răutăcioasă, am răspuns iute. Nu-i nimic de povestit despre ce le trece oamenilor prin minte, care să mă surprindă. Acum, Mabel, vrei să-mi expui într-o engleză clară ce spun oamenii despre tine?

Atunci am aflat totul.

Se părea că moartea lui Geoffrey Denman fiind "bruscă și neașteptată" a dat naștere la diferite zvonuri. De fapt, ca s-o spunem drept, așa cum i-am spus-o și ei, oamenii vorbeau că ea își otrăvise soțul.

Acum, după cum îmi închipui că știți, nimic nu este mai crudă decât calomnia și nimic mai dificil de combătut. Când oamenii te vorbesc pe la spate nu poți respinge sau nega nimic și zvonurile cresc în intensitate, fără ca cineva să le poată opri. Sigură eram de un lucru: Mabel era incapabilă să otrăvească pe cineva. Și nu înțelegeam de ce să i se ruineze viața și casa să-i devină insuportabilă numai pentru că, după toate probabilitățile, făcuse ceva prostesc și lipsit de sens.

– Nu iese fum fără foc, i-am spus. Acum, Mabel, trebuie să-mi povestești ce i-a stârnit pe oameni să însăileze o asemenea poveste. Trebuie să fi fost ceva.

Mabel a fost foarte incoerentă și a declarat că nu s-a întâmplat nimic, absolut nimic, cu excepția faptului că, desigur, moartea lui Geoffrey fusese instantanee. Păruse că se simte foarte bine la supeu în seara aceea și se îmbolnăvise violent în timpul nopții. Chemase doctorul, dar bietul om murise la câteva minute după sosirea medicului. Se considerase că decesul survenise ca urmare a ingerării unor ciuperci otrăvitoare.

– Bine, am zis, îmi închipui că o moarte violentă de acest fel ar putea face limbile să trăncănească, dar, sigur,

nu fără alte fapte suplimentare. Te-ai certat cu Geoffrey sau ceva de genul acesta?

Ea recunoscuse că se certase cu el în dimineața precedentă la micul dejun.

– Și servitorii au auzit, nu-i așa? am întrebat-o.

– Nu erau în cameră.

– Nu, draga mea, dar ei erau probabil foarte aproape, afară lângă ușă.

Cunoșteam prea bine forța vocii isterice ascuțite a Mabelei. Geoffrey Denman era și el un om obișnuit să ridice glasul când se supăra.

– Pentru ce v-ați certat?

– O, lucruri obișnuite. Erau întotdeauna mereu și mereu aceleași lucruri. Câte un fleac ne deranja și atunci Geoffrey devenea imposibil aruncând lucruri îngrozitoare și eu îi spuneam ce credeam despre el.

– Atunci v-ați certat o mulțime? am întrebat eu.

– N-a fost vina mea...

– Dragă copilă, i-am zis, nu contează a cui a fost vina. Nu contează ce discutăm. Într-un loc ca acesta, viața particulară a fiecăruia constituie mai mult sau mai puțin proprietate publică. Tu și soțul tău v-ați certat tot timpul. Ați avut o ceartă deosebit de puternică într-o dimineață și în noaptea aceea soțul ți-a murit brusc și misterios. Asta-i tot, sau mai e și altceva?

– Nu știu ce vrei să spui prin altceva, zise Mabel morocânoasă.

– Exact ceea ce spun, draga mea. Dacă ai făcut vreo prostie, pentru numele lui Dumnezeu nu mi-o ascunde. Eu vreau să fac tot ce pot ca să te ajut.

– Nimeni și nimic nu mă poate ajuta, doar moartea, se răsti Mabel.

– Trebuie să ai puțin mai multă încredere în Providență, dragă, i-am spus. E-n regulă acum, Mabel, știu perfect de bine că mai e ceva pe care mi-l ascunzi.

Întotdeauna știam, încă de când era mică, când îmi spunea tot adevărul. Îmi lua mult timp, dar până la urmă tot îl scoteam de la ea. În dimineața fatală se dusesse la farmacist și cumpărase niște arsenic. Bineînțeles că trebuise să semneze în registru pentru el. Firesc, farmacistul povestise despre asta.

– Cine-i doctorul tău, am întrebat-o.

– Dr. Rawlinson.

Îl știam din vedere. Mabel mi-l arătase cu o zi mai înainte. Ca să vă spun într-un limbaj cât se poate de simplu, el era ceea ce aș descrie un bătrân care abia se ține pe picioare. Am prea multă experiență de viață ca să cred în infailibilitatea doctorilor. Unii sunt oameni deștepți, alții nu; și cei mai buni dintre ei, jumătate din timp nu știu de ce suferi. Eu nu am de-a face cu doctorii și nici cu medicamentele lor.

Am meditat la situație, mi-am pus boneta și m-am dus să-i fac o vizită dr. Rawlinson. Era exact cum mi-l închipuisem - un bătrân drăguț, bun, vorbea neclar și atât de miop că ți se făcea milă, puțin surd și pe deasupra sensibil și sentimental în cel mai înalt grad. Se înflăcăra de îndată ce am adus în discuție moartea lui Geoffrey Denman, mi-a vorbit o mulțime despre diferitele soiuri de ciuperci, comestibile și otrăvitoare. O întrebase pe bucătăreasă și ea recunoscuse că una sau două ciuperci gătite fuseseră "puțin ciudate", dar cum erau trimise de la magazin crezuse că nu aveau nimic. Cu cât se gândea la ele, cu atât mai mult era convinsă că aparența lor era neobișnuită.

– S-ar putea, am zis eu. Pentru început arată ca ciupercile obișnuite și termină prin a fi portocalii cu pete roșii. Nu-i nimic de care categoria asta de oameni să nu-și reamintească dacă încearcă.

Am înțeles că Denman nu mai putea să vorbească când doctorul a ajuns la el. Era incapabil să înghită și murise după câteva minute. Medicul părea perfect satisfăcut de certificatul pe care-l dăduse. Dar cât de mult din asta era încăpățănare și cât certitudine, nu puteam fi sigură.

M-am întors direct acasă și-am întrebat-o de îndată pe Mabel de ce cumpărase arsenic.

– Trebuie să-ți fi trecut vreo idee prin cap, am insistat.

Mabel a izbucnit în plâns.

– Vroiam să mă sinucid, gemu ea. Eram, prea nefericită. Credeam că termin cu toate.

– Mai ai arsenicul? am întrebat-o.

– Nu, l-am aruncat.

Am rămas întorcând problema pe toate fețele.

– Ce s-a întâmplat când s-a îmbolnăvit? Te-a chemat?

– Nu. Dădu din cap. A sunat clopoțelul violent. Trebuie să fi sunat de mai multe ori. Până la urmă, Dorothy, camerista, l-a auzit, a trezit bucătăreasa și au coborât. Când Dorothy l-a văzut, s-a speriat. El se zbuciuma și delira. A lăsat-o pe bucătăreasă cu el și s-a repezit la mine. M-am sculat și m-am dus la el. Desigur, mi-am dat seama imediat că era groaznic de bolnav. Din nefericire Brewster, care are grijă de bătrânul domn Denman, era plecată în noaptea aceea, așa că nu era nimeni care să știe ce să facă. Am trimis-o pe Dorothy după doctor, pe când bucătăreasa și cu mine am rămas cu

el, dar după câteva minute n- am mai putut suporta; era prea îngrozitor. Am alergat în camera mea și am închis ușa.

– Foarte rău și egoist din partea ta, i-am spus eu; și, fără îndoială, purtarea ta de atunci nu te-a ajutat cu nimic, poți fi sigură de asta. Bucătăreasa trebuie s-o fi povestit peste tot. Bine, bine, asta-i o treabă proastă.

Apoi am stat de vorbă cu servitorii. Bucătăreasa vroia să-mi vorbească despre ciuperci, dar am oprit-o. Mă săturasem de ciupercile alea. În schimb, le-am întrebat pe bucătăreasă și pe cameristă, în amănunt, despre starea stăpânului lor în noaptea aceea. Amândouă au spus la fel că el părea să se afle în agonie, că nu era în stare să înghită, că putea vorbi numai cu o voce strangulată și când spunea ceva erau numai frânturi, nimic de înțeles.

– Ce spunea când vorbea incoerent? am întrebat curioasă.

– Ceva despre un fel de pește, nu-i așa? spuse bucătăreasa întorcându-se către cealaltă.

Dorothy îi întări spusele.

– "O grămadă de pește", zise ea, niște prostii ca astea. Mi- am dat seama imediat că nu era în toate mințile, bietul domn.

Nu părea să găsesc vreun înțeles în lucrurile astea. Ca o ultimă scăpare, m-am dus sus s-o văd pe Brewster, o femeie deșălată de vreo 50 de ani.

– E păcat că n-am fost aici în noaptea aceea, zise ea. Nimeni nu pare să fi încercat să facă ceva pentru el până când a sosit doctorul.

– Mi se pare că delira, am spus cu îndoială în glas; dar acesta nu-i un simptom de otrăvire cu ptomaină, nu-i așa?

– Depinde, răspunse Brewster.

Am întrebat-o cum îi merge pacientului ei. Dădu din cap tristă.

– Cam rău!
– E slăbit?
– O, nu, e destul de puternic din punct de vedere fizic, cu excepția ochilor. Ei îl lasă din ce în ce mai mult. S-ar putea să ne supraviețuiască tuturor, dar mintea i se sclerozează foarte repede acum. Le-am spus domnului și doamnei Denman c-ar trebui internat într-o instituție, dar doamna Denman nu vrea să audă de așa ceva cu nici un preț.

Trebuie să vă spun că Mabel a avut întotdeauna o inimă bună .

Ei bine, așa stăteau lucrurile. M-am gândit la toate aspectele și, în cele din urmă, am decis că rămânea un singur lucru de făcut. Având în vedere zvonurile care circulau, trebuia cerută permisiunea pentru exhumarea cadavrului, întocmit un certificat post-mortem adecvat pentru ca să punem capăt odată pentru totdeauna calomniilor. Desigur, Mabel, a făcut scandal, mai ales din motive sentimentale - să tulburi mortul din pacea mormântului său etc etc - dar eu m-am ținut fermă pe poziție.

N-o să mă lungesc prea mult cu partea asta a povestirii. Am obținut permisiunea, au făcut autopsia sau cum îi zic, dar rezultatul n-a fost atât de satisfăcător cum ne-am fi așteptat. Nu era nici o urmă de arsenic - asta tot era bine - dar concluzia raportului suna "că nu există nimic care să indice prin ce mijloace decedatul murise".

Așadar, vedeți, asta nu ne-a scos deloc din necaz. Oamenii au continuat să vorbească despre otrăvuri rare, imposibil de detectat și prostii de felul ăsta. Discutasem cu patalogul care scrisese certificatul și i-am pus mai multe întrebări: el și-a dat toată silința să se eschiveze de a răspunde la majoritatea, dar am aflat de la el că, după părerea sa, era cât se poate de improbabil ca ciupercile otrăvite să fi cauzat decesul. O idee îmi trecu prin cap și

l-am întrebat ce otravă, dacă exista vreuna, ar fi putut fi folosită pentru obținerea aceluși rezultat. Mi-a explicat îndelung, dar trebuie să recunosc că nu prea l-am urmărit, dar în rezumat totul ducea la concluzia aceasta: moartea ar fi putut surveni ca urmare a unui puternic alcaloid vegetal.

Ajunsesem la următoarea idee: presupunând că tenta de nebunie se afla și în sângele lui Geoffrey Denman, n-ar fi putut el să se sinucidă? Într-o anumită perioadă a vieții, el studiasse medicina și cunoștea foarte bine otrăvurile și efectele acestora.

Nu credeam că era un lucru foarte probabil, dar nu mă puteam gândi la altceva. Și aproape îmi pierdusem răbdarea, vă spun sincer. Acum, aș zice că voi, tinerii de astăzi, veți râde. Dar eu când mă aflu într-adevăr la ananghie îmi spun întotdeauna o mică rugăciune, oriunde, când mă plimb pe stradă sau mă aflu într-un bazar și întotdeauna obțin un răspuns. Acesta poate fi un fleac, aparent fără nici o legătură cu subiectul, dar iată despre ce este vorba. Am avut acest text prins cu ace deasupra patului meu când eram mică: "Întreabă și ți se va răspunde"! În dimineața de care vă povesteam, mă plimbam pe strada principală și mă rugam din toate puterile. Am închis ochii și când i-am deschis, ce credeți că a fost primul lucru pe care l-am văzut?

Fețele a cinci persoane, manifestând diferite grade de curiozitate, se întoarseră spre Miss Marple. Totuși, trebuie să nu ne îndoim vreo clipă că nici unul n-ar fi ghicit răspunsul corect la întrebare.

– Am văzut, continuă Miss Marple convingătoare, vitrina de la magazinul vânzătorului de pește. Era un singur lucru în ea, un haddock proaspăt.

Se uită în jur triumfătoare.

– O, dumnezeule! exclamă Raymond West. Un răspuns la o rugăciune - un haddock proaspăt!

– Da, Raymond, zise Miss Marple severă, și n-are rost să fii profan. Mâna Domnului este pretutindeni. Primul lucru pe care l- am văzut acolo au fost petele negre - semnele degetului cel mare al Sf. Petru. Așa e legenda, o știți. Degetul cel mare al Sf. Petru. Și asta m-a făcut să înțeleg. Aveam nevoie de credință, de credința adevărată dintotdeauna a Sf. Petru. Am legat cele două lucruri, credință și pește.

Sir Henry își suflă nasul în grabă. Joyce își mușcă buza.

– Acum, ce mi-a dat prin gând? În mod sigur, atât bucătăreasa cât și camerista menționaseră că peștele fusese unul dintre lucrurile despre care vorbise muribundul. Eram convinsă, absolut convinsă că exista o anumită soluție pentru mister în aceste cuvinte. M-am întors acasă hotărâtă să dau de capătul afacerii.

Se opri.

V-a trecut vreodată prin minte, continuă bătrâna doamnă, cât de mult ignorăm ceea ce se numește, cred, contextul? Este un loc pe lângă Dartmoor numit Grey Wethers. Dacă vorbești cu un fermier de acolo și menționezi Grey Wethers, el va conchide, probabil, că te referi la cercurile acelea din piatră, deși e posibil ca să vorbești despre starea vremii; și, la fel, dacă te referi la cercurile de piatră, un străin, care ar auzi un fragment din conversație, ar putea crede că te referi la starea vremii. Deci, când repetăm o conversație, de regulă, nu repetăm cuvintele exacte; adăugăm alte cuvinte care ni se par c-ar însemna exact același lucru.

Am stat de vorbă separat cu bucătăreasa și cu Dorothy. Am întrebat bucătăreasa dacă era pe deplin sigură că stăpânul ei menționase cu adevărat *heap of fish*, adică o grămadă de pește. Ea a spus că era sigură.

– Acestea au fost cuvintele lui exacte, am întrebat-o, sau a menționat un anume soi de pește?

– Asta e, spuse bucătăreasa, era un soi deosebit de pește, dar nu-mi pot reaminti acum care. O grămadă de... ce era? Nu pește de făcut mâncare. Să fi fost biban... sau știucă? Nu. Nu începea cu p. *

Dorothy și-a reamintit, de asemenea, că stăpânul ei menționase un fel special de pește. "Era un tip străin de pește", spuse ea... *A pile of* adică o grămadă de... ce a zis că era?

– A spus el *heap* sau *pile*? am întrebat-o **.

– Cred că a spus *pile*. Dar, vedeți, nu prea sunt sigură, e atât de greu să-ți amintești cuvintele exacte, nu-i așa, Miss Marple, în special când nu par să aibă vreun sens. Dar acum, când stau și mă gândesc sunt aproape sigură că a spus *pile* și peștele începea cu C; dar nu era nici cod, nici langustă. ***

Ceea ce urmează este partea de care sunt într-adevăr mândră, se însenină Miss Marple, pentru că, bineînțeles, nu știu nimic despre medicamente, care mi se par lucruri neplăcute, periculoase. Am păstrat de la bunica mea o veche rețetă pentru ceai din *tanacetum* care valorează cât un munte din medicamentele voastre. Știam că erau mai multe volume de medicină în casă și într-unul din ele se afla un index de medicamente. Știți, părerea mea era că Geoffrey luase o anumită otravă și încerca să-i spună numele.

Ei bine, m-am uitat întâi la lista cu H, începând cu He. Nimic acolo care să sune apropiat; apoi am început cu P. Și aproape imediat am dat de... ce credeți?

* În engleză biban (perch) și știucă (pike) încep cu aceeași literă.

** "Heap" și "pile" sunt sinonime și înseamnă grămadă.

*** În engleză "crayfish"

Se uită roată, amânându-și momentul său de triumf.

Pilocarpină. N-ați putea înțelege un om care abia vorbește și încearcă cu greu să pronunțe cuvântul ! Cum i-ar suna unei bucătărese care n-a auzit niciodată cuvântul? Nu i-ar lăsa impresia de *pile of carp*? adică o grămadă de crap?

– Pe cinstea mea! exclamă sir Henry.

– Nu m-aș fi gândit o clipă la asta, zise doctorul Pender.

– Extrem de interesant, remarcă domnul Petherick. Chiar extraordinar.

– Am răsfoit repede la pagina arătată de index. Am citit despre pilocarpină și efectele ei asupra ochilor și ale altor organe care nu păreau să aibă vreo legătură cu acest caz, dar, în cele din urmă, am ajuns la o propoziție cât se poate de semnificativă: "A fost testată cu succes ca antidot pentru otrăvirea cu atropină".

Nu pot să vă spun cât m-am luminat atunci. Nu mă gândisem niciodată că Geoffrey Denman s-ar fi putut sinucide. Nu, această nouă soluție era nu numai probabilă, dar și cea corectă, pentru că îmi dădeam seama că toate elementele se potriveau în mod logic.

– N-am de gând să încerc să ghicesc, interveni Raymond. Continuă, mătușă Jane și explică-ne ce era atât de uimitor de clar pentru dumneata.

– Evident că eu nu mă pricep deloc la medicină, recunosc Miss Marple, dar s-a întâmplat să știu un lucru, că atunci când vederea a început să mă lase, doctorul mi-a prescris să pun picături de sulfat de atropină în ei. M-am dus direct sus în camera bătrânului Denman. L-am luat la sigur.

– Domnule Denman, știu totul. De ce v-ați otrăvit fiul?

Mă privi câteva minute - era un bătrân destul de frumos în felul său - și apoi izbucni în râs. A fost unul dintre cele mai urâte hohote de râs pe care le-am auzit în viața mea. Vă pot asigura că mi s-a făcut pielea găină. Mai auzisem așa ceva numai o singură dată înainte, când biata doamnă Jones s-a scrântit la cap.

- Da, recunosc el, i-am făcut felul lui Geoffrey. Am fost mai deștept decât Geoffrey. Avea de gând să mă ducă de aici, nu-i așa? Să mă închidă într-un azil? I-am auzit vorbind despre asta. Mabel este o fată bună... Mabel mi-a ținut partea, dar știam că nu va fi în stare să i se opună lui Geoffrey. În cele din urmă ar fi făcut cum vroia el; întotdeauna a procedat așa. Dar l-am aranjat... l-am aranjat pe bunul, iubitul meu fiu! Ha, ha! M-am strecurat noaptea. A fost foarte ușor. Brewster era plecată. Dragul meu fiu dormea; avea un pahar cu apă lângă pat; se trezea întotdeauna în mijlocul nopții și-l bea. Am vărsat-o... ha, ha!... Și am turnat sticluța cu picături de ochi în pahar. El avea să se trezească și să-l dea peste cap înainte de a-și da seama ce era. Doar o lingură de picături... suficient, suficient. Și așa a făcut! Au venit la mine dimineața și mi-au adus vestea cu foarte multă grijă. Se temeau să nu mă supere. Ha! Ha! Ha! Ha! Ha!

- Ei bine, zise Miss Marple, acesta este sfârșitul povestirii. Desigur, bietul bătrân a fost internat într-un azil. Nu era chiar responsabil pentru ceea ce făcuse, adevărul a fost dezvăluit și toată lumea s-a întristat pentru Mabel și nu mai știau ce să facă să se împace cu ea pentru bănuielile lor nejuste. Dar, dacă Geoffrey nu și-ar fi dat seama ce lucru înghițise și n-ar fi încercat să facă pe toată lumea să înțeleagă să-i aducă antidotul repede, n-am fi descoperit niciodată. Cred că sunt simptome foarte clare ale atropinei - pupilele dilatate ale ochilor și chestii din astea, dar, sigur, așa cum am spus, dr. Rawlinson era foarte

miop, bietul bătrân. Și în aceeași carte de medicină, pe care am continuat s-o citesc – și o parte din ea a fost cât se poate de interesantă – se descriau simptomele otrăvirii cu ptomaină și atropină și ele nu se deosebesc. Dar vă pot asigura că niciodată n-am văzut o grămadă de haddock proaspăt fără să mă gândesc la semnul degetului cel mare al Sf. Petru.

Urmă o tăcere foarte lungă.

– Draga mea prietenă, spuse domnul Petherick, draga mea prietenă ești într-adevăr uluitoare.

– Voi recomanda Scotland Yard-ului să vină la dumneata să-ți ceară sfaturi, zise sir Henry.

– Bine, în orice caz, mătușă Jane, spuse Raymond, e un lucru pe care nu-l știi.

– O, ba da, îl știu, dragă, spuse Miss Marple. S-a întâmplat chiar înainte de cină, nu-i așa? Când ai condus-o pe Joyce să admire apusul de soare. Acela este un loc preferat. Acolo, aproape de gardul viu din iasomie. Unde lăptarul a întrebat-o pe Annie dacă poate să anunțe căsătoria.

– La naiba, mătușă Jane, sări Raymond, nu ne strica povestea noastră de iubire. Joyce și cu mine nu suntem ca lăptarul și Annie.

– Vezi, aici greșești, dragă, zise Miss Marple. Toată lumea se aseamănă foarte mult, zău. Dar, din fericire, poate nu-și dau seama de asta.

O glumă ciudată

- Și aceasta este Miss Marple, spuse Jane Helier, încheind prezentările.

Ca artistă, știa să obțină efectul dorit. Era, cu siguranță, punctul culminant, finalul triumfător! Tonul ei era pe jumătate plin de admirație politicoasă, pe jumătate plin de satisfacție.

Partea nostimă era că persoana prezentată cu atâta pompă era doar o fată bătrână în vârstă, gentilă. În ochii celor doi tineri care, prin bunăvoința Janei, tocmai făcuseră cunoștință cu ea, se citeau uimire și o nuanță de dezamăgire. Erau amândoi drăguți - fata, Charmian Stround, subțire și brunetă, bărbatul - Edward Rossiter, un tânăr uriaș blond, amabil.

Charmian spuse cu răsufierea întretăiată:

- Oh, ne pare grozav de bine să vă cunoaștem.

Dar ochii ei exprimau îndoială. Îi aruncă o privire fulgerătoare, întrebătoare Janei Helier.

- Dragă, spuse Jane, răspunzându-i la privire, e absolut minunată. Las-o în seama ei. V-am spus că am s-o aduc aici și am reușit. I se adresă domnișoarei Marple: O să le-o descurci; sunt sigură. Vă va fi ușor.

Miss Marple își întoarse ochii ei bleu-verzi calzi către domnul Rossiter.

- Vreți să-mi spuneți despre ce e vorba? întrebă ea.

- Jane este prietenă cu noi, intră în vorbă, nerăbdătoare, Charmian. Edward și cu mine suntem la

ananghie. Jane ne-a spus că dacă venim la petrecerea ei, o să ne facă cunoștință cu cineva care a fost... care ar fi... care ar putea...

Edward îi sări în ajutor:

– Jane ne-a spus că sunteți o somitate în materie, Miss Marple!

Ochii bătrânei doamne sclipiră, dar protestă cu modestie:

– Oh, nu, nu! Nici vorbă. Numai când cineva trăiește la țară ca mine ajunge să cunoască atât de multe despre natura umană. Dar m-ați făcut chiar curioasă. Hai spuneți-mi ce problemă aveți.

– Mă tem că-i teribil de banală - o comoară îngropată, spuse Edward.

– Chiar? Dar asta pare grozav de interesant!

– Știu. Precum "Comoara din insula piraților" *. Dar problema noastră n-are tenta romantică obișnuită. Nici un reper pe o hartă indicat printr-un craniu și oase încrucișate, nici o indicație de genul: "patru pași la stânga, la vest prin nord". Este teribil de prozaică - doar unde să săpăm.

– Ați încercat cumva?

– Aș zice că am săpat vreo doi acri și mai bine! Tot locu-i răscolit, numai bun de zarzavaturi. Tocmai eu întrebam ce să punem - dovlecei sau cartofi.

Charmian spuse deodată:

– Putem chiar să vă povestim totul?

– Dar, desigur, draga mea.

– Atunci, haideți să găsim un loc liniștit. Vino, Edward.

Ea îi scoase din camera aglomerată și plină de fum, urcară scările până la un salon de la etajul doi. După ce s-au așezat, Charmian începu brusc:

* referire la romanul cu același nume (1882) de Robert Louis Stevenson (1850-1894).

- Să începem. Povestea pornește de la unchiul Mathew, stră- stră-unchiul amândurora. Era teribil de bătrân. Edward și cu mine suntem singurele sale rude. Ținea la noi și, întotdeauna, a spus că, atunci când va muri, ne va împărți averea sa. Ei bine, a murit în martie și a lăsat ca tot ce avea să fie împărțit, în mod egal, între Edward și mine. Ceea ce v-am spus sună destul de dur - nu vreau să credeți că ne pare bine că a murit - ne era, într-adevăr, drag. Dar fusese bolnav în ultimul timp. Problema e că "tot" ce ne-a lăsat s-a dovedit a fi practic absolut nimic. Și, ca să fiu sinceră, asta a fost o lovitură pentru amândoi, nu-i așa, Edward?

Edward, amabil, încuviință.

- Știi, spuse el, ne-am bazat puțin pe ea. Vreau să zic, când știi că o mare sumă de bani îți va reveni, nu te dai în vânt după muncă, încerci să te descurci doar. Sunt în armată - și nu e cazul să vă spun cum sunt plătit -, nici Charmian n-o duce mai strălucit. Lucrează ca regizor tehnic într-un teatru repertorial - foarte interesant și-i place, dar nu prea scoate bani. Ne-am gândit să ne căsătorim și nu prea ne-am făcut griji cu partea materială fiindcă amândoi știam că, într-o zi, vom fi bogați.

- Și acum, vă dați seama, nu suntem! spuse Charmian. Mai mult, Ansteys - casa familiei - la care și eu și Edward ținem, va trebui, probabil, să fie vândută. Edward și cu mine simțim că nu putem suporta asta! Dar, dacă nu găsim banii unchiului Mathew va trebui s-o vindem.

Edward interveni:

- Știi, Charmian, încă n-am ajuns la punctul principal.

- Vorbește, atunci.

Edward se adresa domnișoarei Marple:

– Uitați despre ce e vorba. Când unchiul Mathew a îmbătrânit a devenit tot mai suspicios. Nu mai avea încredere în nimeni.

– Foarte înțelept din partea lui, spuse Miss Marple. Defectele naturii umane sunt de necrezut.

– Da, poate aveți dreptate. Oricum, unchiul Mathew credea asta. Avea un prieten care își pierduse banii într-o bancă și un alt prieten care a fost ruinat de un avocat care a fugit cu banii; și el însuși a pierdut bani din cauza unei companii frauduloase. Ajunsese să susțină, cu toată convingerea, că singurul loc sigur și sănătos era să-ți transformi banii în lucruri solide și să le îngropi.

– Ah! făcu Miss Marple. Încep să înțeleg.

– Da. Prietenii l-au contrazis, arătându-i că, în felul ăsta, nu obține nici o dobândă, dar el susținea că asta nu prea conta. Majoritatea banilor, spunea el, "ar trebui ținuti într-o cutie sub pat sau îngropați în grădină". Astea erau propriile lui cuvinte.

Charmian continuă:

– Și când a murit n-a lăsat aproape nimic în acțiuni, deși era foarte bogat. De aceea credeam că așa trebuie să fi făcut.

Edward explică:

– Am aflat că își vânduse acțiunile, scosese sume mari de bani din când în când și nimeni nu știe ce a făcut cu ele. Dar pare probabil că a trăit potrivit principiilor sale - cumpăra aur și-l îngropa.

– N-a spus nimic înainte de a muri? N-a lăsat nici o hârtie? Nici o scrisoare?

– Asta-i partea înnebunitoare a chestiunii. Nu a lăsat. Fusese inconștient timp de câteva zile, dar și-a revenit înainte de a muri. S-a uitat la noi doi și a chicotit - un chicot slab, pierdut. A spus: "Sunteți aranjați, porumbeii mei dragălași". Apoi, s-a bătut cu mâna pe ochi - ochiul

drept - și ne-a făcut cu ochiul. Și apoi a murit... Unchiul nostru cel bătrân Mathew, bietul de el.

- S-a bătut cu mâna pe ochi, spuse Miss Marple dusă pe gânduri.

Edward interveni nerăbdător:

- Vă spune asta ceva? Asta m-a făcut să mă gândesc la povestea cu Arsène Lupin * în care era ceva ascuns în ochiul de sticlă al unui om. Dar unchiul Mathew nu avea nici un ochi de sticlă.

Miss Marple scutură din cap:

- Nu, nu pot să mă gândesc la nimic, deocamdată.

Charmian spuse dezamăgită:

- Jane ne-a spus o-o să ne arătați de îndată unde să săpăm!

Domnișoara Marple zâmbi.

- Știți, nu sunt chiar un scamator . Nu l-am cunoscut pe unchiul vostru, nu știu ce fel de om era și nu am idee de casă sau de teren.

Charmian spuse:

- Dacă le-ați știți?

- Ei bine, atunci trebuie să fie destul de simplu, nu-i așa? zise Miss Marple.

- Simplu! spuse Charmian. Veniți la Ansteys să vedeți dacă e simplu!

E posibil ca ea să nu fi lansat, în mod serios, invitația, dar Miss Marple spuse repede:

- Da, dragă, foarte drăguț din partea voastră. Mi-am dorit întotdeauna să am șansa de a căuta comori ascunse. Și adăugă, uitându-se la ei cu un zâmbet strălucitor de epocă victoriană târzie, cu o dobândă frumușică!

* principalul personaj în povestirile detectiviste ale scriitorului francez Maurice Leblanc (1864-1941) ale cărui cărți s-au bucurat de popularitate.

– Vedeți! spuse Charmian, făcând gesturi dramatice.

Tocmai dăduseră o raită prin Ansteys. Făcuseră turul grădinii din spatele bucătăriei - care era toată răscolită. Au colindat prin pădurice, unde, în jurul fiecărui copac mai mare, se săpase și, acum se uitau triști la biata suprafață care fusese odată uniform înverzită. Se urcară în pod, unde geamantane și cutii vechi fuseseră golite de conținutul lor. Coborâră în beciuri, unde unele pietre fuseseră smulse cu greu din locurile lor. Au măsurat și au ciocănit în toate zidurile și domnișoarei Marple i s-a arătat fiecare piesă veche de mobilă care conținea sau putea fi suspectată de a poseda un sertar secret.

Pe o masă, în camera de dimineață, se afla o grămadă de hârtii, toate documentele pe care răposatul Mathew Stround le lăsase. Nu fusese distrusă nici o hârtie, iar Charmian și Edward aveau predilecția de a se întoarce mereu la ele, parcurgând, cu seriozitate, chitanțe, invitații și scrisori de afaceri, în speranța de a localiza pe undeva un clu, un indiciu.

– Credeți că mai e ceva la care nu ne-am uitat? întrebă Charmian cu o undă de speranță.

Miss Marple dădu din cap că nu:

– Se pare că ați căutat temeinic, dragă. Poate, dacă îmi permiteți, prea temeinic. Mă gândesc, întotdeauna, că un om își face un plan. Ca prietena mea, doamna Eldritch; ea a avut o servitoare mică, atât de drăguță, care lustruia linoleumul frumos, dar ea făcea treaba asta așa de temeinic încât a lustruit dușumeaua de la baie prea mult, astfel că, atunci când doamna Eldritch a ieșit din baie, ștergătorul de plută i-a alunecat de sub picioare, a căzut foarte rău și și-a rupt, pur și simplu, piciorul! Foarte neplăcut, pentru că, bineînțeles, ușa de la baie era închisă, grădinarul a trebuit s-aducă o scară și să intre pe fereastră - teribil de jenant

pentru doamna Eldritch, care a fost, întotdeauna, o femeie foarte pudică.

Edward dădea semne de nerăbdare. Miss Marple spuse imediat:

– Vă rog să mă iertați. Sunt grozavă, știți, în a mă abate de la subiect. Dar un lucru îmi amintește de altul. Și câteodată e util. Tot ce vroiam să vă spun e că, poate, dacă încercăm să ne ascuțim mintea și să ne gândim la un loc probabil...

Edward spuse supărat:

– Gândiți-vă dumneavoastră, Miss Marple. Creierul meu și al lui Charmian sunt tabula rasa !

– Dragă, dragă. Știu... e foarte obositor pentru voi. M-aș uita prin astea.

Arată hârtiile de pe masă.

– Doar dacă nu e ceva personal... Nu vreau să par indiscretă.

– Oh, câtuși de puțin. Dar mă tem că n-o să găsiți nimic.

Se așeză la masă și, în mod metodic, cercetă tot maldărul de documente. Cum lua unul îl și sorta automat, făcând mici grămăjoare. După ce termină, rămase privind fix înainte câteva minute.

Edward întrebă cu o ușoară undă de malițiozitate:

– Ei, ce ziceți, Miss Marple?

Aceasta își reveni, tresărind:

– Pardon, vă rog?

– Ați găsit ceva relevant?

– Oh, nu, nimic de genul ăsta. Cred că știu ce fel de om era unchiul vostru, Mathew. Asemănător unchiului meu Henry, cred. Îi plăceau glumele simple. Burlac, evident - mă întreb de ce pesemne o dezamăgire în tinerețe?

Metodic până la un punct, dar nu-i plăcea să fie încorsetat - așa sunt unii burlaci!

În spatele domnișoarei Marple, Charmian îi făcu un semn lui Edward. Vroia să zică că e "sisi".

Miss Marple continua să flecărească, plină de voioșie, despre răposatul ei unchi Henry.

- Îi plăceau foarte mult jocurile de cuvinte. Și unor oameni, jocurile de cuvinte li se par plicticoase din caleafară. Un joc de cuvinte poate fi foarte iritant. Era și un om foarte suspicios. Era tot timpul convins că servitorii îl furau. Și câteodată, desigur, așa și făceau, dar nu totdeauna. Asta devenise o obsesie pentru el, bietul om. Spre sfârșit, îi bănuia că-i umblă și-i falsifică mâncarea și, în cele din urmă, refuză să mai mănânce altceva decât ouă fierte! Spunea că nimeni nu putea să umble în interiorul unui ou fiert. Dragul de el, unchiul Henry, fusese atât de vesel odinioară - îi plăcea foarte mult cafeaua după ce servea masa. Obişnuia să spună: "Cafeaua asta nu-i apă de mare", vrând să zică, înțelegeți, că ar vrea-o mai mare.

Edward simțea că, dacă mai aude ceva de unchiul Henry, înnebunește.

- Îi plăceau și tinerii, continuă Miss Marple, dar avea o înclinație în a-i tachina puțin, înțelegeți la ce mă refer. Obişnuia să pună pungile cu dulciuri unde un copil nu putea să ajungă.

Lăsând politețea la o parte, Charmian zise:

- Cred că asta-i oribil!

- Oh, nu, dragă, era doar un burlac în vârstă, știi, și nu cunoștea la copii. De fapt, nu era deloc prost. Ținea o groază de bani în casă și instalase un seif. Făcea mare caz de el - ce sigur era. Ca urmare a faptului că trăncănise atâta, bandiții i-au spart casa într-o noapte și au făcut, pur și simplu, o gaură în seif cu ajutorul unei substanțe chimice.

– Așa i-a trebuit, spuse Edward.

– Oh, dar nu era nimic în seif, spuse Miss Marple. Știți, de fapt, ținea banii în altă parte - în spatele unor volume de rugăciuni, în bibliotecă, chiar așa. Spunea că oamenii n-ar lua niciodată o carte de genul ăsta de pe vreun raft!

Edward o întrebă înviorat de idee:

– Asta-i! Ce-ar fi să ne uităm în bibliotecă?

Dar Charmian clătină din cap disprețuitoare.

– Crezi că nu m-am gândit la asta? Am căutat în toate cărțile, marțea trecută, când ai fost plecat la Portsmouth. Le-am scos pe toate, le-am scuturat. Nu-i nimic acolo.

Edward oftă. Apoi, ridicându-se, încercă să se des-cotorosească, cu tact, de musafira lor ce-i dezamăgise:

– A fost grozav de drăguț din partea dumneavoastră să veniți și să încercați să ne ajutați. Păcat că n-a ieșit nimic. Mă tem că v-am răpit prea mult timp. Totuși, vă duc cu mașina și o să puteți prinde trenul de trei și jumătate...

– Oh, făcu Miss Marple, dar trebuie să găsim banii, nu-i așa? Nu trebuie să renunțați, domnule Rossiter. Dacă, la început, nu reușiți, încercați, încercați din nou.

– Vreți să spuneți că o să mai... încercăm?

– De fapt, spuse Miss Marple, eu încă nu am început. "Întâi prinde iepurele"*, cum spune doamna Beeton în cartea ei de bucate - o carte minunată, dar cumplit de costisitoare; majoritatea rețetelor încep cu: "Luați 250 de grame de smântână și o duzină de ouă". Ia să văd, unde eram? Oh, da. Ei bine, am prins, ca să zicem așa, iepurele - iepurele fiind, bineînțeles, unchiul vostru, Mathew, și trebuie doar să hotărâm acum unde și-o fi ascuns banii. Trebuie să fie foarte simplu.

* aluzie la zicătoarea "Întâi prinde iepurele și apoi gătește-l" (engl.: First catch your hare, then cook him).

– Simplu? întrebă Charmian.
– Oh, da, dragă. Sunt sigură că trebuie să fi făcut un lucru evident. Un sertar secret - asta-i soluția mea.

Edward îi replică sec:

– Nu poți pune lingouri de aur într-un sertar secret.
– Nu, nu, sigur că nu. Dar nu avem nici un motiv să credem că banii sunt sub formă de aur.

– Spunea întotdeauna...

– Așa făcea și unchiul meu Henry cu seiful lui! Așa încât bănuiesc foarte serios că o spunea numai de formă. Diamante - astea s-ar putea afla foarte ușor într-un sertar secret.

– Dar ne-am uitat în toate sertarele secrete. Am adus și un tâmplar să examineze mobila.

– Chiar, dragă? Asta a fost foarte înțelept din partea voastră. V-aș sugera faptul că biroul unchiului vostru ar fi locul cel mai probabil. A fost escritoire-ul acela înalt de la perete?

– Da. O să vă arăt.

Charmian se duse la el. Lasă în jos tăblia. Înăuntru erau sertărașe și sertărele. Deschise o ușiță din centru și apăsă un buton de la sertarul din stânga. Fundul ascunzătorii din centru scoase un clinchet și avansă spre ea. Charmian îl scoase, lăsând să se vadă bine un gol sub el. Nu era nimic.

– Vedeți, nu-i asta o coincidență? exclamă Miss Marple. Unchiul Henry avea un birou exact ca ăsta, numai că al lui era furniruit cu nuc și ăsta-i din mahon.

– Oricum, zise Charmian, nu-i nimic înăuntru, după cum vedeți.

– Cred că tâmplarul vostru, observă Miss Marple, era tânăr. El nu știa totul. Oamenii erau foarte dibaci când

făceau, odinioară, ascunzători. Există aici un astfel de lucru: un loc secret în altul secret.

Scoase un ac de păr din colanul ei aranjat din păr cărunt. După ce îl îndreptă, îi înfipse vârful în ceea ce părea o găurică într-o parte a locului secret din centru. Cu puțină greutate trase un sertăraș. Înăuntrul lui era o legătură de scrisori și o hârtie împăturită.

Edward și Charmian se năpustiră asupra lucrurilor. Cu degete tremurătoare, Edward despături hârtia. Îi dădu drumul cu un gest de dispreț.

– O rețetă de bucătărie. Șuncă prăjită!

Charmian desfăcea funda cu care erau legate scrisorile. Scoase una și se uită la ea: "Scrisori de dragoste"!

Miss Marple reacționează în stil victorian:

– Ce interesant! Poate este motivul pentru care unchiul vostru nu s-a căsătorit niciodată.

Charmian citi cu glas tare: *"Dragul meu Mathew, trebuie să-ți mărturisesc că mi se pare foarte mult timp de când am primit ultima ta scrisoare. Încerc să-mi umplu timpul cu diferite scrisori ce-mi sunt încredințate și, adesea, îmi spun că sunt cu adevărat norocoasă să văd atâtea lucruri de pe glob, deși nici nu mă gândeam când am plecat în America că trebuia să voiajiez până în insulele astea îndepărtate!"*

Charmian se întrerupse: "De unde este? Oh, Hawaii"? Ea continuă: *"Dar vai, băștinașii sunt încă departe de a vedea lumina credinței. Sunt dezbrăcați, în stare de sălbăticie și-și petrec majoritatea timpului înotînd și dansînd, împodobindu-se cu ghirlande de flori. Domnul Gray i-a convertit pe câțiva, dar este o muncă titanică, iar el și doamna Gray sunt triști și descurajați. Încerc să fac tot ce pot să-l înveselesc și să-l încurajez, dar și eu sunt adesea tristă pentru un motiv pe care-l poți ghici, dragă Mathew. Vai, lipsa ta este o încercare grea pentru o inimă care*

iubește. Jurămintele tale reînnoite și protestele că ții la mine m-au bucurat foarte mult. Acum și pentru totdeauna inima mea credincioasă și devotată îți aparțin, dragă Mathew, și rămân...

*Dragostea ta adevărată
Betty Martin.*

P.S. Pun scrisoarea pe adresa prietenei noastre comune, Matilda Graves, ca de obicei. Sper ca Cerul să ne ierte acest mic subterfugiu".

Edward fluieră.

– O femeie misionar! Deci, asta era iubirea unchiului Mathew. De ce nu s-or fi căsătorit niciodată?

– Se pare că ea a cutreierat toată lumea, spuse Charmian, uitându-se prin scrisori. Mauritius... tot felul de locuri. Probabil a murit de friguri galbene sau de altceva.

Un chicotit slab îi făcu să tresară. Aparent, Miss Marple tare se amuza.

– Hai, hai, ia uite ce avem aici! zise ea.

Citea rețeta pentru șuncă prăjită. Observând privirile lor întrebătoare, citi cu glas tare: "*Șuncă prăjită cu spanac. Luați o bucată bună de șuncă, umpleți-o cu căței de usturoi și acoperiți-o cu zahăr neprelucrat, roșiatic. Coaceți încet în sobă. Serviți cu o garnitură de piure de spanac*".

– Ce mai credeți despre asta?

– Cred că sună groaznic, spuse Edward.

– Nu, nu, de fapt ar putea fi foarte gustos, dar ce credeți de toată treaba asta?

Decodată, o rază de lumină îi inundă fața lui Edward.

– Credeți că este vreun-cod... vreo criptogramă de vreun fel?

I-o smulse din mână.

– Privește, Charmian, ar putea fi, știi! Altfel, n-are nici un rost să pui o rețetă de bucătărie într-un sertăraș secret.

– Exact, spuse Miss Marple. Foarte, foarte semnificativ.

Charmian spuse:

– Știu ce ar putea fi... cerneală invizibilă! Hai s-o încălzim. Aprinde soba electrică.

Edward așa făcu. Dar nici un semn de scris nu apăru la acest tratament.

Miss Marple tuși.

– Știți, de fapt cred că vă complicați prea mult. La drept vorbind, rețeta este numai o indicație. Cred că scrisorile sunt semnificative.

– Scrisorile?

– În special semnătura, spuse Miss Marple.

Dar Edward abia că o auzi. O chemă emoționat pe Charmian:

– Vino aici! Are dreptate. Uite... plicurile sunt foarte vechi, dar scrisorile sunt scrise mult mai târziu.

– Exact, spuse Miss Marple.

– Sunt doar aparent vechi. Pariez pe orice că bătrânul unchi Mathew le-a falsificat el însuși...

– Cu siguranță, zise Miss Marple.

– Toată afacerea este o plăcere. N-a existat niciodată o femeie misionar. Trebuie să fie un cod.

– Dragii mei, dragi copii... nu trebuie să complicați totul atât de mult. Unchiul vostru era, de fapt, un om foarte simplu. El a vrut să facă o mică glumă, asta-i tot.

Pentru prima dată, i-au acordat întreaga lor atenție.

– De fapt ce doriți să spuneți exact, Miss Marple? întrebă Charmian.

– Vreau să spun, dragă, că de fapt ții banii în mână ta în această clipă.

Charmian se holbă la rețetă.

– Semnătura, dragă, asta explică totul. Rețeta este doar o indicație. Dacă dăm la o parte toți cățeiii de usturoi și zahărul și restul, ce rămâne de fapt? Ce, șuncă și spanac, nu? Șuncă și spanac! Însemnând - nimic!* Așadar este clar că scrisorile sunt importante. Și apoi, dacă luați în considerare ce a făcut unchiul vostru chiar înainte de a muri, el s-a bătut ușor la ochi ați zis. Deci, asta e... ăsta este clu-ul, vedeți?

Charmian zise:

– Noi suntem nebuni sau dumneata?

– Dar, draga mea, trebuic să fi auzit expresia folosită când ceva nu e veritabil, sau nu mai are nici o valoare în zilele noastre: "*all my eye and Betty Martin*"**.

Edward rămase cu gura căscată, ochii căzându-i pe scrisoarea din mână. "Betty Martin..."

– Dar, desigur, domnule Rossiter. Așa cum tocmai ați spus nu există... nu a existat o asemenea persoană. Scrisorile au fost scrise de unchiul dumneavoastră și cred că s-a distrat grozav scriindu-le. Așa cum ziceți, scrisul de pe plicuri este mult mai vechi... de fapt, plicurile nu puteau să aparțină în nici un fel scrisorilor, deoarece timbrul de pe una pe care o țineți este din o mie opt sute cincizeci și unu.

Făcu o pauză și explică subliniind cu emfază: o mie opt sute cincizeci și unu. Și asta explică totul, nu-i așa?

– Mie nu, zise Edward.

* (engl.) Gammon and spinach! Meaning nonsense! Gammon: a) slănină afumată, slănină cu șorici, partea din șuncă care are și grăsimea; b) pălăvrăgeală cu intenția de a înșela pe cineva. Spinach: a) spanac; b) ceva inexistent.

** (aprox.) "Wax Albina"; "Spanac pe băț".

– Ei bine, înțeleg, spuse Miss Marple, aş zice că nici eu n-aş fi înțeles dacă n-ar fi fost nepoțelul meu, Lionel. Un băiețel atât de scump și atât de pasionat colecționar de timbre. Știe totul despre timbre. El mi-a povestit despre timbre rare și scumpe și că o descoperire nouă, minunată a fost scoasă la licitație. Și îmi aduc chiar aminte că a menționat un timbru - unul albastru de doi cenți din o mie opt sute cincizeci și unu. Valora circa douăzeci și cinci de mii de dolari, cred. Închipuiți-vă! Îmi imaginez că și celelalte timbre sunt la fel de rare și valoroase. Fără îndoială, le-a cumpărat prin intermediari și a avut grijă să șteargă urmele, cum se spune în povestirile detective.

Edward gemu. Se așeză și-și îngropă fața în mâini.

– Ce s-a întâmplat? întrebă Charmian.

– Nimic. Mi-a trecut prin cap gândul groaznic că, dacă n-ar fi fost Miss Marple, am fi putut arde scrisorile astea din decență și cavalerism!

– Ah, spuse Miss Marple, tocmai asta nu-și dau, niciodată, seama acești gentlemani bătrâni cărora la place să facă farse. Îmi amintesc că unchiul meu Henry i-a trimis unei nepoate favorite o bancnotă de cinci lire drept cadou de Crăciun. A pus-o într-o felicitare pe care a lipit-o și a scris deasupra: "Cu dragoste și cele mai bune urări. Din păcate, asta-i tot ce-mi pot permite în acest an". Biata fată, supărată de ceea ce credea că-i doar zgârcenia lui, aruncă totul, direct în foc. Așa încât, bineînțeles, el a trebuit să-i dea o altă bancnotă.

Sentimentele lui Edward față de unchiul Henry au suferit o schimbare bruscă și completă.

– Miss Marple, spuse el, mă duc să aduc o sticlă de șampanie. Să bem cu toții în sănătatea unchiului Henry.

CUPRINS

Câinele Morții	5
Chemarea Aripilor	28
O duminică fructuoasă	46
Fata pastorului	57
Sanctuarul	75
Misterul apartamentului ieftin	100
Trotuarul pătat cu sânge	118
Casa Idolului Astartei	130
Cazul servitoarei perfecte	148
Lampa	164
Semnul degetului cel mare al Sf. Petru	174
O glumă ciudată	190